

93/2020. (X. 02. MÁV Ért. 22.) EVIG sz. utasítás

a MÁV Magyar Államvasutak Zrt. Munkavédelmi Szabályzata

1. A Munkavédelmi Szabályzat célja, hatálya

A MÁV Zrt. (továbbiakban: Társaság) Munkavédelmi Szabályzata (továbbiakban: MvSz) a munkavédelemre vonatkozó olyan társasági szabályozásnak minősül, amely az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját határozza meg, egységes végrehajtását biztosítja.

A jelen szabályozás tartalmazza a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem (továbbiakban: munkabiztonsági szolgáltató) és a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. (továbbiakban: foglalkozás-egészségügyi szolgáltató vagy VNK Kft.) közreműködésével a Társaság munkavédelmi tevékenységének általános követelmény rendszerét és ellátását.

1.1 Területi hatálya

- a Társaság területére;
- szerződés (megállapodás) alapján a Társaságon kívüli területen történő munkavégzésre;
- munkavégzéssel összefüggő tevékenységek során érintett közterületeken, közutakon végzett munkára;
- nemzetközi szerződés (megállapodás) alapján külföldi munkavégzés esetén a külszolgálat helyére;
- nemzetközi szerződés (megállapodás) szerint külföldi kiküldetésre;
- bérleti szerződés alapján a bérelt helyiségben, területen, vagy járművön történő munkavégzés helyére.

1.2 Személyi hatálya

- a Társasággal munkaviszonyban álló munkavállalókra;
- a Társaság területén szerződés (megállapodás) szerint munkát végző, de más társaság / szervezet / intézmény alkalmazásában álló munkavállalókra;
- szervezett társadalmi munkában résztvevőkre, ha a Társaság a társadalmi munka kezdeményezője, irányítója, vagy jóváhagyója;
- a Társaságnál kötelező szakmai gyakorlaton résztvevő tanulói jogviszonyban lévőkre az oktatási intézménnyel kötött megállapodás (szerződés) rendelkezése szerint;
- az alkalmi és kölcsönzött munkavállalói jogviszonyban, valamint az egyéb jogviszonyban foglalkoztatottakra a megállapodás (szerződés) rendelkezése szerint.

1.3 Tárgyi hatálya

- Az MvSz a Társaság teljes tevékenységére, működésére és az abból adódó valamennyi feladatra vonatkozóan szabályozza az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzést, munkakörülményeket.
- Az MvSz hatálya kiterjed a Munkavédelmi törvény szerinti munkavégzésre.

1.4 Felelőségek

1.4.1. A munkavédelmi tevékenységek végrehajtásáért a Társaság munkavállalói jelen MvSz működési rendjében, munkakörre részletesen meghatározott felelősséggel tartoznak. Az MvSz-ben foglaltak betartása nem mentesít a jogszabályokban, egyéb előírásokban foglaltak betartása alól.

1.4.2. Az MvSz kidolgozásáért és karbantartásáért a munkabiztonsági szolgáltató a felelős.

1.5 Veszélyességi besorolás

1.5.1. A Társaság veszélyességi osztályba sorolása a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény végrehajtására kiadott 5/1993. (XII.26.) MüM rendelet 2. számú melléklete alapján:

I. veszélyességi osztály

52 ágazati számjel: Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység

2. Az utasítás leírása

2.1 Általános rendelkezések

2.1.1 Az MvSz két fő részből áll:

- Az MvSz-ből és mellékleteiből, amely a végrehajtás általános szabályait határozza meg, amelyeket egységesen kell végrehajtani, biztosítani az MvSz hatálya alá tartozó területeken.
- Az MvSz Helyi Függelék-ből, amely a szervezeti egység munkavállalóira vonatkozó eltérő szabályokat állapítja meg a helyi sajátosságoknak – különböző technológiák és eljárásoknak – megfelelően.

2.1.2 Az egyes telephelyek (munkáltatói jogkör gyakorlása szerint elhatárolt szervezeti egységek) munkavállalóira vonatkozó eltérő szabályokat – az MvSz-ben foglaltak szerint – a Helyi Függelék tartalmazza.

2.1.3 A helyi függelék az MvSz részét képezi. Az azokban foglaltakat az MvSz rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni és végrehajtani.

2.1.4 Az MvSz-t a munkabiztonsági szolgáltató készíti el. Az MvSz készítésének folyamatába be kell vonni a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatót. Az MvSz-t illetve a munkavédelemmel kapcsolatos belső utasításokat a munkabiztonsági szolgáltató rendszeresen felülvizsgálja. Jogszabályi változások, belső átszervezések esetén elkészíti a módosított szabályzatot és utasításokat.

2.1.5 Az MvSz-t az elnök-vezérigazgató adja ki a Központi Munkavédelmi Bizottság, és a Kollektív Szerződést aláíró szakszervezetek egyetértésével.

2.2 A Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékei

2.2.1 A helyi függelék a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója adja ki, a területileg illetékes Munkavédelmi Bizottság, ennek hiányában a területen megválasztott valamennyi munkavédelmi képviselő, és a Kollektív Szerződést aláíró szakszervezetek helyi (területi) szervezeteinek egyetértésével.

2.2.2 A munkáltatói jogkör gyakorlása szerint elhatárolt szervezeti egységekre és ezek munkavállalóira vonatkozó, az MvSz-ben külön nem szabályozott kérdéseket a helyi függelékek tartalmazzák.

2.2.3 Az MvSz Helyi Függelék készítésére, módosítására vonatkozó rendelkezések

2.2.3.1 MvSz Helyi Függelékkel kell készíteni az *1. számú mellékletben* meghatározott szervezeti egységekre.

2.2.3.2 Az MvSz Helyi Függelék készítésének munkálataiba be kell vonni a szervezeti egységnél a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatót.

2.2.3.3 Az MvSz Helyi Függelékét módosítani kell, ha a munkavédelmi szabályok, a munkakörülmények, munkaeszközök változása (pl.: új munkaeszköz alkalmazása, technológiai módosítás, stb.) indokoltá teszik. Az MvSz Helyi Függelék módosításának elkészítése a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló tájékoztatása alapján a munkabiztonsági szolgáltató feladata.

2.3 Az MvSz-szel, és az MvSz Helyi Függelékkel ellátandók köre

2.3.1 Az MvSz-szel ellátandók köre:

- valamennyi szervezeti – és szolgálati egységet, úgy hogy a munkavállalók részére a hozzáférhetősége, illetve a betekintési lehetősége biztosított legyen;
- a munkabiztonsági szolgáltató valamennyi munkavállalóját;
- a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató valamennyi munkavállalóját;
- a munkavédelmi érdekképviselőket;
- külső vállalkozókat a szerződésben meghatározottak szerint;
- Kollektív Szerződést aláíró szakszervezetek és területi szervezeteit.

2.3.2 Az MvSz Helyi Függelékkel ellátandók köre:

- a területileg illetékes szervezeti – és szolgálati egységet, úgy hogy a munkavállalók részére a hozzáférhetősége, illetve a betekintési lehetősége biztosított legyen;
- a területileg illetékes szervezeti – és szolgálati egység foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóját;
- a területen illetékes humánpartner munkavállalóját;
- a területen megválasztott valamennyi munkavédelmi képviselőjét.

2.3.3 Az MvSz-t a MÁV intraneten és az interneten (a Társaság honlapján), valamint a MÁV Zrt. utasítások között meg kell jelentetni, így biztosítva – az elektronikus úton való – hozzáférés lehetőségét is. Az MvSz és az MvSz Helyi Függelékének tartalmát a munkavállalóknak oktatás keretében kell megismerniük.

2.4 Az MvSz Helyi Függelékében – az MvSz előírásaiból – szabályozandó előírások

- A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának, munkairányítóinak munkavédelemmel kapcsolatos feladatai.
- A záró vizsgálatra küldendő munkakörökben (munkakörnyezetben) foglalkoztatottak jegyzéke.

- A járványügyi érdekből kiemelt munkakörök jegyzéke (1. számú melléklet a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelethez).
- Kockázat becslés, értékelés alapján megállapított védőoltások munkaköri meghatározása.
- Képernyős munkaköröknek minősülő munkakörök jegyzéke.
- A felügyelet alatt foglalkoztatás időtartama, valamint az ez utáni munkavédelmi vizsgáztatás helyi rendje.
- Időszakos munkavédelmi oktatás időtartama, gyakorisága.
- Az időszakos munkavédelmi képzésre kötelezettek munkaköri jegyzéke. Rendszeres szakmai oktatásra nem kötelezettek munkaköri jegyzéke.
- Munkahelyi elsősegélynyújtás helyi rendje.
- Egyéni védőeszközzel történő ellátás szabályozása.
- Kiegészítő egyéni védőeszköz ellátás, a tevékenységek és az egyéni munkaköri leírások figyelembe vételével.
- A közös használatra kiadott egyéni védőeszközök, valamint az átadás előtti higiéniai intézkedések meghatározása.
- Munkakörök tisztasági osztályba sorolása.
- Tisztálkodó szerrel történő ellátás szabályozása.
- Védőitalra jogosultak és a kiszolgáltatásának rendje.
- A szervezeti egységnél általánosan érvényes tiltások meghatározása.
- A munkahely és a munka jellegének megfelelő öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőségek biztosításának helyi előírásai.
- Az üzemi és belső javítógányokon a figyellel megbízott személy szükségességének kockázatértékelés alapján történő meghatározása.
- Vágányokat keresztező mozgások, közlekedések során fellépő anyagmozgatás engedélykérésének helyi rendje.
- Veszélyes anyagok biztonsági adatlapjainak tárolási helye.
- Veszélyes anyagok átvételére jogosult személyek, munkakörök megnevezése.
- Foglalkoztatási korlátozások, illetve tilalmak helyi jegyzéke.
- Időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök körének meghatározása.
- Veszélyes munkaeszközök felsorolása.
- Kockázatértékelési dokumentációk tárolási helye.
- Alkoholos állapot ellenőrzésének gyakorisága.
- Az alkoholos állapot alkoholszondával, vagy elektronikus készülékkel történő ellenőrzésére jogosultak felsorolása.
- „*Alkoholos állapot ellenőrzési napló*”, „*Ittasság vizsgálati jegyzőkönyv*” tárolási helye.
- Véralkohol vizsgálati doboz és a „*Vérvételi kérelem véralkohol vizsgálatra*” nyomtatvány tárolási helye.

3. Ügyrend

3.1 A munkavédelmi tevékenység feladatmegoszlása a Társaságon belül

- 3.1.1 A Társaságon belül – a munkavédelmi törvény szerinti – munkáltatói munkavédelmi feladatokat és ellenőrzési jogosultságot az Elnök–vezérigazgató látja el, illetve a Társaság munkáltatói jogkörgyakorlás rendjére vonatkozó szabályozás alapján munkáltatói jogosultsággal, illetve kötelezettséggel rendelkezők.
- 3.1.2 A munkavédelmi tevékenységen belül – a szolgáltatási szerződésben meghatározott feltételek mellett – a munkabiztonsági szaktevékenységet a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem szakemberei, a munkaegészségügyi szaktevékenységet a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. foglalkozás-egészségügyi orvosai végzik.

3.2 A társaság vezetőinek, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai

3.2.1 Valamennyi szervezet munkavédelmi feladatai

- 3.2.1.1 A szervezeti egység munkavédelmet érintő törvények, jogszabályok, valamint azok a Társaság szintjén történő végrehajtására vonatkozó szabályai irányítási területükön történő érvényesítéséhez szükséges feltételek biztosítása, végrehajtásának ellenőrzése.
- 3.2.1.2 A szervezeti egység tevékenységéből adódó – tervezési, üzemeltetési, fejlesztési, kutatási, beruházási stb. – feladatainak végrehajtásával összefüggő munkabiztonsági követelmények érvényesítéséhez szükséges szervezeti, szervezési, személyi, tárgyi feltételek biztosítása.
- 3.2.1.3 A közvetlen irányítása alatt foglalkoztatott munkavállalók egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosítása.

3.2.2 Elnök-vezérigazgató munkavédelmi feladatai

- 3.2.2.1 A 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, és a végrehajtásról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendeletben a munkáltatói kötelezettségek végrehajtásának biztosítása.
- 3.2.2.2 Egyes munkavédelmi feladatok irányítását és végrehajtását – a Társaság munkáltatói jogkörgyakorlásának rendjét szabályozó utasításnak megfelelően – az MvSz keretein belül átruházhatja.
- 3.2.2.3 A munkavédelmi szervezet, foglalkozás-egészségügyi szolgálat működtetése, megbízása.
- 3.2.2.4 Az MvSz kiadása, szükség szerinti felülvizsgálata, módosítása szolgáltatási szerződés alapján a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem szervezet vezetőjének, vagy az általa megbízott munkabiztonsági szakértőnek közreműködésével.

3.2.3 Stratégiai és projektfelügyeleti igazgató munkavédelmi feladatai

- 3.2.3.1 Felügyelete alá tartozóan – az ügyrendi elhatárolás szerint – az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezési feltételeinek biztosítása, fejlesztése, a szükséges források tervezése.

3.2.3.2 Veszélyesnek minősülő munkaeszközök, hálózati technológiák biztonsági követelményeinek időszakonkénti felülvizsgálata, a baleseti kockázatok csökkentéséhez szükséges források tervezése.

3.2.4 Pályaműködtetési vezérigazgató-helyettes munkavédelmi feladatai

3.2.4.1. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést szabályozó jogszabályok, szabványok, illetve végrehajtására kiadott Társasági központi hálózati előírások – hatáskörébe tartozó – végrehajtásának biztosítása irányítási területén.

3.2.4.2. A Társaság tevékenységébe tartozó hálózati technológiák biztonsági feltételeinek biztosítása, végrehajtásának érvényesítése.

3.2.4.3. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek hiányából adódó bejelentések soron kívüli vizsgálata és a szükséges intézkedések megtétele.

3.2.4.4. Társasági szinten a kockázatértékelések figyelembe vételével felméri vagy felmérteti a munkahelyi (zaj, rezgés, megvilágítás, vegyi expozíció, sugárzás, stb.) mérési igényeket.

3.2.4.5. Intézkedik a Munkavédelmi Ellenőrzési Osztály és Megyei Kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatási szervei által kiadott határozatokat illetően a Pályavasúti területi igazgatóság felé.

3.2.4.6. A munkabiztonsági szolgáltató által készített éves munkavédelmi beszámoló alapján a Társaság munkabiztonsági tevékenységének éves értékelése, a középtávú munkavédelmi program megvalósítását, a munkahelyi kockázatok csökkentését biztosító éves intézkedési terv kidolgozása.

3.2.5 Infokommunikációs és technológiai rendszerek főigazgató munkavédelmi feladatai

3.2.5.1. Műszaki és technológiai fejlesztéseknél, beruházásoknál a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítése.

3.2.6 Pályavasúti főigazgató munkavédelmi feladatai

3.2.6.1. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést is érintő – hatáskörébe tartozó – szabályozások, utasítások, technológiák kidolgozásában az érintett szakmai szervezetekkel történő együttműködés.

3.2.6.2. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása a vegyszeres gyomirtási tevékenység során.

3.2.6.3. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést szabályozó jogszabályok, szabványok, illetve végrehajtására kiadott Társasági központi hálózati előírások betartásával a közfoglalkoztatás keretén belül ellátott tevékenységek szervezése, koordinálása és szakmai irányítása.

3.2.7 Pályavasúti területi igazgató munkavédelmi feladatai

3.2.7.1 A felügyeleti és munkafolyamati ellenőrzések során a munkabiztonsági követelményrendszer ellenőrzése.

3.2.7.2 Az irányítása alá tartozó szervezeti egységeknél bekövetkezett súlyos munkabalesetek vizsgálatában történő részvétel.

- 3.2.7.3 Intézkedés a Munkavédelmi Ellenőrzési Osztály és Megyei Kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatási szervei által kiadott, határozatokban megállapított hiányosságok – irányítási területére vonatkozóan - megszüntetésére. A végrehajtás ellenőrzése.
- 3.2.7.4 A szükséges információk és tájékoztatások megadása az munkabiztonsági szolgáltató részére a szolgáltatási feladatok ellátásához.
- 3.2.7.5 Külső vállalkozókkal kötött munkavégzésre irányuló szerződéseknél a munkabiztonsági követelmények érvényesítése, betartásának ellenőrzése.

3.2.8 Beruházási vezérigazgató-helyettes munkavédelmi feladatai

- 3.2.8.1. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést szabályozó jogszabályok, szabványok, illetve végrehajtására kiadott Társasági központi hálózati előírások – hatáskörébe tartozó – végrehajtásának biztosítása irányítási területén.
- 3.2.8.2. A munkabiztonsági szolgáltató által készített éves munkavédelmi beszámoló alapján a Társaság munkabiztonsági tevékenységének éves értékelése, a középtávú munkavédelmi program megvalósítását, a munkahelyi kockázatok csökkentését biztosító éves intézkedési terv kidolgozása.
- 3.2.8.3. A hatáskörébe tartozó fejlesztési projekteknél a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítése.

3.2.9 Fejlesztési és beruházási főigazgató munkavédelmi feladatai

- 3.2.9.1. Műszaki és technológiai fejlesztéseknél, beruházásoknál a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítése.
- 3.2.9.2. A rövid, közép és hosszú távú felújítási, fejlesztési, beruházási és a hálózati szintű karbantartási tervek elkészítésében a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítése.

3.2.10 Ingatlanfenntartási és gazdálkodási főigazgató munkavédelmi feladatai

- 3.2.10.1. Az ingatlangazdálkodási, fenntartási és -kezelési tevékenység szabályozása a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítésével.
- 3.2.10.2. Épületek és más magasépítményekkel kapcsolatos fenntartási, karbantartási, ingatlankezelési feladatok irányításában a munkabiztonsági követelményrendszer érvényesítésével.
- 3.2.10.3. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést is érintő – hatáskörébe tartozó – szabályozások, utasítások, technológiák kidolgozásában az érintett szakmai szervezetekkel történő együttműködés.
- 3.2.10.4. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása a hatáskörébe tartozó zöldterület karbantartási tevékenység során.

3.2.11 Gazdasági vezérigazgató-helyettes munkavédelmi feladatai

- 3.2.11.1 A Társaság átfogó, közép- és hosszú távú fejlesztési terveinek kialakítása során figyelembe veszi a munkavédelmi költségeket.
- 3.2.11.2 A baleseti kockázatok csökkentéséhez szükséges források biztosítása.
- 3.2.11.3 A hálózati szintű anyag- és eszökgazdálkodási tervjavaslatok elkészítésénél a munkavédelmi követelmények (pl. védőeszközök beszerzése; gépek, berendezések

fenntartása és időszakos vizsgálata; előírt oktatások és vizsgáztatások; munkakörülmények javítása; baleseti kockázatok csökkentése; szociális létesítmények működtetése; stb.) teljesítéséhez tervezi és biztosítja az anyagi fedezetet.

3.2.12 Humánerőforrás vezérigazgató-helyettes munkavédelmi feladatai

3.2.12.1 A munkavállalók alkalmazása során az egészségügyi alkalmasság és a munkakörnek megfelelő szakképzettség követelmények érvényesítése.

3.2.12.2 A Társaság munkavállalóinak képzési, oktatási tevékenységében a munkavédelmi követelményrendszer érvényesítése. A munkavállalók képzésénél, továbbképzésénél a munkabiztonsági és munkaegészségügyi ismeretek készség és jártasság szintjén történő elsajátításának biztosítása.

3.2.12.3 A munkáltató képviselőjének ellátása a foglalkoztatáspolitikai célok érvényesülése érdekében.

3.2.13 Biztonsági főigazgató munkavédelmi feladatai

3.2.13.1. A vasútbiztonság felügyelete, ellenőrzése, a vasúti balesetek, események megelőzése érdekében, valamint a bekövetkezett események vizsgálati rendszerének kialakítása, működtetése.

3.2.13.2. A balesetek, a tüzesetek, a vagyonbiztonságot sértő és a veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásából előforduló esetek vizsgálati, nyilvántartási, beszámolási és értékelési rendszerének kidolgozása, működtetése.

3.2.14 Beszerzési főigazgató munkavédelmi feladatai

3.2.14.1. A beszerzésre kerülő gépek, berendezések magyar nyelvű dokumentációinak, minőség tanúsítványainak beszerzése.

3.2.14.2. Beszerzésre kerülő veszélyes anyagokhoz a Biztonsági Adatlap bekérése a szállítótól és biztosítása a megrendelők részére.

3.2.14.3. A munkavédelmi kockázateértékelésekben meghatározott kockázatok csökkentését biztosító védőeszközök, bőrvédő készítmények, tisztálkodó szerek, védőitalok beszerzése és folyamatos biztosítása, valamint a védőoltások beszerzésének támogatása a vállalati anyagigénylési rendszeren keresztül.

3.2.14.4. Új beszerzés esetén a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szakvélemények kérése és figyelembe vétele.

3.2.15 Jogi főigazgató munkavédelmi feladatai

3.2.15.2 A munkáltató részéről biztosítani a szükséges rendszeres tanácskozást a Központi Munkavédelmi Bizottsággal, továbbá lebonyolítani a Paritásos Munkavédelmi Testület ülészeit.

3.2.16 Kommunikációs igazgató munkavédelmi feladatai

3.2.16.1 A munkavédelmi PR-tevékenység hálózati szintű irányítása.

3.2.17 A munkáltatói jogkörgyakorlók általános munkavédelmi feladatai

- 3.2.17.1. A Munkavédelmi törvény 2. §. (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítja az alárendeltségébe tartozó területen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményeket, az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
- 3.2.17.2. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést szabályozó jogszabályok, szabványok, illetve azok végrehajtására kiadott központi és a felügyeleti utasítások előírásainak – hatáskörébe tartozó – végrehajtása, a végrehajtás feltételeinek biztosítása.
- 3.2.17.3. Rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve betartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket.
- 3.2.17.4. A részére meghatározott munkabiztonsági szemlén meggyőződik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények meglétéről. A szemlék hiányosságainak megszüntetésére az intézkedések megtétele.
- 3.2.17.5. Együttműködik a munkahelyi érdekképviselettel, kellő időben tájékoztatást nyújt a munkavállalók egészségét és biztonságát befolyásoló, valamint a munkakörülményeket alapvetően érintő döntés előkészítéséről.
- 3.2.17.6. A munkavállalókat ért munkabalesetek bejelentése az MvSz-ben előírtak részére. A munkavédelmi érdekképviselet tájékoztatása a munkabalesetről és vizsgálatáról. Munkabaleseti helyzet, a balesetvizsgálatok megállapításai alapján megelőző intézkedések megtétele, végrehajtásának ellenőrzése.
- 3.2.17.7. A munkavédelmi szaktevékenységet ellátó javaslata alapján minősíti a baleseteket.
- 3.2.17.8. A munkabalesetet szenvedett munkavállalók a Munka törvénykönyv és Kollektív Szerződés szerinti kártérítési ügyeinek intézése, adatszolgáltatás a Kollektív Szerződés szerinti kártérítés fizetéséhez.
- 3.2.17.9. A balesetek alakulásának figyelembevételével, ha azt szükségesnek tartja, soron kívüli szemlét rendel el.
- 3.2.17.10. A területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi szolgáltató értesítése a súlyos munkabaleset bekövetkezéséről, illetve – nem súlyos munkabaleset esetén – a foglalkozás-egészségügyi orvos nyilatkozatának beszerzése a baleset kivizsgálásában történő közreműködési szándékáról.
- 3.2.17.11. A munkavégzésnél jelentkező veszélyek és ártalmak elleni védőeszközökkel, bőrvédő készítményekkel, tisztálkodó szerekkel, védőitallal történő ellátás biztosítása.
- 3.2.17.12. Biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, kielégítő higiénés állapotát, szükséges tisztítását, karbantartását, javítását, pótlását.
- 3.2.17.13. A Munkavédelmi törvény 21. §-ban foglalt vizsgálatok hiánya és a munkavállalók közvetlen és súlyos veszélyeztetése esetén elrendeli a veszélyes munkaeszköz, munkahely, technológia, vagy munkavégzés azonnali leállítását a hiányosságok megszüntetéséig.

- 3.2.17.14. Végezteti a jogszabályban előírt hatósági, vagy szakértői hatáskörbe tartozó felülvizsgálatokat. Szakértői vizsgálatot igénylő veszélyes munkaeszközök, technológiák időszakos biztonsági felülvizsgálatainak biztosítása.
- 3.2.17.15. A munkavégzés körülményeihez igazodó, illetve az azzal összefüggő veszélyek figyelembe vételével megfelelő munkaeszközöket biztosítani a munkavállalók részére.
- 3.2.17.16. A munkavégzéshez rendelkezésre álló munkaeszközök biztonságos üzemeltetési feltételeinek, az ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálatok érvényességének biztosítása.
- 3.2.17.17. Engedélyezési hatáskörébe tartozó veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzembe helyezésének, újraindításának munkavédelmi szempontból történő elrendelése.
- 3.2.17.18. Az alkalmazott eszközök, gépek, berendezések kezelési, karbantartási utasításainak biztosítása.
- 3.2.17.19. Technológiai dokumentációk, mérési eredményeket tartalmazó dokumentációk, szakmai közreműködő biztosítása a kockázatértékelésekhez és a veszélyesnek minősülő munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálatainak elvégzéséhez.
- 3.2.17.20. Az MvSz-ben foglaltak megsértőivel szemben fegyelmi és/vagy büntetőjogi felelősségre vonást kezdeményez.
- 3.2.17.21. A szakmai és munkavédelmi oktatások feltételeinek biztosítása, a gyakorlati munkavédelmi oktatások, és a rendszeres szakmai oktatásra kötelezettek munkavédelmi oktatásának megtartása. Az ismeretek készség és jártasság szintjén történő elsajátításának rendszeres ellenőrzése.
- 3.2.17.22. A tartós távollétról visszatérő munkavállalók munkába állását bejelenteni a munkavédelmi szaktevékenységet ellátónak, a soron kívüli munkavédelmi oktatás megtartása céljából.
- 3.2.17.23. A munkavállalók alkalmazásában az egészségügyi alkalmasság és a munkakörnek megfelelő szakképzettségi követelmények érvényesítése.
- 3.2.17.24. A munkavállalók munkára képes állapotban történő foglalkoztatása, a munkára képes állapot ellenőrzése.
- 3.2.17.25. A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. Éves intézkedési terv készítése a munkahelyi kockázatok kezelésére.
- 3.2.17.26. A középtávú munkavédelmi programból adódó helyi feladatok, és a munkabiztonsági tevékenység éves értékelése.
- 3.2.17.27. A munkahelyi elsősegélynyújtás személyi és tárgyi, szervezési feltételeinek biztosítása.

- 3.2.17.28. Munkabiztonsági szemlék megtartása. Az irányítása alá tartozó szervezeti egységek területén tartott munkabiztonsági szemlék hiányosságainak megszüntetése, intézkedések kezdeményezése a hatáskörét meghaladó hiányosságok megszüntetésére.
- 3.2.17.29. Intézkedik a munkavédelmi és más hatóságok által kiadott határozatokban foglalt, valamint a felügyeleti ellenőrzések alkalmával megállapított hiányosságok megszüntetésére.
- 3.2.17.30. Az alkalmazott vegyi anyagokkal kapcsolatos egészségügyi és munkabiztonsági követelmények biztosítása, betartatása.
- 3.2.17.31. A munkavédelmi tevékenység ellátásához szükséges információk biztosítása a munkabiztonsági szolgáltató és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató felé.
- 3.2.17.32. Technológia változásakor és az új technológia bevezetését érintő döntés előtt megtárgyalni a munkavállalókkal, valamint munkavédelmi képviselőkkel a változás, vagy bevezetés egészségre és biztonságra kiható következményeit, erről értesíti a munkabiztonsági szolgáltatót.
- 3.2.17.33. A tudomására jutott rendellenességet, illetve a munka egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végzésével kapcsolatos bejelentést haladéktalanul kivizsgálni, a szükséges intézkedéseket megtenni, az érintetteket értesíteni. Közvetlen, súlyos veszélyeztetés esetén a munkavégzést leállítani.
- 3.2.17.34. A munkabiztonsági, munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősülő ellenőrzés elvégzéséig a munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia üzemeltetésének, illetve használatának megtiltása, ha arra azért van szükség, mert az a rendeltetésszerű alkalmazása során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, valamint rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek, vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén.

3.2.18 A munkavédelmi tevékenységgel megbízott (MÁV Zrt.) munkavédelmi feladatai

- 3.2.18.1 A munkabiztonsági tevékenység szakterületét illető szakmai feladatainak társasági szintű koordinálása, a hálózati technológiák, gépek, berendezések üzemeltetése személyi-, tárgyi- és szervezeti biztonsági feltételrendszerének meghatározása a társaság üzleti céljaival összehangolt munkabiztonsági stratégiájának megvalósulása érdekében.
- 3.2.18.2 Szakmailag véleményezi a hálózati technológiák munkabiztonsági feltételrendszeit, rendszeresen figyelemmel kíséri a feltételrendszer elemeit, biztonsági színvonalát, ellenőrzi érvényesülését.
- 3.2.18.3 A munkabiztonsági szolgáltatási szerződés teljesítését ellenőrzi, figyelemmel kíséri a szolgáltatás színvonalát.
- 3.2.18.4 Szakmailag koordinálja a hálózaton alkalmazásra kerülő munkaeszköz, létesítmény munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatát.

- 3.2.18.5 Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést szabályozó jogszabályok, szabványok, illetve azok végrehajtására kiadott központi és a felügyeleti utasítások előírásainak – hatáskörébe tartozó – végrehajtásának, végrehajttatásának ellenőrzése.
- 3.2.18.6 Javaslatokat tesz a szervezeti egységeket érintő hatósági határozatokban foglaltak kielégítésére.
- 3.2.18.7 A munkabalesetek vizsgálatainak felülvizsgálata.
- 3.2.18.8 Kapcsolattartás a Központi Munkavédelmi Bizottsággal és a munkabiztonsági szolgáltatóval.

3.3 A munkavédelmi szakterület feladatainak ellátása

- 3.3.1 A Társaság munkavédelmi tevékenységének ellátásának biztosítására, a munkabiztonsági szolgáltatási szerződésben meghatározott feladatokat munkabiztonsági szaktevékenységként a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem szervezet látja el, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatási szerződésben meghatározott feladatokat munkaegészségügyi szaktevékenységként a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. látja el.
- 3.3.2 Munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat – jogszabályi felhatalmazás alapján – csak munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező munkavállaló láthat el.
- 3.3.3 Munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatokat – jogszabályi felhatalmazás alapján – csak munkaegészségügyi (foglalkozás-orvostan, közegészségtan-járványtan, megelőző orvostan és népegészségtan) szakképesítéssel rendelkező végezhet.

3.3.4 Munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok

- veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetésének elrendelését megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése [Mvt. 21.§ (3) bekezdés];
- veszélyes munkaeszköz és technológia újraindítását, áttelepítését megelőző vizsgálat elvégzése [Mvt. 21.§ (6) bekezdés];
- időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése – veszélyes technológiai kivételével [Mvt. 23.§ (1) bekezdés];
- munkahely, egyéni védőeszköz, technológia vizsgálata, ha arra azért van szükség, mert az a rendeltetésszerű alkalmazás ellenére közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy azzal összefüggésben munkabaleset következett be [Mvt. 23.§ (2) bekezdés];
- munkahelyi kockázatértékelés, kockázatkezelés és megelőző intézkedések meghatározása [Mvt. 54.§ (2) bekezdés];
- megelőzési stratégia munkabiztonsági tartalmának kialakítása [Mvt. 54.§ (1) bekezdés g) pontja];
- az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjének meghatározása [Mvt. 56.§],
- munkabalesetek kivizsgálása [Mvt. 64.§]

- fokozott expozíciós esetek kivizsgálásában közreműködés és részvétel [Mvt. 65.§];
- robbanóképes légtérben első alkalommal használatbavételre kerülő munkaeszközök alkalmazási feltételeinek robbanásvédelmi szempontból történő vizsgálata [3/2003 (03.11) FMM-ESZCSM rend.].

Egyéb, munkavédelmi szakképesítéshez kötött feladatok:

- munkabiztonsági készenléti szolgálat ellátása;
- egyéni védőeszközök megrendelésénél (megrendelés előtt) a munkavédelmi alkalmasság vizsgálata;
- új típusú védőeszköz, kéztisztítószer, bőrvédő készítmény esetén a kipróbálás időtartamának, feltételeinek meghatározása;
- az egyszemélyes munkavégzés korlátozásánál a második személy jelenléte szükségességének elbírálásához munkabiztonsági szakvélemény készítése;
- amennyiben a szervezeti egység építési tevékenységet is végez, az építési tevékenység során a koordinátori feladatok ellátása;
- amennyiben a szervezeti egység azbesztet, azbeszttartalmú terméket tartalmazó épület, létesítmény, szerkezet bontása, illetve azbesztnek vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből történő eltávolítását végzi, munkaterv készítése;
- súlyos és közvetlen életveszély esetén a munkavégzést leállítani.

3.3.5 Munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősülő feladatok

- veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetésének elrendelését megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése [Mvt. 21.§ (3) bekezdés];
- veszélyes munkaeszköz és technológia újraindítását, áttelepítését megelőző vizsgálat elvégzése [Mvt. 21.§ (6) bekezdés];
- munkahely, egyéni védőeszköz, technológia vizsgálata, ha arra azért van szükség, mert az a rendeltetésszerű alkalmazás ellenére közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy azzal összefüggésben munkabaleset következett be, valamint rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek, vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén [Mvt. 23.§ (2) bekezdés a); b)];
- a munkabalesetek kivizsgálásában közreműködés és részvétel [Mvt.64.§ (1), (2), (4) bek.]
- fokozott expozíciós esetek kivizsgálása [Mvt. 65.§]
- munkahelyi kockázatértékelés, kockázatkezelés és megelőző intézkedések meghatározása [Mvt. 54.§ (2) bekezdés];
- megelőzési stratégia munkaegészségügyi tartalmának kialakítása [Mvt. 54.§ (1) bekezdés g) pontja];
- egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóros tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatok indoklása [Mvt. 54.§ (8) bekezdés]
- az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjének meghatározása [Mvt 56.§].

- munkáltatói tevékenység jellege, illetve a munkafolyamat tisztasága alapján tisztasági fokozatba sorolás [3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM rend. 18. § (7) bekezdés];
- az elektromágneses terek jelentette kockázatra vonatkozó értékelés elkészítése [33/2016. (XI. 29.) EMMI rend. 7.§ (1) bekezdés].

4. Munkavégzésre vonatkozó előírások

4.1 Munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok rendje

- 4.1.1 A Társaságnál történő foglalkoztatás feltétele az előzetes és időszakos orvosi vizsgálaton való részvétel, az egészségi és a munkaköri alkalmasság orvosi igazolása.
- 4.1.2 A munkavállaló csak olyan munkára (munkakörre és tevékenységre) és akkor alkalmazható, ha:
- annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik;
 - foglalkoztatása az egészségét, testi épségét, illetőleg a fiatalokú egészséges fejlődését károsan nem befolyásolja;
 - foglalkoztatása az utódaira veszélyt nem jelent;
 - mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára – külön jogszabályokban meghatározottak szerint – alkalmasnak bizonyult;
 - az egészségügyi megfelelőségről előzetes és – külön jogszabályban meghatározottak szerint – időszakos, illetve soron kívüli orvosi vizsgálat valamint pályaalkalmassági vizsgálat alapján alkalmas.
- 4.1.3 A munkaköri alkalmassági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy egy meghatározott munkakörben és munkahelyen végzett tevékenység által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent és annak képes-e megfelelni.
- 4.1.4 Az egészségi alkalmassági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a munkavállaló vasúti munkavégzésből eredő megterhelés által okozott igénybevétele egészségét, testi vagy lelki épségét nem veszélyezteti-e, esetleges idült betegsége, fogyatékosága a szakma elsajátítása, begyakorlása, illetve a munkakör ellátása során nem idéz-e elő baleseti veszélyt, és a munkakörnek képes-e megfelelni.
- 4.1.5 Az egészségi és a munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatokat a mindenkor hatályos rendeletek és az ide vonatkozó elnök-vezérigazgatói utasításokban meghatározottak szerint kell elvégezni. A vonatkozó utasítások karbantartásáért, orvosi alkalmassági vizsgálatok koordinálásáért a Társaság Operatív HR igazgatója a felelős, az utasításokban meghatározott feladatok végrehajtásáért a munkáltatói jogkörgyakorlók, valamint a humánpartner munkatársak a felelősek.
- 4.1.6 A képernyős munkakörben foglalkoztatott munkavállalók az 50/1999. (XI.3.) EüM. rendeletben foglaltak szerint két évente látásvizsgálaton kötelesek részt venni. A látásvizsgálatra való küldést (az értesítést), a nyilvántartást, a „Jegyzék” vezetését a területileg illetékes humánpartner szervezet végzi az időszakos orvosi vizsgálatokra előírtak szerint. Képernyő előtti munkavégzés egészségügyi és biztonsági követelményeit a jelen szabályzat **7.6. pontja** tartalmazza.
- 4.1.7 A képernyős munkakörnek minősülő munkaköröket az *MvSz Helyi függelékében* kell meghatározni. A „vizsgálati kérelem” c. nyomtatvány kitöltése a humánpartner

közreműködésével a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának a feladata. Az 50/1999. (XI.3.) EüM rendeletben meghatározott beutaló formátum használatos. A munkavállaló felkeresi a foglalkozás-egészségügyi orvost a munkáltatótól kapott személyzeti vizsgálatra szóló nyomtatványokkal, aki ha indokoltnak látja személyzeti vizsgálatra utalja be a munkavállalót. A munkavállaló köteles a személyzeti vizsgálat eredményével felkeresni a foglalkozás-egészségügyi orvost, hogy szükség esetén a munkaköri alkalmassága módosításra kerüljön a szemüveg használatára utaló korlátozással.

- 4.1.8 Soron kívüli egészségi, munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot a mindenkor hatályos rendeletek (33/1998. NM. rendelet, 203/2209. Kormányrendelet alapján) és az ide vonatkozó elnök-vezérigazgatói utasításokban meghatározottak szerint kell elvégezni.
- 4.1.9 A záró vizsgálatra küldendő munkakörök jegyzékét – a foglalkozás-egészségügyi orvos bevonásával – a vonatkozó **Elnök-vezérigazgatói utasítás** figyelembevételével az **MvSz Helyi Függelékében** kell meghatározni.
- 4.1.10 Alkalmassági orvosi vizsgálatra csak keresőképes állapotban lévő munkavállaló küldhető. A munkáltatónak a munkavállalót az orvosi alkalmassági vizsgálatokra vonatkozó beutaló átadásával egy időben, írásban, tájékoztatni kell arról, hogy az alkalmassági orvosi vizsgálaton alkohol, vagy egyéb kábító hatású szertől mentesen jelenjen meg.
- 4.1.11 A betegség miatt gondozott munkavállaló időszakos vizsgálata során a betegségével kapcsolatos gondozási leleteket a vizsgálatot végző orvosnak köteles bemutatni.

4.2 A munkaköri orvosi vizsgálatok rendje

- 4.2.1 A kockázatértékelés alapján biológiai expozíciós mutatók vizsgálatára kötelezett munkakörökben az előzetes orvosi vizsgálat során is el kell végezni – az egészségi állapot meghatározása céljából – a szűrővizsgálatot.
- 4.2.2 Fokozott expozíció miatt munkakörükből kiemelt munkavállalókat csak negatív eredményű kontrollvizsgálat után szabad eredeti munkakörükbe visszahelyezni. A munkakörből történő kiemelés szükségességéről, valamint visszahelyezéséről a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást ellátó orvos a munkáltatót köteles tájékoztatni.
- 4.2.3 A 33/1998. (VI.24.) NM. rendelet 1. számú mellékletében járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben csak érvényes „Egészségügyi nyilatkozat”-tal rendelkező munkavállalók foglalkoztathatók. A személyi higiénés alkalmasság véleményezése tekintetében a rendelet 4.§ (4) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni. A járványügyi érdekből kiemelt munkaköröket a Helyi Függelékben kell meghatározni.
- 4.2.4 A 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 6.§ (1) e) pontja előírásai szerint a fokozott pszichés terhelésnek kitett munkavállalókat évente időszakos alkalmassági vizsgálatra kell küldeni.

4.3 Egyéb rendelkezések

- 4.3.1 Ha a munkavállalót az erre jogosult (intézet, bizottság stb.) megváltozott munkaképességűnek nyilvánítja, a létszámban tartó szervezeti egység humán partnere köteles az „Alkalmassági tanúsítvány vasúti szolgálatra,„ című nyomtatványt az illetékes

- foglalkozás-egészségügyi orvoshoz küldeni az alkalmassági vélemény megállapítása céljából.
- 4.3.2 A munkavállalók munkaviszonyának megszűnéséről, illetve elhalálozásáról a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató az SAP rendszerből havonta megkapja a foglalkoztatott munkavállalókról készült állományt.
 - 4.3.3 Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény alapján az egészségügyi dokumentációt az adatfelvételtől számított legalább 30 évig – a külön jogszabály szerinti biológiai tényezők hatásának kitett munkavállaló esetén 40 évig – a munkaköri, illetve szakmai alkalmasságot elsőfokon elbíráló szerv őrzi meg.
 - 4.3.4 A rákkeltő anyag expozíciójában dolgozó munkavállalók egészségügyi dokumentumait 50 évig őrzik meg.
 - 4.3.5 Kockázat becslés, értékelés alapján megállapított védőoltások biztosítása a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló feladata. A védőoltásokat a vállalati anyagigénylési rendszeren keresztül a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló engedélyezésével az igénylő megrendeli. A területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi orvossal történő kapcsolatfelvételt, egyeztetést követően a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója biztosítja a munkavállalók megjelenését. Az oltások tényét, esedékességét a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója nyilvántartásba veszi és folyamatosan a felmerülő igények szerint naprakészen vezeti.
 - 4.3.6 A gazdálkodó szervezet részére foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatóban bekövetkezett változás esetén az egészségügyi dokumentáció másolatát (az elektronikus adatokat is beleértve) át kell adni a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó új szolgáltató részére.
 - 4.3.7 A foglalkozás-egészségügyi szerv a tudomására jutott nem egészségügyi adatokat nem adhatja ki illetéktelen fél részére.

5. Munkavédelmi oktatások rendje

A Társaság munkavállalóival, valamint külső munkavállalókkal, az üzemi területen magáncélú fotó-, videó-, filmfelvétel, vagy látogatás céljából tartózkodó személyekkel munkavédelmi oktatás keretében ismertetni kell a munkavégzés sajátosságaiból, illetve a munkaterület sajátosságaiból adódó veszélyeket.

A munkavédelmi oktatás keretében gondoskodni kell arról, hogy az oktatott személy az általa értett nyelven megismerje, elsajátítsa, és a foglalkozás, vagy a látogatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel. A Társaság saját munkavállalója, vagy a Társasággal kötött szerződés alapján munkavégzés céljából tartózkodó külső munkavállalók **a szükséges munkabiztonsági ismeretek elsajátításáig önállóan nem foglalkoztathatók**. A Társaság saját munkavállalóját az ismeretek elsajátítását és betartását a munkavédelmi szaktevékenységet ellátó szervezet alkalomszerűen ellenőrizheti.

5.1 A munkavállalók előzetes munkavédelmi oktatása

- 5.1.1 A Társasággal újonnan munkaviszonyt létesítő szellemi és fizikai munkakörben foglalkoztatott munkavállalókat elméleti és gyakorlati alapoktatásban kell részesíteni, munkaidőben az alábbiakban meghatározott rend szerint.
- 5.1.2 Előzetes munkavédelmi oktatásban kell részesíteni:
- az újonnan belépő munkavállalókat;
 - azokat a munkavállalókat, akik munkahelyükről 6 hónapot meghaladóan voltak távol (betegség, GYES, külszolgálat, stb.);
 - a nyugdíjas munkavállalókat, kivéve, ha a nyugdíjazásukat megelőző hat hónapon belül a Társaságnál a nyugdíjazásukat követő munkakörben foglalkoztatták;
 - a munkavállalókat munkahely, vagy munkakör megváltozásakor, alapvető munkavédelmi követelmények megváltozásakor, munkaeszköz átalakításakor, új munkahely, technológia, gép, berendezés üzembe helyezésekor (a szükséges mértékig).
- 5.1.3 Az előzetes elméleti alapoktatását a munkavédelmi szervezet területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató szakembere végzi a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójával, vagy megbízott munkavállalójával előzetesen leegyeztetett időpontban, vagy az *MvSz Helyi Függelékében közösen meghatározott* oktatási napon vagy napokon.
- 5.1.4 A munkavédelmi oktatásról „Oktatási napló”-t vagy „Oktatási lap”-ot kell vezetni. Az „Oktatási napló”-nak, vagy „Oktatási lap”-nak tartalmaznia kell, az oktatás tematikáját, az oktatás időpontját, az oktatáson részt vevő(k) olvasható nevét, munkakörét, törzsszámát, sajátkezű aláírását, az oktató nevét, munkakörét. Amennyiben az oktatás megtörténtét oktatási lapon rögzítették, úgy a lapokat egy helyen lefűzve, sorszámozva, az üresen hagyott mezők kihúzásával az adott szervezeti egységénél, kell kezelni, úgy, hogy ellenőrzés során az egy évben végrehajtott oktatások egyben bemutathatók legyenek az ellenőrzést végző számára.
- 5.1.5 Minden munkavállaló köteles a belépéskor, vagy áthelyezéskor kapott formanyomtatványt (köröző lap) az oktatásra magával vinni, azon a megfelelő rovatokat, aláírásokat az illetékesekkel kitöltetni.
- 5.1.6 A munkavédelmi oktatáson való megjelenés tényét az oktatást végző aláírásával igazolja, majd a nyomtatványt az oktatottnak visszaadja.
- 5.1.7 A *szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a munkavállalót a munkaköréhez konkrétan kapcsolódó, munkabiztonságot érintő elméleti és gyakorlati oktatásban is részesíteni*, amelynek időtartamát a terület nagyságától, az alkalmazott technológiától függően ő határozza meg. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által meghatározott időtartamot a helyi munkavédelmi oktatási napló vonatkozó oldalán, vagy oktatási lapon, írásban rögzíteni kell. Ennek *megtörténtéről a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles írásban értesíteni* a területileg illetékes munkabiztonsági szakelődöt.
- 5.1.8 A gyakorlati oktatás során a munkavállalóval ismertetni kell a munkájával összefüggő általános és speciális biztonsági ismereteket és a tevékenységet, eljárásokat – ide értve a vészhelyzeti és a mentési tevékenységeket is –, gyakoroltatni kell mindaddig, amíg

azokat a munkavállaló megbízhatóan elsajátítja. Az oktatás megtörténtét oktatási naplóban az oktató rögzíti, melyet a munkavállaló aláírásával igazol. **Gyakorlati oktatást a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója vagy az általa megbízott munkavállalója végzi.**

5.1.9 A munkavédelmi oktatást végző köteles:

- a) az oktatást oktatási tematika alapján végrehajtani,
- b) ismeretek elsajátításáról meggyőződni (írásos (tesztlap kitöltésével) vagy szóbeli beszámoltatással),
- c) az oktatás megtörténtét az oktatási naplóban vagy oktatási lapon rögzíteni.

5.1.10 Az elméleti munkavédelmi oktatási tematikát a 2. A. számú melléklet szerinti formában kell elkészíteni, minden oktatás előtt.

5.1.11 A gyakorlati oktatási tematikát a 2. B. számú melléklet szerinti formában kell elkészíteni, minden oktatás előtt.

5.1.12 Felügyelet alatti munkavégzés szabályai

5.1.12.1. A fizikai munkakörben, vagy fizikai munkát is végző, újonnan munkaviszonyt létesített munkavállaló, vagy olyan munkavállaló, aki áthelyezésre került a Társaságon belül és új munkakörében, vagy munkahelyén még nem dolgozott, csak felügyelet mellett kezdheti meg munkavégzését.

5.1.12.2. Azokban a munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók, akik tevékenységük közben veszélyes gépeket, berendezéseket, technológiákat nem működtetnek, illetve a munkahelyi kockázatértékelés alapján közepes, vagy annál magasabb veszélyességűnek minősülő tevékenységet nem folytatnak, mentesülnek a felügyelet alatti foglalkoztatás alól.

5.1.12.3. A felügyeletet csak olyan munkavállaló láthatja el, aki az adott munkakörben megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkezik, a munkakör betöltésére egészségileg alkalmas, megfelelő helyismerettel rendelkezik, és rendelkezik a munkakör beöltéséhez szükséges munkavédelmi ismeretekkel. A felügyelettel megbízott személyt a 2. E. számú melléklet szerinti megbízással kell a feladattal megbízni.

5.1.12.4. Újonnan munkaviszonyt létesített munkavállalók munkavédelmi célú felügyelet alatt történő foglalkoztatásának ideje legalább 10, más munkahelyről más munkakörbe áthelyezett munkavállalók munkavédelmi célú felügyelet alatti foglalkoztatásának ideje legalább 6, más munkahelyről, de azonos munkakörbe áthelyezett munkavállalók munkavédelmi célú felügyelet alatti foglalkoztatásának ideje legalább 4 szolgálat amelynél – a helyi viszonyok figyelembe vételével, a helyismeret elsajátítása céljából – több szolgálat is előírható. A felügyelet alatti tényleges szolgálatok számát az **MvSz Helyi Függelékében kell meghatározni**. A felügyelt munkavállaló az előírt felügyeleti idő letelte után a területileg illetékes munkabiztonsági szakemberből, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójából, szükség esetén a felügyeletet ellátó (több felügyelet ellátó munkavállalók közül a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által kijelölt legalább 1 fő) munkavállalóból álló bizottság előtt munkavédelmi és szakmai vizsgát köteles tenni. Amennyiben a vizsga eredménye „nem megfelelő”, úgy a munkavállaló felügyelet alatti munkavégzését legalább 2 szolgálattal meg kell hosszabbítani, majd a meghosszabbított felügyeleti idő lejártá

után a fenti személyekből álló bizottság előtt a munkavállalónak ismételt vizsgát kell tennie.

5.1.12.5. A vizsga eredményét igazoló munkavédelmi vizsgalapot a területileg illetékes munkabiztonsági szakelőadó 10 évig köteles megőrizni.

5.2 A munkavállalók ismétlődő munkavédelmi oktatása

5.2.1. A Társaság munkavállalói részére munkaidőben ismétlődő munkavédelmi oktatást kell tartani, a következők szerint:

A rendszeres szakmai oktatásra nem kötelezett munkakörben foglalkoztatottak számára, évente egy alkalommal, 1 óra munkavédelmi oktatást kell tartani, amelyet munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személynek kell megtartania. (A számítógépes munkaállomással rendelkező munkavállaló részére az oktatás elektronikusan, e-learning formában is megtartható).

A rendszeres szakmai oktatásra kötelezett munkakörben foglalkoztatottak számára az O. 1. sz. Oktatási Utasítás szerint a rendszeres szakmai oktatás keretében 1 óra munkavédelmi oktatást kell tartani, amelyet munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személynek kell megtartania.

5.2.2. Az ismétlődő oktatáson a munkavállalók kötelesek részt venni, a távollévőknek pótoktatást kell tartani.

5.3 Vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi oktatása

5.3.1. A Társaság, vezető beosztású munkavállalói számára (pl.: elnök-vezérigazgató; vezérigazgató-helyettes, főigazgató, igazgató, osztályvezető, pályavasúti területi igazgató, műszaki igazgató-helyettes, gazdálkodási igazgató helyettes, osztályvezető, stb.) évente egy alkalommal munkavédelmi oktatás keretében kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó – és elsősorban a munkáltatói jogkör gyakorlásával, valamint stratégiai tervezéssel összefüggő – személyi, tárgyi és szervezési szabályokat ismertetni.

5.3.2. Az oktatást előre egyeztetett időpontban a munkabiztonsági szolgáltató szervezet munkavédelem vezetője, vagy megbízottja tartja meg. (Az oktatás elektronikusan, e-learning formában is megtartható.)

5.3.3. A fenti munkakörbe újonnan kinevezett munkavállalók számára a munkába állást követően, előre egyeztetett időpontban kell az oktatást megtartani a 2. C. számú *melléklet* tematikája alapján.

5.3.4. Az oktatás végrehajtására, dokumentálására, a tematika elkészítésére az ismétlődő oktatásnál meghatározottak az érvényesek.

5.4 Munkavédelmi pótoktatás

5.4.1 Munkavédelmi pótoktatásban kell részesíteni minden olyan munkavállalót, aki valamely okból a számára előírt ismétlődő munkavédelmi oktatáson nem jelent meg.

5.4.2 A pótoktatást a munkavállaló részére az ismétlődő oktatást követően, előre egyeztetett időpontban kell elvégezni, valamint rendszeres szakmai oktatásra kötelezett munkavállalók részére a rendszeres szakmai pótoktatás keretében kell elvégezni.

- 5.4.3 Pótoktatás nélkül a munkavállaló a munkát nem kezdheti meg!
- 5.4.4 A pótoktatás végrehajtására, dokumentálására az ismétlődő oktatásra vonatkozó szabályok az érvényesek.
- 5.4.5 A pótoktatás tényét a munkavédelmi oktatási naplóban – az ismétlődő oktatáshoz hasonlóan – rögzíteni kell, azzal a különbséggel, hogy a „Pótoktatás” szövegezést piros színnel kell megkülönböztetni az ismétlődő oktatástól.
- 5.4.6 Az ismétlődő oktatás során meghatározott, valamint a pótoktatásra kötelezett munkavállalók létszáma összesen meg kell, hogy egyezzen az összes munkavállalói létszámmal. (Kivéve a tartósan távollévő munkavállalók létszámát.)
- 5.4.7 Nem kell pótoktatásban részesíteni a tartósan távollévő (legalább 6 hónap) munkavállalókat (GYES, GYED, stb.). A tartós távollétről visszatérő munkavállaló munkába állásának bejelentése a munkabiztonsági szolgáltató felé, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló feladata.

5.5 Munkavállalók rendkívüli oktatása

- 5.5.1 Rendkívüli oktatást kell tartani:
- a) súlyos munkabalesetet követően,
 - b) ha a munkahelyen olyan esemény történt, amely, ugyan nem jár balesettel, sérüléssel, de az esemény a munkavállalók biztonságos munkavégzését érinti és az ott tartózkodók számára tanulságul szolgálhat (kvázi baleset),
 - c) addig nem ismert, jelentős veszély, kockázat mutatkozása esetén,
 - d) a szabályozás jelentős megváltozása esetén,
 - e) akkor, ha a felügyeleti, hatósági ellenőrzések tapasztalatai indokoltá teszik.
- 5.5.2 A rendkívüli oktatást kezdeményezheti a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó, valamint a munkavédelmi hatóság is.
- 5.5.3 A rendkívüli munkavédelmi oktatást a területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató illetve a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, vagy az általa megbízott munkavállalója tartja meg.
- 5.5.4 Az oktatás tényét az ismétlődő oktatásnál ismertetett módon kell megtartani és dokumentálni.

5.6 Külső munkáltatók és munkavállalók oktatása

- 5.6.1 A külső munkavállalók Társaságon belüli munkavégzésének rendjét, illetve a munkavédelmi szabályok érvényesítésének módját szerződésben rögzíteni kell, azzal a kitételrel, hogy a szerződés megkötésekor a mindenkor érvényben lévő MÁV Zrt. üzemi területén történő tartózkodás rendjéről szóló EVIG (elnök-vezérigazgatói) utasításban foglaltakat be kell tartani.
- 5.6.2 A Társaság üzemmenetével párhuzamosan folyó, külső munkáltató által végzett munkavégzést a Társaság tevékenységével összhangba kell hozni, a munkavégzés feltételeit ki kell dolgozni. Az érintett munkavállalókat a rájuk vonatkozó szabályokra ki kell oktatni, és az oktatás tényét írásban rögzíteni kell.
- 5.6.3 **A külső munkáltató azon munkavállalói, akik a Társaság területén munkát végeznek, kötelesek megismerni azokat – a Társaság tevékenységéből adódó – a**

speciális kockázatokat, amelyek őket érhetik a munkájuk során és kötelesek betartani a Társaság munkáltatói biztonsági előírásait, intézkedéseit. (Tematika 2. D és 2. D/1. számú melléklet)

- 5.6.4 A belépési engedéllyel nem rendelkező külső munkáltató vezetőit és/vagy megbízottjait (legalább 1 főt) a **MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelmi szervezet képviselőjében eljáró munkavállalója bizonyíthatóan köteles a tevékenységéhez kapcsolódó vasúti munkabiztonsági és helyi körülményekből adódó veszélyekről kioktatni (belépési engedély kiadásának feltétele).** Az oktatás tényét oktatási naplóban, vagy más azonos adatokat tartalmazó módon kell rögzíteni, amelyet a külső munkáltató valamint a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelmi szervezet képviselője aláírásával köteles igazolni (oktató neve, munkaköre, oktatáson résztvevő neve, képviselt cég neve, képviselt cég székhelye, oktatás tárgya, oktatás ideje).
- 5.6.5 Amennyiben a telephelyre belépő külsős munkavállaló egyéni védőeszköz viselésére is kötelezett, úgy részére az oktatást ennek megfelelően kell megtartani.
- 5.6.6 A belépési engedély megszerzéséhez szükséges munkavédelmi oktatásra a mindenkor érvényben lévő MÁV Zrt. üzemi területén történő tartózkodás rendjéről szóló EVIG utasítás vonatkozó előírásai érvényesek.

5.7 Látogatók oktatása

- 5.7.1 Látogatók a Társaság létesítményeiben, munkaterületein csak kísérvél tartózkodhatnak. A látogatókat tájékoztatni kell azokról a munkabiztonsági kockázatokról, amelyek a területen tartózkodás során őket érhetik, a biztonságos magatartásról, valamint a számukra biztosított egyéni védőeszközök használatának szabályairól.
- 5.7.2 A látogatók kioktatásáért, a látogatás bejelentéséért a látogatókat fogadó munkahelyi vezető a felelős.

6. Egyéni védőeszközök, védőitalok, tisztálkodó szerek és bőrvédő készítmények juttatási rendje

6.1 Egyéni védőeszközök juttatásának rendje

- 6.1.1. Ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételei műszaki és egyéb szervezési intézkedésekkel nem valósíthatók meg, akkor a munkavállalót a kockázatokkal szemben védelmet nyújtó védőeszközzel kell ellátni. Az egyéni védőeszközt személyre szólóan, a higiénés feltételek biztosításával kell kiadni. A kiadott egyéni védőeszközöket a munkavállaló köteles rendeltetésszerűen viselni, vagy használni. Az egyéni védőeszközök megfelelőségét, valamint azok rendeltetésszerű használatának, viselésének betartását ellenőrizni kell.
- 6.1.2. Amennyiben egyszerre több kockázat fennállása szükségessé teszi, hogy a munkavállaló egy időben több védőeszközt használjon, ezeknek a védőeszközöknek egymáshoz illeszkedőnek és hatékonyaknak kell lenniük a fennálló kockázatokkal szemben.

- 6.1.3. Nem minősül védőeszköznek a közönséges munkaruha és az olyan egyenruha, illetve formaruha, amelyet nem a munkavállaló biztonságának és egészségének védelmére terveztek, illetve vizsgáltak.
- 6.1.4. Ha a kockázat ellen előírt védőeszköz a munkavállaló részére nem biztosítható, a munkavállalót a kockázattal járó munka elvégzésére nem szabad utasítani. Ez esetben a munkavállaló a munkavégzést jogszerűen tagadhatja meg.
- 6.1.5. A munkavállalóval a védőeszköz első használatbavételét megelőzően oktatás keretében a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának vagy az általa megbízott munkavállalójának ismertetni kell:
- azoknak a kockázatoknak a jellegét, mértékét, amelyekkel szemben a védőeszköz használata megvédi,
 - a védőeszköz használatának módját, cseréjét,
 - a védőeszköz felhasználói információját,
 - a viselési kötelezettséget,
 - a viselés elmaradásának egészségügyi, biztonsági és jogi következményeit,
 - a használatosság megítéléséhez szükséges ismereteket.
- 6.1.6. A munkavállaló a védőeszközt nem viheti el a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló telephelyéről, kivéve, ha:
- a munkavégzés helye változó és a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója más módon nem tudja biztosítani a védőeszközt a munkavállaló számára (pl.: a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által elrendelt, illetve engedélyezett külső munkák végzéséhez),
 - a védőeszköz elvitele közegészségügyi szabályokba nem ütközik (a védőeszköz nem tartalmaz toxikus szennyeződést, nem használták biológiai kockázatok elleni védelemre, a munkahelyről történő elvitel során a védőeszköz nem sérül).
- 6.1.7. Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltatónak írásban kell meghatározni, amely feladat ellátása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a védőeszköz juttatásának rendje meghatározásába a munkavédelmi képviselőt, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatót bevonja, akik jogosultak a védőeszköz kiválasztására javaslatot tenni. A fellépő veszélyek, vagy ártalmak ellen javasolt általános egyéni védőeszköz meghatározását a *3. számú melléklet* tartalmazza. Az általános egyéni védőeszköz javaslatok alapján a szolgáltatási egységeknél az **MvSz Helyi Függelék**ében kell szabályozni a munkakörökre, tevékenységekre használandó egyéni védőeszközöket. Azok a munkavállalók, akik a MÁV Zrt. Kollektív szerződés 4. számú melléklete szerint nem részesülnek pontkeretes munkaruha ellátásban, de a tevékenységük alapján indokolt (pl.: hiba- és zavarelhárításban, fővizsgák végzése, stb.) a biztonságos munkavégzéshez szükséges védőfelszerelést biztosítani kell.
- 6.1.8. A védőeszköz személyes használatra szolgál, kihordási ideje nincs. Amennyiben a munkavégzés körülményei megkívánják, hogy valamely védőeszközt ne csak egy személy, hanem többen is használjanak, megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az ilyen használat ne jelentsen egészségügyi vagy higiénés kockázatot

a használók számára. Amennyiben a szolgálati egységnél van olyan védőeszköz, amelyet nem csak egy személy használ azt az *MvSz Helyi Függelékében* kell szabályozni.

6.1.9. Az egyéni védőeszköz használatának szükségességét biztonsági jelzés alkalmazásával kell jelölni (gépeken, berendezéseken, illetve telepített gépek mellett a helyiségek, műhelyek falán).

6.1.10 Védőeszközzel ellátandók köre

6.1.10.1 A Társaság egyéni védőeszközt köteles biztosítani:

- a Társasággal munkaviszonyban álló munkavállalóknak,
- a Társaság részére szervezett társadalmi munkát végzőknek, ha a társadalmi munkát a Társaság szervezi, jóváhagyja és az egyéni védőeszköz ellátásra más módon nem állapodtak meg,
- a Társasággal munkaviszonyban álló, kötelező szakmai továbbképzésben résztvevő munkavállalónak, kivéve, ha a továbbképzést végzővel ettől eltérően állapodnak meg,
- a Társaságnál kötelező szakmai gyakorlaton résztvevő, tanulói jogviszonyban lévőkre az oktatási intézménnyel kötött megállapodás (szerződés) szerint,
- a Társaságnál időszakosan munkát végző iskolai tanulóknak, szakmunkástanulóknak, felsőfokú intézmények, középiskolák, szakiskolák és a szaktanfolyamok hallgatóinak, illetve tanulóinak az oktatási intézménnyel írásban kötött szerződés (megállapodás) szerint,
- az alkalmi és kölcsönzött munkavállalói jogviszonyban, valamint az egyéb jogviszonyban foglalkoztatottaknak a megállapodás (szerződés) rendelkezése szerint,
- Társaság által közhasznú munkavégzés keretében foglalkoztatott munkavállalóknak a közhasznú munkát szervezővel kötött szerződés (megállapodás) rendelkezése szerint,
- az engedélyezett látogatást végzők részére megállapodás szerint.

6.1.10.2 A Társaság létszámába tartozó munkavállaló részére a védőeszközt, illetve az azzal kapcsolatos eljárást (kiadás igazolása, oktatás, csere) kiküldetés esetén a küldő szervezeti egység, kirendelés esetén – eltérő megállapodás hiányában – a kirendelés helye szerinti szervezeti egység köteles biztosítani.

6.1.10.3 A Társaság területén a polgári jogi szerződés alapján, vagy vállalkozói jogviszonyban munkát végző más munkáltatók és munkavállalók védőeszközzel történő ellátásáról nem a Társaság gondoskodik, kivéve, ha az ellátásra – a munkáltatóval kötött szerződésben, vagy más megállapodásban – a Társaság kötelezettséget vállal. A Társaság területén hatósági személyként eljárónak a Társaság biztosítja a védőeszközzel történő ellátást, ha az illetékes személynek nincs védőeszköze.

6.1.11 A védőeszköz ellátás meghatározása

6.1.2.1 A védőeszköz ellátás meghatározása előtt kockázatbecslést kell végezni.

6.1.2.2 Az egyidejűleg viselt védőeszközök a fennálló kockázatokkal szemben egymás védelmi képességét nem csökkenthetik. Olyan munkahelyen, ahol egyidejűleg többféle kockázat is fennáll, a munkáltatónak úgy kell a védőeszközt biztosítania,

hogy a munkavállaló az őt érő valamennyi ismert kockázat ellen védve legyen. A védőeszközök biztosítása magában foglalja a meneküléshez és a mentéshez szükséges védőeszközök rendelkezésre állását is.

6.1.12 Ellátás szabályai

6.1.12.1 Az egyéni védőeszközt – lehetőleg – személyre szóló használatra kell kiadni.

6.1.12.2 A védőeszközök kiadásakor az átvételt az átvevővel igazoltatni kell. A védőeszköz visszavételét, cseréjét igazoltatni kell. A munkavállaló részére kiadásra kerülő egyéni védőeszközök kezelése és nyilvántartása szervezeti egységenként egyéni védőeszköz kiadása, nyilvántartása nyomtatványt kell kiállítani (3. A. számú melléklet) a munkavállalók részére. A jegyzőkönyvet két példányban kell kinyomtatni, amelyből az első példány a munkavállaló példánya, amelyet köteles megőrizni, a második példány a nyilvántartó példánya. A kinyomtatott **jegyzőkönyv mindegyik példányát mind a kiadó, mind a védőeszközt átvevő munkavállaló köteles aláírásával igazolni, az átadás - átvétel csak ekkor hiteles**. Az egyéni védőeszköz kiadás, nyilvántartásról készült jegyzőkönyvet – a védőeszköz visszavételét követően – 5 évig irattárban meg kell őrizni annak érdekében, hogy munkabaleseti vizsgálat, vagy hatósági ellenőrzés során igazolható legyen a védőeszköz kiadása és cseréjének gyakorisága.

6.1.12.3 Ha a munkavégzés körülményei (pl.: ritkán használandó, leesés elleni védőeszközök stb.) miatt indokolt, hogy ugyanazt a védőeszközt más személy is használja, akkor – foglalkozás-egészségügyi szolgáltató véleményének kikérésével – az **MvSz Helyi Függelékében meg kell határozni a közös használatra kiadott egyéni védőeszközöket, azok tárolási helyét**, valamint az átadás előtti higiéniai intézkedéseket úgy, hogy az ne jelentsen egészségügyi kockázatot, valamint ki kell jelölni azt a munkavállalót, aki felel az egészségügyi előírások betartásáért.

A közös használatra kiadott védőeszközöket, használatuk higiéniai feltételeit, tárolási helyüket, átadásuk-átvételük, felülvizsgálatuk helyi rendjét a használatukra kötelezettekkel kimutathatóan ismertetni kell.

6.1.12.4 A kiadott egyéni védőeszközök tárolásához a munkáltatónak biztosítania kell, a külső hatásokkal (napfény, mechanikai stb.) szembeni védelemhez, megfelelő tárolót.

6.1.12.5 A védőeszköznek határozott időtartamú használati ideje – kivéve a meghatározott élettartamra tervezett, vagy meghatározott időtartamig védő eszköz – nincs.

6.1.12.6 A védőeszközt ki kell cserélni, ha:

- elhasználódott;
- védelmi képessége a vonatkozó szabványokban, kezelési, használati utasításokban meghatározott mértéket meghaladóan lecsökken;
- a védőeszköz avulása, vagy elöregedése bekövetkezett;
- az időszakos vizsgálat során megállapították, hogy védelmi képessége csökkent;
- a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó szakember megállapítása szerint – bármely ok miatt – nem megfelelő védelmet biztosít.

6.1.12.7 A lejárt használati idejű védőeszközt nem szabad használni.

6.1.12.8 A Társaság munkafolyamatai során veszélyek vagy ártalmak ellen a területileg illetékes munkabiztonsági szakelőadó az **MvSz Helyi Függelékében** meghatározza a munkakörökre / tevékenységekre szükséges egyéni védőeszközök körét. A szükséges

egyéni védőeszközök meghatározásánál figyelembe veszi a szervezeti egység területén használt munkaeszközök alkalmazásához, a munkaeszközök gyártója által meghatározott, vagy a jogszabályokban (pl. Biztonsági Szabályzatokban) meghatározott követelményeket.

6.1.12.9 Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítése helyett a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója pénzbeli, vagy egyéb megváltást a munkavállalónak nem adhat.

6.1.13 Ellenőrzés

6.1.13.1 A védőeszközök rendeltetésszerű használatát, védelmi képességét, műszaki állapotát az ellenőrzéseken rendszeresen vizsgálni kell.

6.1.13.2 Az ellenőrzés kiterjed a védőeszköz meglétére, szabályszerű tárolására, munka közbeni használatára, állapotának megfelelőségére, a használati ismeret szintjének megállapítására, a kiadás rendjére, a megfelelőségi tanúsítványok meglétére, a védelmi képesség megfelelőségére.

6.1.13.3 A használat megkövetelése munkáltatói jog és kötelezettség, ezért a használati szabályok betartásáért illetve betartatásáért a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója tartozik felelősséggel.

6.1.13.4 A munkavállaló köteles:

- a tevékenységhez, munkakörnyezethez, illetve munkahelyhez rendszeresített védőeszközt előírás szerűen és rendeltetésszerűen használni, használatbavétel előtt a védőeszköz biztonsági állapotát a tőle elvárható mértékben ellenőrizni és gondoskodni a tőle elvárható tisztításáról, tisztántartásáról (a munkavállaló a védőeszközének tisztításáról csak a tőle elvárható mértékig, kizárólag a munkahelyén gondoskodhat, tevékenysége közben, illetve annak befejezését követően).
- szolgálati felettesét, vagy közvetlen munkairányítóját haladéktalanul tájékoztatni, ha megítélése szerint a védőeszköz elvesztette védelmi képességét, vagy szavatossági ideje lejárt, vagy tisztítása szükséges.

6.1.13.5 Ha a munkavállaló a tevékenységéhez előírt védőeszközt nem, vagy nem rendeltetésszerűen viseli, fegyelmi vétséget követ el és az előírás ellenes munkavégzéstől – kötelezettségének teljesítéséig – el kell tiltani. A munkavállalót a munkavégzéstől eltilthatja a munkáltató, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, a munka irányítója, az ellenőrzésre jogosult munkavállalók. Az **ellenőrzésre jogosultak körét az MvSz Helyi Függelékében le kell szabályozni.**

6.1.13.6 Ha a munkavállaló a viselési kötelezettség elmulasztását azonnal nem szünteti meg, a munkavégzéstől való eltiltást – bizonyítható módon, amennyiben nem a munkáltatója tiltja el – írásban is a munkavállaló és a munkáltatója tudomására kell hozni.

6.1.13.7 Az egyéni védőeszközt az üzemeltető munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be.

6.1.13.8 A soron kívüli ellenőrzést – a veszélyeztetés jellegétől függően – munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységként a munkabiztonsági és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatók végzik el.

6.1.14 A védőeszköz alkalmazhatósága

6.1.14.1 Védőeszközként csak „CE”- jelöléssel ellátott és az EU-megfelelőséget igazoló dokumentummal rendelkező eszközöket szabad beszerezni. A forgalomba hozott egyéni védőeszközökön fel kell, legyen tüntetve az azonosításukat lehetővé tevő típus-, tétel-, vagy sorozatszám, vagy más ilyen elem, illetve – ha az egyéni védőeszköz mérete vagy jellege ezt nem teszi lehetővé – a szükséges információ az egyéni védőeszköz csomagolásán vagy kísérő dokumentációjában kell szerepelnie. A gyártó vagy forgalmazó mellékeli az EU-megfelelőségi dokumentumot az egyéni védőeszközhöz, vagy feltünteti a gyártó utasításokban és tájékoztatóban azt az internetcímet, ahol megfelelőséget igazoló dokumentum elérhető.

6.1.15 Védőeszköz ellátás rendkívüli eseményeknél, havariánál

6.1.15.1 Azoknál a szervezeti egységeknél, ahol a rendkívüli események következményeinek elhárítására különféle funkcionális egységet üzemeltetnek, a várható kockázat ellen védő eszközöket – az elhárító egység felszerelési tárgyként az elhárítást végző és irányítási munkavállalók létszámának megfelelő mennyiségben – készenlétben kell tartani a szervezeti egységnek.

6.1.15.2 Egyéb, valószínűsíthető rendkívüli körülmények (pl.: baleset, veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása, tüzeset, természeti csapás, katasztrófa stb. továbbiakban: havaria) esetére készenléti védőeszköz csomagot kell készenlétben tartani a szervezeti egységnek.

6.1.15.3 A csomag tartalmát – a havaria esetén várható kockázatok figyelembevételével – a mentési tervben kell meghatározni. Ha a havaria esetén irányításra jogosult (pl.: az elhárítást, helyreállítást végző egység vezetője, munkairányítója) a rendkívüli körülményekből adódó kockázatok ellen védő eszközöket nem tudja egyértelműen meghatározni, a szükséges védőeszközöket a munkabiztonsági szaktevékenység ellátására jogosult szervezet szakértője a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató bevonásával egyedi kockázatértékelés alapján határozza meg. Míg az általuk meghatározott védőeszközök a helyszínen nincsenek biztosítva, a kockázattal járó munkavégzést nem szabad elkezdni, illetve a kockázatot jelentő térbe nem szabad bemenni.

6.1.16 Megrendelés, beszerzés, átadás

6.1.16.1 A munkavállalókat a kockázatoknak megfelelően el kell látni a védőeszközökkel, és a munkavégzéshez azokat folyamatosan biztosítani kell. A védőeszközöket – a Társaság anyagigénylésre vonatkozó szabályainak megfelelően – az igénylő szervezeti egység igénylésre jogosult munkavállalója köteles megrendelni, az informatikai rendszeren keresztül, a *3. számú melléklet* alapján az igénylő szervezeti egység MvSz Helyi Függelékében meghatározottaknak megfelelően. Az igénylő részére a MÁV-SZK Zrt. anyagellátó rendszerén keresztül kell biztosítani, hogy a katalógus adatok olyan részletezettséggel legyenek meghatározva, amelyek biztosítják, hogy a termékinformációk alapján az igénylendő egyéni védőeszköz típusa, mérete, védelmi szintje, védelmi képesség, védelmi osztálya stb. egyértelműen megállapítható legyen.

- 6.1.16.2 A védőeszköz „EU-megfelelőségi dokumentumát” és a „Az egyéni védőeszközök műszaki dokumentációja” másolatát a beszerző szervezeti egység köteles az igénylő szervezeti egység részére a védőeszközzel együtt megküldeni.
- 6.1.16.3 Ha a felhasználó szervezeti egység részére azonos gyártótól származó, azonos típusú védőeszköz több alkalommal is átadásra kerül, az előzőekben felsorolt dokumentációt – a védőeszközre vonatkozó eltérő előírás kivételével – a beszerző csak az első alkalommal köteles – bizonyíthatóan – átadni.
- 6.1.16.4 Ha a felhasználó a dokumentációt – bármely okból (pl.: a bizonyítvány elvesztése) – ismételtlen igényli, a beszerző azokat köteles ismételtlen átadni.
- 6.1.16.5 Az előzőekben felsorolt dokumentációkat az igénylő szervezeti egység köteles a védőeszköz alkalmazásának teljes időtartama alatt megőrizni. A védőeszköz tájékoztatójával a munkáltatónak rendelkeznie kell, és azt a munkavállaló rendelkezésére kell bocsátania.
- 6.1.16.6 Központi beszerzési hatáskörbe tartozó védőeszköz beszerzéséhez a munkabiztonsági és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatók szakmai egyetértése szükséges. Az elbíráláshoz legalább egy darab (pár) védőeszközt, nagy értékű egyéni védőeszköznél a megtekintési (kipróbálási) lehetőséget kell biztosítani.
- 6.1.16.7 A nem központi beszerzési hatáskörbe tartozó védőeszköz beszerzéséhez is a munkabiztonsági és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatók szakmai egyetértése szükséges.
- 6.1.16.8 A védőeszközök beszerzésének, igénylésének folyamatát, központi, illetve helyi hatáskörbe tartozó védőeszközök körének meghatározását, kiadását, nyilvántartását, elszámolási szabályait, selejtezési módját a hatályos anyaggazdálkodási, pénzügyi és egyéb Társasági utasítások tartalmazzák.

6.1.17 Védőeszközökkel kapcsolatos oktatás

- 6.1.17.1 Az egyéni védőeszköz használat oktatását a gyakorlati oktatásba be kell építeni, és az oktatási tematikában szerepeltetni kell. Valamint az új addig nem használt védőeszközök használatát rendkívüli oktatás keretében kell megtartani.
- 6.1.17.2 Az oktatás és – gyakorlati képzés esetén – a gyakorlati képzés megtörténtét írásban dokumentálni kell és azt a munkavállalóval alá kell íratni.
- 6.1.17.3 Az oktatást az a személy végezheti, aki a védőeszközre vonatkozó előírásokat ismeri, gyakorlati alkalmazását be tudja mutatni, és alkalmas a szükséges tudnivalók ismertetésére.

6.1.18 Védőeszközök karbantartása, vizsgálata, cseréje, selejtezése

- 6.1.18.1 A védőeszközök karbantartását, időszakos biztonsági felülvizsgálatát (gyakoriság, műszaki tartalom, a vizsgálatot végző személyi feltételei stb.) a gyártó (forgalmazó), vagy a termékre vonatkozó egyéb munkavédelmi szabály, tájékoztató előírásai szerint kell végrehajtani. Az időszakos felülvizsgálatra kötelezett védőeszközöket csak érvényes felülvizsgálati dokumentáció birtokában szabad használni, az abban foglalt időpontig.
- 6.1.18.2 A védőeszköz átlagosnál rövidebb idejű elhasználódása esetén az elhasználódás okát (minőség, munkakörülmények, nem rendeltetésszerű használat stb.) vizsgálni kell. A

szükséges intézkedést a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles megtenni. A védőeszközt haladéktalanul cserélni kell használhatatlanná válása, illetve teljesítményének gyors és szembetűnő megváltozása esetén. A védelmi tulajdonság megváltozása a működőképesség elvesztését jelentheti. Ilyen esetnek kell tekinteni:

- a védőeszköz használata során a védőeszköz használatával kapcsolatban munkabaleset történt, akkor is, ha a védőeszközön nem látszik sérülés nyoma;
- az időszakos felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a védőeszköz veszített védelmi szintjéből;
- a védőeszközön szemmel látható sérülés keletkezett, ami befolyásolhatja a védelmi képességét;
- olyan szennyező anyag került rá, ami eltávolíthatatlan, és befolyásolhatja a védelmi képességét;
- a védőeszköz avulása, vagy elöregedése bekövetkezett, használati ideje lejárt (A védőeszköz cseréjét kötelezővé teszi a használata megszüntetésére vonatkozóan a gyártó által megállapított, a gyártás időpontjától (vagy a használatba vétel) időpontjától meghatározott időtartam lejárt, vagy határnap beállta.)

6.1.18.3 A munkavállaló a részére kiadott védőeszközt minden használatbavétel előtt köteles – a részére oktatott módon és tartalommal – megvizsgálni. Ha a vizsgálat során olyan mértékű meghibásodást tapasztal, ami – véleménye szerint – a védőeszköz védelmi képességét csökkenti, észrevételét köteles a közvetlen munkairányítójának jelenteni. A közvetlen munkairányító – alkalmas módon (pl.: a védőeszköz cseréjével) – köteles a hiányosság megszüntetésére intézkedni. A védőeszköz nem megfelelőségével kapcsolatos meghibásodásokat/reklamációkat az IT Service Desk-en keresztül a „Raktár és Készletgazdálkodás reklamációkezelés” felületen tehetik meg. A védőeszköz alkalmasságának megítélésében véleményeltérés esetén a szervezeti egységnél munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó területi szakelőadó munkavállaló állásfoglalása szerint kell eljárni.

6.1.18.4 A védőeszközök szakszerű tisztításáról, mosásáról, fertőtlenítéséről, karbantartásáról, javításáról, előírt felülvizsgálatairól és folyamatos cseréjéről a védőeszközt állagban tartó és a kiszolgáló szervezeti egység köteles gondoskodni. A szakszerűtlenül elvégzett tisztítás, karbantartás vagy javítás a védőeszköz védelmi szintjének elvesztését, vagy jelentős mértékű csökkenését okozhatja.

6.1.18.5 A védőeszközök selejtezését a selejtezés időpontjában hatályos utasítás szerint kell végrehajtani.

6.1.18.6 A védelmi képességét veszített védőeszköz tovább nem használható. Az elhasználódott védőeszközt hulladékként, a külön jogszabályban meghatározott esetekben veszélyes hulladékként kell kezelni.

6.2 Védőitalok juttatásának rendje

6.2.1 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a meleg munkakörnyezetben védőitalt, hideg munkakörnyezetben teát köteles igény szerint, de szolgáltatónként minimum 2 litert biztosítani a munkavállalók részére.

- 6.2.2 Az ellátásra jogosultak részletes jegyzékét, a kiszolgálás helyi rendjét – munkakör, a ténylegesen ellátott tevékenység és munkakörnyezet szerint – az *MvSz Helyi Függelékben kell meghatározni.*
- 6.2.3 Hidegnek minősül a munkahely, ha a várható napi középhőmérséklet szabadtéri munkahelyeken a + 4 °C-t, illetve zárttéri munkahelyeken a + 10 °C-t a munkaidő 50 %-ánál (legalább 4 óránál) hosszabb időtartamban nem éri el. A védőital ellátás szempontjából melegnek minősül a munkahely, ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyeken a 24 °C-ot meghaladja.
- 6.2.4 A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállalók részére + 50 °C hőmérsékletű, az ital 4 súlyszázalékát meg nem haladó cukortartalmú, vagy mesterséges édesítőszerrel ízesített teát kell igény szerint biztosítani.
- A teát teafüvből, vagy sűrítményből, vagy granulátumból kell elkészíteni a készítményre vonatkozó felhasználási utasítás szerint.
 - A védőital melegen tartását indokolt esetben helyszíni melegítéssel, vagy hőszigetelő edény alkalmazásával kell biztosítani.
 - A tea saját fogyasztásra történő elkészítésével a munkavállaló az elkészítéshez és az előírt hőmérsékleten tartásához szükséges feltételek megléte esetén közös megegyezéssel megbízható.
- 6.2.5 Ha a munkahelyi hőmérséklet a 24 °C-t meghaladja, védőitalként a munkavállalók részére igény szerinti mennyiségben, de legalább félóránként 14-16 °C fok hőmérsékletű ivóvizet, vagy ásványvizet, vagy e célra alkalmas alkoholmentes italt kell biztosítani, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy mesterséges édesítőszerrel ízesített.
- 6.2.6 Szolgálati egységek azon zárt munkahelyein, ahol vezetékes ivóvíz szolgáltatás nincs, szünetel illetve ahol a vízszolgáltatás nem ivóvíz minőségű, akkor ivóvízről ivóvíztartály felszerelésével, vagy egyéb módon kell gondoskodni (pl.: ballonos, gépi, palackos).
- 6.2.7 Az ivóvíztartály, tárolóeszköz kifolyóját olyan módon kell elhelyezni, hogy a tartályból, tárolóeszközből közvetlenül inni ne lehessen. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles gondoskodni az ivóvíztartály, tárolóeszköz rendszeres fertőtlenítéséről, valamint arról, hogy annak feltöltése csak ivóvíz minőségű vízzel történjen.
- 6.2.8 Az ivóvíztartályos vízvétel esetén az ivóvíz elfogyasztásához legalább a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása (autós hűtőláda, hűtőtáska, termosz), kiszolgálása a közegészségügyi követelmények betartása mellett történhet.
- 6.2.9 A védőital és a tea beszerzésének folyamatát, nyilvántartását, elszámolási szabályait a hatályos Társasági utasítások szerint kell végezni.

6.3 Tisztálkodó szerek és bőrvédő készítmények juttatási rendje

6.3.1 Általános rendelkezések

- 6.3.1.1 Azokban a munkakörökben, tevékenységeknél, amelyekben a munkavállalót a munkájával összefüggésben bőrkárosító hatás érheti, bőrvédő készítményt kell biztosítani. A védőkenőcsöt, illetőleg védőbevonatot akkor kell biztosítani, ha a bőrkárosító hatás megelőzésére a munka jellege miatt védőkesztyű nem használható, vagy a munkavállaló fényártalmat okozó munkaanyagokkal érintkezik.
- 6.3.1.2 Ipari kéztisztítószeret kell biztosítani a munkavégzés során abban a munkakörben, illetőleg munkahelyen, ahol a munkavállaló bőrét szappanos, folyó vizes (szükség szerint meleg vizes) mosással el nem távolítható vagy csak nehezen eltávolítható szennyeződés éri.
- 6.3.1.3 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a kockázatértékelésben meghatározott munkakörökben bőrvédő készítményeket köteles biztosítani.
- 6.3.1.4 Biológiai kockázatok fennállása esetén a tisztálkodáshoz fertőtlenítő hatású szert kell biztosítani.
- 6.3.1.5 Csak az OGYÉI részére bejelentett és a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő kéztisztítószer, bőrvédő készítményt szabad beszerezni, illetve kiadni és használni.
- 6.3.1.6 A Társaság szervezeti egységeinél az ipari szennyezők eltávolítására alkalmas kéztisztítószer, illetve bőrvédő készítmény adható ki.
- 6.3.1.7 A kéztisztítószer, bőrvédő készítményt a várható felhasználásnak megfelelő mennyiségben, kimutatható módon személyre szólóan kell kiadni.
- 6.3.1.8 A tisztálkodó szer, bőrvédő készítmény igénylését – a Társaság anyagigénylésre vonatkozó szabályainak megfelelően – az igénylő szervezeti egység igénylésre jogosult munkavállalója köteles megrendelni, az informatikai rendszeren keresztül.
- 6.3.1.9 A tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmények és csomagolási egységeik, adagolóik beszerzésének folyamatát, a beszerzés központi, illetve helyi hatáskörének meghatározását, kiadási rendjét, nyilvántartását, elszámolási szabályait, selejtezési módját a hatályos anyaggazdálkodási, pénzügyi és egyéb társasági utasítások tartalmazzák.
- 6.3.1.10 Az ólomártalomnak kitett munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére – a tisztálkodó szeren, bőrvédő készítményen és a meleg vizes kézmosási lehetőségen kívül – a munkahely tartozékeként folyamatosan papírtörülközöt, vagy munkavállalónként 2 db textiltörülközöt kell biztosítani, amelynek folyamatos pótlásáról, illetve cseréjéről gondoskodni kell.
- 6.3.1.11 A munkahelyek, tevékenységek tisztasági osztályba sorolását az *4. számú melléklet* tartalmazza, ennek megfelelően és a megadott mennyiségek alapján a munkakörökre vonatkozóan az *MvSz Helyi Függelékében kell leszabályozni* a munkaköröknek megfelelő tisztálkodó szerek és bőrvédő készítmények juttatását.

6.3.2 Tisztálkodó szerek juttatása

- 6.3.2.1 Tisztálkodó szerként szappant (kemény / folyékony), vagy a szappanon kívül – a tevékenység szennyezettségétől függően – kéztisztítószer is kell kiadni.

- 6.3.2.2 Kéztisztítószer akkor kell kiadni, ha a munkavégzés közben a kéz szappannal el nem távolítható anyagokkal szennyeződik, és a szennyeződést védőkesztyű, vagy bevonatképző krém használatával nem lehet megelőzni.
- 6.3.2.3 Kéztisztítószer használata esetén figyelembe kell venni a kockázatértékelés megállapításait, javaslatait. Bőrön át felszívódó veszélyes anyagok (toxikus, rákkeltő, maró, fertőző stb.) jelentős kockázata esetén védőkesztyű, vagy bevonatképző krém helyett nem szabad kéztisztítószer használni.
- 6.3.2.4 Személyre szóló ellátás esetén a helyi körülmények mérlegelésével differenciáltan:
- az „A” (különösen tiszta tevékenység) és „B” (tiszta tevékenység) kategóriába sorolt munkakörökben 12,5 dkg mosdószappant, vagy 250 ml folyékony szappan;
 - a „C” (közepesen szennyezett tevékenység) kategóriában 12,5 dkg mosdószappant, vagy 250 ml folyékony szappan és 20 dkg kéztisztítószer;
 - a „D” (erősen szennyezett tevékenység) és „E” (fertőző, mérgező tevékenység) kategóriákban 25 dkg mosdószappant, vagy 500 ml folyékony szappan és 40 dkg kéztisztítószer;
- kell havonta kiadni.
- 6.3.2.5 Ha a munkavállaló különböző tisztasági fokozatú munkakörülmények között dolgozik, részére a tisztálkodó szer ellátást a legkedvezőtlenebb tisztasági fokozatú tevékenység szerint kell megállapítani.
- 6.3.2.6 Ha a tisztálkodó szer kereskedelmi csomagolási egységének névleges súlya indokoltá teszi, az ellátmány a megállapított mennyiségtől eltérően is kiadható, de a következő havi ellátmánynál az eltérő mennyiséget ki kell egyenlíteni.
- 6.3.2.7 Ha a munkavállalót a tárgyhónapban az ellátásra jogosító munkakörben, vagy munkahelyen nem foglalkoztatták, részére az ellátás nem adható ki. Ha a foglalkoztatás a 10 munkanapot (8 órás munkarendet feltételezve [fordulószolgálatnál 7, folytonos munkarendnél 5 szolgálat]) nem érte el, akkor a meghatározott mennyiség 50 %-a adható ki.

6.3.3 Bőrvédő készítmények juttatása

- a) Bőrvédő készítmény használatának meghatározásánál figyelembe kell venni a kockázatértékelés megállapításait, javaslatait.
- b) A munka befejezése utáni használatra bőrregeneráló (bőrpoló) készítményt kell biztosítani:
- kéztisztítószer használatát követően, kivéve ha a kéztisztítószer bőrregeneráló összetevőket is tartalmaz, és az a bőr regenerálásához elegendő,
 - minden esetben, ha a bőr fiziológiai állapotának helyreállításához szükséges.
- c) Bevonatképző krémet, (bevonatképző kenőcsöt) kell a munkavállaló részére biztosítani:
- ha a bőrkárosító hatás, valamint bőrön át felszívódó veszélyes anyagok ellen a munka jellege miatt megfelelő védelmet nyújtó védőkesztyűt nem lehet használni;
 - ha a munkavállaló fényártalmat okozó munkaanyagokkal érintkezik.

A védőbevonatot a munka megkezdése előtt kell a bőr felszínén kialakítani, majd a munkavégzés ideje alatt szükség szerint fel kell újítani. Védőbevonat alkalmazása

esetén a munkahelyen kézmosási lehetőséget, valamint papírtörülközöt, vagy kézszáritási lehetőséget kell biztosítani.

- d) A munkavállaló köteles a tevékenységhez rendszeresített bőrvédő készítményt előírás szerűen, illetve rendeltetés szerűen használni. Bőrvédő készítmény ellátásra jogosító tevékenységek, munkakörök, ártalmak jegyzékét az 5. számú *melléklet* tartalmazza.
- e) Személyre szóló ellátás esetén a helyi körülmények mérlegelésével differenciáltan:
- a „C” (közepesen szennyezett tevékenység) kategóriában bőrvédő készítményként 100 ml regeneráló és 150 ml bevonatképző krémet;
 - a „D” (erősen szennyezett tevékenység) és „E” (fertőző, mérgező tevékenység) kategóriákban bőrvédő készítményként 200 ml regeneráló és 300 ml bevonatképző krémet;

kell havonként kiadni.

- f) Napégés elleni bőrvédő készítmény

Mindazon munkavállalókat, akik munkájukat szabadban (vagy szabadban is) végzik az UV sugárzás által okozott károsodások megelőzése érdekében igény szerint, védőkrémmel vagy spray-el (legalább FF 50) kell ellátni.

A tevékenységek, munkakörök tekintetében az ellátandók körét az ***MvSz Helyi Függelékében kell lesabályozni.***

- g) Kullancs elleni védelem

Azon munkavállalók részére, akik a kullancs által veszélyeztetett területen, munkájukat szabadban (vagy szabadban is) végzik igény szerint kullancsriasztó spray-el vagy krémmel kell ellátni.

A szabadban végzett tevékenység függvényében az ellátandók körét és a szükséges mennyiséget az ***MvSz Helyi Függelékében kell lesabályozni.***

- h) Ha a bőrvédő készítmény kereskedelmi csomagolási egységének névleges súlya indokoltá teszi (az igény szerint biztosítandó bőrvédő készítmények kivételével), az ellátmány a megállapított mennyiségtől eltérően is kiadható, de a következő havi ellátmánynál az eltérő mennyiséget ki kell egyenlíteni.

7. Munkavégzésre vonatkozó rendelkezések

7.1 Általános személyi követelmények

7.1.1 A munkavállaló kötelességei, általános magatartási szabályok

7.1.1.1 A munkavállaló kötelességei:

- a kijelölt időben és helyen a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni, és ilyen állapotban a munkaidőt a részére kijelölt helyen munkával tölteni;
- a munkakörébe tartozó munkát képességei teljes kifejtésével, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, az arra vonatkozó szabályoknak, előírásoknak, felettese utasításainak, valamint a biztonságos munkavégzés szakmai szokásainak, elvárásainak megfelelően végezni;
- a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
- a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló által biztosított munkaruházatot és egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;
- a munkavégzéshez biztosított egyéni védőeszközök védelmi képességéről minden használat előtt meggyőződni;
- a munkaterületen a fegyelmet, rendet és a tisztaságot megtartani;
- a veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a felettesét azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárható módon megszüntetni, vagy erre felettesétől intézkedést kérni;
- balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni;
- munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;
- a részére előírt orvosi vizsgálatokon részt venni.

7.1.1.2 Általános magatartási szabályok

- A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el, és nem alakíthatja át a biztonsági és védelmi berendezéseket.
- A munkavállaló – indokolt esetben – munkakörébe nem tartozó munkát is köteles a szükséges oktatás, kiképzés után, a 4. pontban meghatározott és egyéb feltételek megléte esetén átmenetileg ellátni. Ez azonban munkakörére, korára, egészségi állapotára, vagy egyéb körülményeire tekintettel aránytalan sérelemmel nem járhat.
- A munkavállaló munkatársaival köteles együttműködni, munkáját úgy végezni és olyan magatartást tanúsítani, hogy saját és mások testi épségét, egészségét ne veszélyeztesse.

- A munkavállaló csak azon a munkahelyen dolgozhat, ahová felettese beosztotta, illetve olyan munkát végezhet, amellyel felettese megbízta, s egyben rendelkezik az adott munka(kör) ellátásához szükséges szakmai ismeretekkel és egészségügyi alkalmassággal.
- Munkakörétől függetlenül mindenki felelős a rábízott munka szabályszerű és biztonságos végzéséért. Felettes jelenléte senkit sem mentesít a munkavégzéssel járó felelősség alól, kivéve ha a tevékenységet a felettes írásban átvette. Rendkívüli helyzetben konkrét előírások hiányában is köteles a munkavállaló elvégezni a munkáját a kialakult helyes szakmai szokásoknak, fogásoknak megfelelően úgy, ahogy az megítélése szerint az adott körülmények között a legbiztonságosabb.
- Az a munkavállaló, aki nincs szolgálatban, nem avatkozhat be a szolgálatban lévők munkájába, és helyettük – veszélyelhárítás kivételével – még felkérésre sem végezhet munkát. Szolgálatban lévő munkavállaló saját munkáját másokkal – kivéve kiképzés, felügyelet alatti foglalkoztatás utasításokban megengedett tevékenységeit – nem végeztetheti.
- Munkavégzés közben nem szabad a munkatársakat zavarni, figyelmüket munkájukról elvonni.
- A munkavállaló a munkahelyét – veszélyhelyzet kivételével – csak a munkaviszonyra vonatkozó szabály előírása szerint vagy a közvetlen felettese engedélyével hagyhatja el. Visszatérésekor jelentkeznie kell az engedélyt adónál, aki a munkavállalót visszatérése után – még a munka folytatása előtt – köteles tájékoztatni a távollétében történt és a munkavégzéssel kapcsolatos változásokról.
- A munkavégzés befejeztével a munkavállaló a tisztálkodást, öltözést követően – a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által szervezett kötelező foglalkozások és egyéb esetek kivételével – köteles a munkahelyet a legrövidebb időn belül elhagyni.
- Ahol a munka végzése különösen veszélyes körülmények között történik, vagy az anyag, munkaeszköz mérete, alakja, vagy minősége váratlan veszélyhelyzetet teremthet, a munkát egy fővel végeztetni tilos. Az ilyen esetekben az egyszemélyes munkavégzés korlátozásának indokoltságát – az Mvt. 54. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – kockázatértékeléssel kell megállapítani. Ilyen esetekben a munka elvégzéséhez annyi munkavállalót kell foglalkoztatni, amennyit a biztonság megkövetel.
- Forgalom alatt álló vágányok közelében, olyan vágányokon, ahol vasúti járművek mozgása várható, valamint a fokozottan veszélyes munkaterületeken a munkavállalók csak a munkavégzés idején – az előírt biztonsági szabályok betartásával, és az előírt védőeszközöket használva – tartózkodhatnak. A vágányok mellett, fölött, illetve a vágányok között munkát végzőknek ügyelniük kell arra, hogy testi épségüket a vasúti járművek mozgása, továbbá a vasút üzeméből adódó egyéb kockázatok ne veszélyeztessék. Munkájuk befejezése után az elsodrési határon kívül kell tartózkodni.

- Munkavégzés közben – kivéve, ha a tevékenység jellege ezt kifejezetten szükségessé teszi – tilos a vágányok sínszálai között gyalogolni, az úrszelvényen belül tartózkodni, vagy előzetes körütekintés nélkül a vágány úrszelvényébe lépni. Tilos a vágány sínszálára lépni, ülni, váltóknál – különös tekintettel a központi állítású váltó – a csúcssín és a tőssín közé belépni.
- Gyalogos közlekedésre elsősorban a kijelölt közlekedő utakat – annak hiányában az elsodrési határon kívüli területeket, a vasútüzemi területeken való közlekedés szakmai utasításokban előírt szabályait figyelembe véve – kellő körütekintéssel kell igénybe venni. A vágányt keresztező gyalogos áthaladás előtt még az elsodrési határon kívül meg kell győződni arról, hogy az átjárást vasúti jármű mozgása nem veszélyezteti.
- Tilos a járművek alatt átbújni, a jármű tetejére, rakományára felmászni. Átkelésre, az erre célra kiképzett átjáró hidakat, a járműveken kiképzett fékállásokat kell igénybe venni. Fel és leszállás előtt a lépcső, hágcsó, kapaszkodó használhatóságáról szemrevételezéssel kell meggyőződni. Az álló járművek között csak akkor szabad áthaladni, ha a járművek (járműcsoport) végei láthatók, és a járművek megfutamodás ellen biztosítva vannak. A járművek között álló testhelyzetben csak akkor szabad átmenni, ha – az előző feltételeken túlmenően – a járművek között legalább tíz méter távolság van. Közvetlenül a vonat, vagy a kocsisor mögül történő kilépés után a következő vágány úrszelvényébe lépés előtt meg kell győződni az áthaladás veszélytelenségéről.
- Saját tulajdonú, valamint a Társaság által biztosított közúti jármű, (személygépkocsi, motorkerékpár, kerékpár,) munkavégzés közbeni használatát a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlónak írásban kell engedélyezni. Vasútüzemi technológiai területeken a közúti jármű használatát csak akkor szabad engedélyezni, ha a vágányok mellett, között kerékpár, illetve gépjármű közlekedésre alkalmas üzemi, vagy közút áll rendelkezésre. A járművek használatát a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója írásban engedélyezheti.
- Haladó mozgást végző vasúti vontatójármű (mozdony, motorkocsi, szerelőkocsi, munkagép, stb.) gépterébe, védőkorláttal el nem látott futóhidjára kimenni, ott – elkerülhetetlen technológiai okok kivételével – a jármű haladása közben tartózkodni tilos.
- A védház, illetve a vezetőfülke és a géptér feljáró hágcsóján a jármű mozgása közben tartózkodni, arra fellépni, vagy arról lelépni tilos. A védház, illetve a vezetőfülke ajtóit menet közben mindig csukva kell tartani.
- Haladó jármű és az életvédelmi kerítés - úrszelvény határán lévő műtárgy -, mobil berendezés között még jelzésadás céljából sem szabad tartózkodni, vagy a haladó járművön tartózkodás közben az életvédelmi kerítés felé kihajolva kézi jelzést adni.
- Közúti és vasúti járműre felszállás, vagy arról történő leszállás közben a rendelkezésre álló kapaszkodóban meg kell kapaszkodni. Nyílászárók

kezelésénél a keretbe kapaszkodni nem szabad. A nyílászáró zárása előtt meg kell győződni arról, hogy a záródó rések (pl.: ajtó és ajtókeret) nem veszélyeztetik-e a zárást végző kezét vagy lábát. Nyílászárókat csak a rendszeresített nyitó- és zárószerkezetekkel szabad kezelni.

- Munkahelyre a munkavállalónak tilos bevinni fegyvernek minősülő tárgyakat, robbanóanyagokat, lőésre alkalmas eszközöket, fertőző, undort keltő, veszélyes, vagy mérgező anyagokat. A munkahelyen tilos szeszes italt, tudatmódosító, vagy bódultságot okozó szert fogyasztani.
- A fokozott figyelmet, nagy koncentráloképességet igénylő tevékenységek végzésénél a mobil telefont a tevékenység felfüggesztése mellett, a munkavédelmi előírások betartásával szabad használni. A szervezeti egységnél általánosan érvényes tiltásokat az *MvSz Helyi Függelékében kell leszábályozni*.
- Éjszaka munkát végezni, illetve végeztetni csak a munkavégzés jellegének megfelelően – jogszabályban vagy szabványban meghatározott módon – megvilágított munkaterületen szabad.
- Felsővezetékes villamosított vontatásra berendezett vonalakon (vágányokon) munkát végzők kötelesek betartani az E.101, E 102 sz. Utasítás munkavégzésre vonatkozóan előírt biztonsági szabályait.

7.1.1.3 A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától

- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;
- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésére bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;
- a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását.
 - A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért. E védelem megilleti a munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységet, továbbá az Mvt. 70-77. §-okban előírt feladatokat ellátó munkavállalókat is.
 - A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, akkor annak a teljesítését **MEG KELL TAGADNIA**.

7.2 Munkairányítás követelményei

7.2.1 Személyi, szervezési intézkedések a műszaki védelem nem kellő hatékonysága esetén

- Ha valamely tevékenységet egyidejűleg két, vagy több munkavállaló végez, akkor közülük egy megfelelő képességekkel rendelkezőt a csoport irányításával kell megbízni – aki felelős a munkabiztonsági előírások betartásáért – és azt a csoport, vagy munkatárs tudomására kell hozni. A munkavégzés helyszíni irányítására csak olyan személy jelölhető ki, aki szakmailag alkalmas és az adott munkakörnyezetben ismeri a biztonságos munkavégzéshez szükséges előírásokat.
- A tervezett munka elvégzése előtt a munkairányítónak tájékoztatnia kell a felügyeletére bízott munkavállalókat a feladatok megosztásáról, a műveletek sorrendjéről, a veszélyekről, kockázatokról, az alapvető biztonsági követelményekről.
- Azonos munkaterületen egy időben munkát végző társasági szervezetek és/vagy idegen kivitelezők különböző egységeihez tartozó munkavállalók munkaterületeit tevékenység és irányítás szempontjából egyértelműen el kell határolni és azt az érintettek tudomására kell hozni. Amennyiben technológiai, vagy egyéb ok miatt az elhatárolás nem lehetséges, a tevékenység koordinálására felelős személyt kell kijelölni. Idegen fél a vágányok között (kivéve a teljes vasúti forgalom kizárása esetén) nem viselhet kék, vagy sárga fejjvédő sisakot (tolató személyzet szolgálati jelvénye) forgalombiztonsági okok miatt.
- Amennyiben a munkairányító a munkavégzés helyszínét ideiglenesen elhagyja, köteles egy alkalmas személyt a munka irányítására kijelölni, számára a munkairányítás további feladatait ismertetni. A munkairányító személyének változását a munkavállalók tudomására kell hozni.
- Veszélyes munkakörülmények között, ahol jogszabály, illetve kockázatértékelés alapján az egyedüli munkavégzés nem engedélyezett, a munkairányító köteles a figyelési (felügyeleti) kötelezettséget is ellátni. A figyeléssel megbízott személy a figyelés időtartama alatt más tevékenységet nem végezhet. A figyeléssel megbízott személy alkalmas módon köteles helyettesről gondoskodni, ha a figyelési kötelezettségének időtartama miatt bármely ok miatt el kell távoznia.
- Több műszakos, vagy folyamatos munkáknál a munkahelyi vezetők, munkairányítók, munkavállalók kötelesek egymást tájékoztatni a munkavállalók egészségét, testi épségét veszélyeztető, vagy a munkavégzés biztonságát befolyásoló tényezőkről. A szolgálat átadásakor – ha az információ terhelő, vagy döntő lehet – a körülményeket írásban is rögzíteni kell.

7.2.2 A munkahelyek általános követelményei

- A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek biztosításánál a vonatkozó 3/2002. (II.08.) SzCsM - EüM. rendelet előírásait kell figyelembe venni.
- Jogszabály szerint hidegnek minősülő munkahelyen a munkavégzés jellegének megfelelő hőmérséklet nem biztosítható, a munkavállaló részére egyéni védőeszközt és védőitalt kell biztosítani a megfelelő hőmérséklet ismételt

biztosításáig. Hideg és meleg munkakörnyezetben tevékenységet végző munkaköröket az *MvSz Helyi Függelékében kell felsorolni*.

- A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. A munkaidő részeként óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyi klíma zárttéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyeken. A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot vagy zárt téri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.
- A rendkívüli meleg időjárás (hőségriadó) esetén követendő eljárási szabályokat a *6. számú melléklet* tartalmazza.
- Ha a munkahelyek levegő minőségére, zaj, vibráció, vagy egyéb egészségkárosító hatású anyagok expozíciójára vonatkozó előírások a teljes légtérre műszaki megoldásokkal, szervezési intézkedésekkel nem biztosíthatók, akkor egyéni védőeszközt kell a munkavállalók részére előírni és kiadni.
- A beesési veszélyt jelentő szerelőaknákat, vizsgáló csatornákat megfelelő szilárdságú burkolattal kell lefedni, vagy más módon (pl. elkerítéssel) kell a védelmet biztosítani. Ha műszakilag ilyen megoldás – a technológia jellege, vagy egyéb ok miatt – nem lehetséges, akkor a veszélyes területet körül kell határolni (0,25 m és 1,25 m mélység között jelzőkorláttal, 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorláttal).
- A leesési veszélyt jelentő munkakörnyezetnél elsősorban műszaki eszközök alkalmazásával kell a védelmet biztosítani. Ha ilyen megoldás nem alkalmazható, akkor a leesés elleni védelmet egyéni védőeszközzel kell biztosítani.
- A vasúti technológiai és egyéb munkaterületen végzett építési és bontási műveletek esetén a munkagödör, építési, bontási terület napszaknak és a munkagödör mélységének, hosszának megfelelő jelöléséről vagy elkerítéséről az építést, bontást végző szervezeti egység munkairányítója köteles gondoskodni.
- A munkahely természetes és mesterséges megvilágítása elégítse ki a munkavégzés jellegének megfelelő világításra vonatkozó követelményeket. A vasúti belső és szabadtéri technológiai területeken a világítás feleljen meg a „V.1. sz. Térvilágítási szabályzat” követelményeinek.
- A munkahely padlózata és a közlekedési utak feleljenek meg a munkavégzés jellegének és az ebből fakadó tisztítási követelményeknek, a várható legnagyobb idénybevételnek, felületük csúszásmentes, egyenletesen botlás- és billenésmentes legyen. A közlekedési utak szélessége és szabad magassága tegye lehetővé a gyalogosok és járművek biztonságos közlekedését, a közlekedési utak és pályák melletti biztonságos munkavégzést.
- A munkahely megközelítésére kijelölt gyalogutat, a járművek részére kijelölt közlekedési utakat el kell választani, illetőleg meg kell jelölni.
- Azokon a munkahelyeken, ahol a veszélyek és ártalmak fokozottan jelentkeznek, csak az oda beosztott, illetve belépési engedéllyel rendelkezők tartózkodhatnak. Idegen személyek, valamint a munkavégzés hatókörében tartózkodók (járókelők,

látogatók, szolgáltatást igénybevevők stb.) és az oda be nem osztott munkavállalók elől el kell zárni, vagy a belépési tilalmat látható módon arra utaló jelzéssel meg kell jelölni, vagy a veszélyhelyzetre figyelmeztető szóbeli tájékoztatást kell adni. Ezeket az előírásokat kell betartani a kutyával őrzött terület biztosítására is.

- A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. A számuk és méretük, elhelyezésük és megvilágításuk tegye lehetővé a munkahely, a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratokhoz toló-, vagy forgóajtók használata tilos, vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy az bárki által nyitható legyen.
- A munkavégzéshez használt gépek, berendezések magyar nyelvű kezelési utasításait ki kell függeszteni, vagy a kezelők részére állandóan hozzáférhető helyen kell tárolni. A kezelők névsorát – ha azt „Kezelési Utasítás” vagy „Biztonsági Szabályzat” előírja – ki kell függeszteni.
- Minden munkavállaló részére biztosítani kell a megfelelő mennyiségű és az egészségügyi előírásoknak megfelelő minőségű ivóvizet.
- A munkahely és a munka jellegének megfelelő öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőséget biztosítani kell. A pihenés minimális feltételeit, helyi előírásait (pl.: készenlét, osztott munkaidő) az **MvSz Helyi Függelékében kell szabályozni**.
- Zárt téri munkahelyeken rendszeresen, a használatuknak megfelelő gyakorisággal kell takarítani. Naponta legalább egyszer kell takarítani:
 - ahol a munkavállaló veszélyes anyaggal, készítménnyel kerülhet érintkezésbe;
 - az öltözőket, WC-eket, melegedőket, pihenő-, várakozó- és étkező helyiségeket.
- A termelési (nem veszélyes), bomló, szerves anyagot tartalmazó, valamint a bűzös termelési hulladékot fedett, résmentes, mosható, fertőtleníthető, pormentes ürítést biztosító tartályban, vagy konténerben kell gyűjteni és tárolni. Az összegyűjtött hulladékot naponta az erre a célra kijelölt tároló helyre kell szállítani és ott kell tárolni. A veszélyes hulladék kezelését, tárolását a „A MÁV Zrt. környezetvédelmi utasításáról” szóló utasítása szabályozza.
- Hulladékok gyűjtésére szolgáló tartályokat – amennyiben a hulladék nem műanyag zsákban van tárolva – naponta, a tároló helyeket, illetve a környezetüket rendszeresen, de legalább hetente két alkalommal kell tisztítani, és szükség szerint fertőtleníteni.
- Szükség szerint gondoskodni kell a rovarok és rágcsálók irtásáról.
- A munkahelyeken a vonatkozó miniszteri rendeletben meghatározott biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell alkalmazni. A vasúti közlekedés biztonságát és rendjét szabályozó jelzések alkalmazására külön utasítás rendelkezik.
- A munkahelyeken alkalmazott
 - valamennyi munkaeszközöknek,
 - a mozgó (önjáró és nem önjáró) munkaeszközöknek,
 - a terhek emelésére használt munkaeszközöknek,

- a magasban lévő munkahelyeken ideiglenesen végzett munkáknál használt munkaeszközöknek,
 - létráknak, munkaállványoknak,
- és használati módjuknak ki kell elégíteniük a vonatkozó miniszteri rendeletben meghatározott követelményeket.

7.2.3 Idegenek Társaság területén tartózkodásának és külső vállalkozók Társaság területén történő munkavégzésének munkabiztonsági feltételei

7.2.3.1 Idegenek Társaság területén tartózkodásának és külső vállalkozók Társaság területén történő munkavégzésének munkabiztonsági feltételeit külön EVIG utasítás szabályozza, azaz „A felügyeleti igazolványok, szolgálati megbízólevelek, belépési, behajtási engedélyek kiadási eljárásáról, használatáról, a MÁV Zrt. üzemi területén” elnevezésű utasítás.

7.2.4 A Társaság munkavállalóinak külföldön, illetőleg külföldi jogi személyek Társaságnál végzett tevékenységének munkavédelmi követelményei

7.2.4.1 A Társaság és külföldi jogi személyek között munkavégzés céljából létrejövő szerződéskötésnél gondoskodni kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeiről. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója és munkavállalói – eltérő megállapodás hiányában – kötelesek betartani a munkavégzés helye szerinti államban hatályos munkabiztonsági előírásokat.

7.2.4.2 A közös üzemváltó határállomásokon foglalkoztatott külföldi vasutak, valamint a Társaság munkavállalói esetében az első bekezdés pont előírásainak figyelembevételével a határforgalmi megállapodásban szabályozottaknak megfelelően kell meghatározni a munkabalesetek bejelentését, kivizsgálását, a munkavédelmi oktatások rendjét, a biztonságos munkavégzés személyi-, tárgyi-, és elsősegély nyújtási feltételeit, valamint a felek által fontosnak ítélt egyéb munkavédelmi feltételeket.

7.2.5 A szervezeti egység területén kívüli munkavégzésre vonatkozó rendelkezések

7.2.5.1 A szervezeti egység területén kívüli munkavégzés esetén történő foglalkoztatásnál a munkakörülmények biztosításáért és az egyéni védőeszköz(ök) meglétéről a foglalkoztatást elrendelő szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, a munkabiztonsági előírások betartásáért a munka helyszíni irányítója a felelős.

7.2.5.2 Kiküldetésben változó munkahelyre beosztott munkavállalók a munkavégzés megkezdése előtt a munkaterület vezetőjének kötelesek bejelenteni tervezett munkájukat és várható időtartamát. A terület vezetője a munkavégzés megkezdése előtt a munkavégzés bejelentőjét köteles kimutathatóan részletesen, írásban tájékoztatni a fokozott veszélyt jelentő körülményekről (pl.: mérgezett terület, tűz- és robbanásveszély, ismeretlen vegyi anyag jelenléte, omlás-, és sugárveszély, stb.).

7.2.5.3 Más jogi személyhez, szervezethez történő kirendelés esetén a munkabiztonsági előírások betartásáért, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításáért a kirendeltet ténylegesen foglalkoztató szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója felelős.

7.2.5.4 A Társaság által saját célú vasúti pályákon, illetve iparvágányokon végzett tevékenység esetén a Társaságra és a saját célú vasúti pálya, illetve iparvágány tulajdonosra érvényes munkabiztonsági és közlekedésbiztonsági szabályok betartásáért a tevékenységet végeztető szolgálati egység vezetője felelős.

7.2.6 Rendkívüli (rendellenes) események kezelésére vonatkozó követelmények

7.2.6.1 Rendkívüli eseményeknek minősülnek azok az események, amelyek a szabályozott technológiától eltérően következnek be és a munkavállalókra, valamint a tevékenységük hatókörébe tartózkodókra veszélyt jelentenek.

7.2.6.2 A rendkívüli események közül az Mvt. 45.§. (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően – azokat az eseményeket kell kivizsgálni, amelyek munkaeszközök, gépek, berendezések, technológiák rendeltetésszerű működtetése mellett okoztak, okozhatnak olyan körülményeket, amelyek a munkavállalók testi épségét, egészségét veszélyeztethetik, veszélyeztették.

7.2.6.3 Az előző pont szerinti rendkívüli eseményt haladéktalanul jelenteni kell a munkavállalónak a munkáltatója felé, aki ezt követően írásban jelzi a munkabiztonsági szolgáltató felé. A fenti események kivizsgálását a munkabiztonsági szolgáltató köteles elvégezni.

7.2.6.4 A rendkívüli események elleni védekezés, illetve következményeinek felszámolásának feladatait egyéb Társasági utasításokban kell részletesen szabályozni, amely előterjesztésében a munkabiztonsági szolgáltató szakmai támogatást nyújt.

7.3 Veszélyes anyagok és keverékek használata

7.3.1 Általános szabályok

7.3.1.1 A veszélyes anyagok és veszélyes keverékek (továbbiakban: veszélyes anyagok) káros hatásainak megfelelő módon történő azonosítása, megelőzése, csökkentése, elhárítása, valamint ismertetése céljából a következők szerint kell eljárni.

7.3.1.2 E szabályokat kell alkalmazni:

- az embert és a környezetet veszélyeztető, a 1272/2008/EK (CLP) rendelet és a Kémiai biztonságról szóló törvény, illetve végrehajtási rendelete alapján veszélyesként osztályozott anyagokra és keverékekre, illetőleg az ezekkel folytatott tevékenységekre;
- azokra a – jogszabály szerint hulladéknak minősülő – anyagkeverékekre, amelyeket a környezetvédelemért felelős miniszter veszélyes anyagnak minősített, függetlenül attól, hogy a veszélyes anyag levegőbe, vizekbe, közcsatornába, talajra került-e kibocsátásra, vagy hulladék formájában került átadásra.

7.3.1.3 Nem e szabályokat kell alkalmazni:

- a jogszabály szerint hulladéknak minősülő anyagkeverékekre;
- a növényvédő szerekre;
- a veszélyes anyagok és készítmények szállítására, ha a veszélyes áruk szállítására vonatkozó – Magyarország által is aláírt – nemzetközi egyezmények a csomagolásukra, a feliratozásukra (címkézésre), a szállítás

részét képező átmeneti tárolásukra, a be- és kirakásukra eltérő rendelkezéseket állapítottak meg.

7.3.1.4 A veszélyes anyagokkal és keverékekkel kapcsolatban használt fogalmakat a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. sz. törvény és végrehajtási rendeletei tartalmazzák.

7.3.1.5 Ahol e szabályozás a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényre hivatkozik, ott a végrehajtására kiadott rendeleteket is alkalmazni kell.

7.3.1.6 Osztályba sorolás

- A veszélyesség meghatározása érdekében az anyagokat tulajdonságaik, a keverékeket a bennük lévő veszélyes anyagok tulajdonságai szerint osztályozzák a CLP 61. cikkében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően.
- A Társaság területén osztályba sorolt anyagot, illetve keverékeket szabad használni. Az osztályba sorolás meglétéről a beszerzést kezdeményező szervezeti egység – a beszerzés kezdeményezése előtt – köteles meggyőződni.
- A veszélyesként osztályozott anyagok és keverékek, – veszélyességüknek megfelelő – „H” figyelmeztető mondattal és „P” óvintézkedésre vonatkozó mondattal, a 2015. június 1-ig forgalomba hozott veszélyes keverékek R” veszélyre utaló számmal és mondattal, valamint „S” biztonságos használatra vonatkozó számmal és mondattal (újracímkezésük, csomagolásuk 2017. június 1-ig nem szükséges) vannak ellátva.
- A veszélyes anyagok és keverékek veszélyesség szerinti osztályozásának részletes szempontjait és módját, a veszélyszimbólumokat és jeleket, továbbá a rendelkezésre álló adatok alapján a veszélyesség fizikai, fizikai-kémiai és kémiai, mérgező (toxikológiai) és környezetkárosító tulajdonságai megítélésének rendjét, a feliratozás általános követelményeit a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet tartalmazza. (2015.06.01-ig forgalomba hozott, régi jelölésű keverékek) ill. a 1272/2008/EK (CLP) rendelet alapján (új jelöléssel ellátott veszélyes anyagok).

7.3.1.7 Csomagolás, tárolás, szállítás

7.3.1.7.1 A veszélyes anyag, illetve a veszélyes keverék csomagolására, tárolására, szállítására vonatkozó szabályokat az ADR tartalmazza (14. A. számú melléklet).

7.3.1.8 A veszélyes anyagok és keverékek feliratozása, címkézése

7.3.1.8.1 A veszélyes anyagok és keverékek feliratozására, címkézésére (14. B. számú melléklet) vonatkozó szabályokat a 1272/2008/EK (CLP) rendelet, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. tv. és végrehajtási rendeletei tartalmazzák.

7.3.1.8.2 A meghatározott biztonsági követelményeket be kell tartani a nagyobb csomagolási (kiszerezési) egységekből kisebb egységekbe történő átcsomagolás (kiszerezés) esetén is. A követelményeket, az átcsomagolást (kiszerezést) végző szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles érvényesíteni.

7.3.1.9 Kockázatbecslés, kockázatcsökkentés

7.3.1.9.1 A veszélyes anyagokkal, illetve készítményekkel végzendő tevékenység megkezdése előtt a tevékenységet végzőnek az adott tevékenység emberi egészséget és környezetet károsító kockázatairól, hatásaira vonatkozóan – kockázatbecslést kell készíteni a munkavédelmi törvény rendelkezéseire figyelemmel. A kockázatbecslés elvégzéséért a felhasználás helye szerinti szervezeti egység munkáltatói

jogkörgyakorlója felelős. A kockázatbecslés munkavédelmi és munkaegészségügyi szaktevékenység.

7.3.1.9.2 A kockázatbecslés elvégzéséhez szükséges adatszolgáltatást a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának felelőssége megadni a szolgáltatást végzők felé (pl. veszélyes anyag nyilvántartások, felhasználásra vonatkozó adatok, Biztonsági adatlapok stb.) A vonatkozó jogszabályok alapján a munkahelyi környezeti monitor vizsgálatok elvégzésének megrendelése, lebonyolítása is a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló feladata.

7.3.1.9.3 Új veszélyes anyag beszerzését megelőzően tájékoztatni kell a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szolgáltatót, hogy az előzetes kockázatértékelést el tudja végezni.

7.3.1.9.4 A veszélyes anyaggal, keverékkel tevékenységet végző szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a kockázatbecslés alapján a kockázat kezelése, csökkentése érdekében intézkedéseket köteles kidolgozni.

7.3.1.9.5 A veszélyes anyagokkal és keverékekkel kapcsolatban az elvégzett kockázatbecslés akkor felel meg az Mvt. 54.§ (2) bekezdésében meghatározott kockázatértékelésnek, ha tartalma kielégíti a kockázat értékelésre előírt követelményeket is.

7.3.1.10 A kockázat kezelése

7.3.1.10.1 A veszélyes anyagokkal és keverékekkel történő tevékenységnél azonos célra alkalmas veszélyes anyagok és keverékek közül – lehetőség szerint – a kevésbé veszélyes anyagot, keveréket kell alkalmazni. Az alkalmazott veszélyes anyag, keverék kiválasztását kockázatbecsléssel, illetve költséghaszon elemzéssel indokolni kell.

7.3.1.10.2 A veszélyes anyaggal és készítménnyel kapcsolatos tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy a munkavállalók és más személyek egészségét ne veszélyeztesse, a környezet károsodását, illetve szennyezését ne idézze elő, illetőleg annak kockázatát ne növelje meg.

7.3.1.10.3 A munkavállalóknak, vagy a környezetnek a nem megengedhető mértékű kockázata esetén a kockázatot jelentő veszélyes anyagokat, veszélyes keveréket nem szabad használni, illetőleg ezekkel végzett tevékenységeket nem szabad végezni.

7.3.1.10.4 Ha a szervezeti egység a Társaság területén történő felhasználásra a lakosság részére kisserelt, nem ömlesztett formában forgalomba hozott veszélyes anyagot vagy készítményt szerez be, a beszerzéskor ellenőrizni kell, hogy forgalmazó mellékelte-e a biztonsági adatlapot, a rendeltetés szerinti használattal összefüggő adatokat és a magyar nyelvű használati utasítást. Az információk meglétéről a beszerzést végző köteles meggyőződni. Ha a beszerzést végző az információk megfelelőségét bármely ok miatt (pl. szakmai ismerethiány) nem tudja kétséget kizáróan eldönteni, a beszerzéshez köteles szakmai segítséget kérni a veszélyes anyagot, vagy készítményt megrendelő vagy felhasználó szervezeti egységtől, vagy a felhasználás helye szerint foglalkozás-egészségügyi és munkabiztonsági szolgáltatótól.

7.3.1.10.5 A fel nem használt és nem hasznosítható veszélyes anyagok és készítmények biztonságos kezeléséről, nyilvántartásáról, megsemmisítéséről (semlegesítéséről) – a környezetvédelmi szabályok betartásával – a tevékenységet végző szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles gondoskodni.

- 7.3.1.10.6 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles kijelölni és az *MvSz Helyi Függelékében* le szabályozni a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények őrzésére kötelezett, valamint ezen anyagok, készítmények felett rendelkezési jogosultsággal rendelkező személy(eke)t. A kijelölt személy(ek) köteles(ek) gondoskodni a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények őrzéséről, jogosulatlan vagy biztonságos alkalmazásukra nem képes személyekhez kerülésének megakadályozásáról.
- 7.3.1.10.7 A veszélyes anyagot, illetve készítményt az eredeti csomagolóeszközből más, az azonosítást szolgáló feliratozás (címkézés) nélküli csomagolóeszközbe áttenni nem szabad. Veszélyes anyagok, keverékek tárolására eredetileg élelmiszerekhez gyártott, illetve használt csomagolóeszköz nem használható.
- 7.3.1.10.8 A felhasználó (Társaság, egyéb szervezeti egység stb.) csak olyan veszélyes anyag illetve készítmény beszerzését kezdeményezheti, amelynek kockázatait és a felhasználáshoz szükséges dokumentációkat ismeri.

7.3.1.11 Biztonsági adatlap

- 7.3.1.11.1 Az egészség és a környezet védelméhez szükséges információkat a biztonsági adatlap tartalmazza. A biztonsági adatlapok tartalmi és formai követelményeit a veszélyes anyag, illetve veszélyes keverék azonosítására, veszélyességére, kezelésére, tárolására, szállítására, a hulladékkezelésre, valamint az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire vonatkozó vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet IV. címe és II. melléklete tartalmazza.
- 7.3.1.11.2 A veszélyes anyaggal, illetve készítménnyel tevékenységet foglalkozásszerűen munkát végző személy számára a biztonsági adatlapot a munkavégzés helyén biztosítani kell. Biztonsági adatlap nélkül forgalmazott veszélyes anyagot, illetve keveréket nem szabad beszerezni.
- 7.3.1.11.3 A tevékenységet végző szervezeti egységet a beszerző legkésőbb a termék első alkalommal történő kiszolgáltatásakor köteles ellátni a biztonsági adatlappal. A termék ismételt kiszolgáltatásakor a beszerzőnek a tevékenységet végző szervezeti egységet annak külön kérésére kell csak a biztonsági adatlappal ismételten ellátnia vagy, ha újabb adatlap került birtokába.
- 7.3.1.11.4 Ha a kiszolgáltatást végző a biztonsági adatlap tartalmának változásáról tudomást szerez, a változásokról a felhasználókat – a rendelkezésére álló nyilvántartás szerint – a tőle vételező szervezeti egységeket köteles 3 munkanapon belül tájékoztatni.
- 7.3.1.11.5 A szervezeti egységeknél a biztonsági adatlap(ok) tárolási helyét az *MvSz Helyi Függelékben kell le szabályozni*. A biztonsági adatlapba történő betekintési lehetőséget az érintett munkavállalók számára munkaidőben bármikor biztosítani kell.

7.3.2. A veszélyes anyagok, illetve a veszélyes készítmények nyilvántartása, információszolgáltatás, mérgezési eset bejelentése:

- 7.3.2.1 Az Nemzeti Népegészségügyi Központ Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály a bejelentett, törzskönyvezett veszélyes anyagokról, a veszélyes készítményekről, azokkal kapcsolatos toxikológiai, közegészségügyi és klinikai adatokról nyilvántartást vezet.

- 7.3.2.2 A nyilvántartásában szereplő veszélyes anyagokra és veszélyes készítményekre vonatkozó megkeresésre (folyamatosan, napi 24 órás hozzáférési lehetőséggel) felvilágosítást ad a következő címen, telefonszámon: Országos Kémiai Biztonsági Intézet Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat, 1096 Budapest, Albert Flórián út 2-6. Tel.: 06-1-476-6464; 06-80-201-199.
- 7.3.2.3 A Társaság területén előforduló bármilyen eredetű emberi mérgezési esetet az ETTSZ-hez be kell jelenteni. A bejelentést elektronikus úton az OTH Szakrendszeri Információs Rendszeren keresztül kell megtenni. A bejelentést az esetet lezáró orvos, illetve egészségügyi intézmény teszi meg a mérgezett személy intézményből történő elbocsátását, illetve elhalálását követő egy héten belül.
- 7.3.2.4 A munkáltatónak a veszélyes anyagok elleni védekezés és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzésének céljából nyilvántartást kell vezetni, a munkavállalók munkahelyi expozíciójára vonatkozó adatokról. A munkáltató a nyilvántartásban szereplő adatokat a munkaviszony megszűnését követő tíz évig köteles megőrizni.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- a munkavállaló nevét, születési helyét, idejét,
- az expozíciót okozó veszélyes anyag nevét,
- a munkavállaló napi, heti és éves expozíciós idejét,
- az expozíciós koncentráció mért adatait anyagonként.

7.3.3. Oktatás

- 7.3.3.1 A veszélyes anyagok, veszélyes készítmények helyes kezelésének alapelveit, felismerésére, az általánosan használt veszélyes anyagok (készítmények) tárolására, felhasználására vonatkozó ismereteket, a veszélyes anyaggal történő munkavégzéshez szükséges egyéni védőeszközöket, azok használatának módját, tisztítását, veszélyes hulladékként kezelését az érintett munkavállalókkal – az MvSz-ben meghatározott módon és esetekben – ismertetni kell. A veszélyes anyagok használatára vonatkozó általános ismereteket a munkavédelmi oktatás keretében kapják meg a munkavállalók. Az egyes anyagokra vonatkozó speciális, részletes ismereteket a - veszélyes anyagok Biztonsági adatlapjai szerint - a munkahelyi vezető/munkát irányító személy oktatja a dolgozókat. Új veszélyes anyag felhasználása előtt biztosítani kell, hogy az érintett munkavállalók a biztonsági adatlap tartalmát megismerjék.

7.3.4. A veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel végzett tevékenység feltételei

- 7.3.4.1. Csak igazolható módon bejelentett vagy törzskönyvezett veszélyes anyaggal, illetve bejelentett veszélyes készítménnyel szabad tevékenységet végezni, kivéve a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényben meghatározott kutatás, kísérlet, nem termelőüzemi szintű kipróbálás esteit, amelyre a jogszabályban meghatározott biztonsági szabályokat kell alkalmazni.
- 7.3.4.2. A veszélyes anyagokkal, illetőleg a veszélyes készítményekkel foglalkozásszerűen végzett tevékenység a felhasznált anyag vagy készítmény adatait tartalmazó biztonsági adatlap, kockázatértékelés egyéb tevékenység a használati utasítás birtokában kezdhető meg.
- 7.3.4.3. A tevékenységet folytatni kívánó szervezeti egység a tevékenységének megkezdésével egyidejűleg ezt köteles bejelenteni az egészségügyi államigazgatási szervnek. A

bejelentést az ÁNTSZ OSZIR Kémiai biztonság szakrendszerén keresztül, elektronikus úton kell megtenni. A bejelentést meg kell ismételni a bejelentő, illetőleg a bejelentett tevékenység azonosításához szükséges bármely adat megváltozása esetén.

- 7.3.4.4. A bejelentést telephelyenként a veszélyes anyagokkal, keverékekkel tevékenységet végző szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles megtenni.
- 7.3.4.5. A bejelentés, módosítás az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról szóló rendelet szerinti díj megfizetése mellett történhet.
- 7.3.4.6. 2001. január 1-től bejelentés nélkül, vagy érvényes engedély nélkül végzett tevékenység kémiai terhelési bírsággal sújtható.
- 7.3.4.7. Az engedély visszavonásáig, illetve érvényességének lejártáig nem kell bejelenteni azt a tevékenységet, amelyet az arra jogosult 2001. január 1-jén érvényes tevékenységi engedély, illetve országos forgalmazási engedély alapján végez.
- 7.3.4.8. Veszélyes anyagot, illetve veszélyes készítményt csak nagykorú – az MvSz-ben előírt egyéb alkalmazási és munkavégzési feltételeknek megfelelő – munkavállaló részére szabad kiadni. Más szervezeti egységtől történő átvétel esetén a felhasználó szervezeti egység részéről az átvételre jogosult személyeket és a jogosultág igazolásának módját – a kiszolgáltatást végző szervezeti egységgel egyeztetve – a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának kell meghatározni. A jogosultságot a személy azonosítására alkalmas igazolással kell bizonyítani (pl.: írásbeli megbízólevél és arcképes igazolvány).

7.3.5. A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezés és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzése

7.3.5.1 Általános szabályok

- Rákkeltő anyag: Vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet XVII. mellékletének 28. pontjában, valamint a XVII melléklet 1. és 2. függelékében felsorolt anyagok.
- A foglalkozás eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről a 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet, valamint az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről a 12/2006. (III. 23.) EüM rendelet előírásait, alkalmazni kell az MvSz hatálya alá tartozó munkavállalókra, és a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyekre, ha rákkeltő anyagok vannak, vagy lehetnek kitéve.
- A rákkeltő expozícióban foglalkoztatott munkavállaló számára rendkívüli munkavégzés csak baleset, elemi csapás, vagy súlyos kár, továbbá életet, egészséget, testi épséget fenyegető közvetlen és súlyos veszély megelőzése, illetőleg elhárítása érdekében rendelhető el.
- A rákkeltő anyagokkal, készítményekkel kapcsolatban használt fontosabb fogalom meghatározásokat 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet tartalmazza.
- A rákkeltők koncentrációjának a légzési zónában (személyi, teljes műszakos mintavétellel) történő – határérték ellenőrzésére irányuló – mérését csak a jogszabályban meghatározott szervezetekkel (személyekkel) szabad elvégeztetni.

7.3.5.2 Kockázatbecslés és meghatározás

a) Minden olyan tevékenység esetében, amelynek során feltételezhető a munkavállaló rákkeltő anyaggal történő expozíciója, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles kockázatbecslést végeztetni.

b) A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles gondoskodni:

- a rákkeltők azonosításáról;
- a rákkeltők koncentrációjának a légzési zónában (személyi, teljes műszakos mintavétellel) történő méréséről;
- a munkavállaló bőrére, vagy bőrén át a szervezetébe felszívódó rákkeltő anyag mennyiségének becsléssel történő meghatározásáról;
- külön jogszabályban meghatározott anyagok esetében biológiai monitorozás elvégzéséről (a szervezetbe jutott rákkeltők mennyiségének, a munkavállaló vegyi anyaggal történt terhelésének becsléséről);
- szükség esetén, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának javaslatára citogenetikai vizsgálat elvégzéséről;
- a rákkeltő expozícióban történő rendkívüli munkavégzés Népegészségügyi szerv részére történő soron kívüli bejelentéséről, a szükséges védőeszközökről;
- a tevékenységhez minimálisan szükséges munkavállalói létszám meghatározásáról.

A kockázatbecslés elvégzését a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatótól kell megrendelni.

c) A kockázatbecslést meg kell ismételni:

- legalább kétévenként;
- a fővárosi, megyei kormányhivatalok Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálya illetve a népegészségügyi szerv által indokolt esetben előírt nagyobb gyakorisággal;
- minden olyan változás esetében, amely hatással lehet a munkavállalók rákkeltővel történő expozíciójára.

7.3.5.3 Kockázatkezelés, kockázatcsökkentés, rákkeltő anyag helyettesítése

7.3.5.3.1 A kockázatbecslést végző indokolt esetben köteles a szükséges intézkedéseket meghatározni, amelynek végrehajtásáról a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles gondoskodni.

7.3.5.3.2 A munkahelyen a határértéket az expozíciós koncentráció nem haladhatja meg. Ahol az előre látható és az előre nem látható (rendkívüli eseményeknél) expozíciós koncentráció meghaladja a határértéket, munkát végezni kizárólag egyéni védőeszköz használatával szabad.

7.3.5.3.3 Ha valamely rákkeltőre nincs érvényes határérték, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy a munkatérben a rákkeltő(k) koncentrációja a tudományos technikai színvonal mellett a lehetséges legalacsonyabb szintű legyen. Határértékkel nem rendelkező

- rákkeltő okozta munkahelyi expozíció esetén a kockázatbecslés során, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának javaslatára citogenetikai vizsgálatot kell végezni.
- 7.3.5.3.4 Bármely expozíciós úton (belégzés, bőrön át) egyidejűleg több rákkeltőnek a szervezetbe jutása esetén évente mérni kell az expozíciót, és becsülni kell a terhelést. A terhelés becsülésére biológiai monitorozást, illetve citogenetikai vizsgálatot kell végezni. A belégzés okozta expozíciós esetek koncentráció mérését, valamint a bőrön át a szervezetbe jutó rákkeltő becsült dózisát írásban a munkáltatónak dokumentálni kell.
- 7.3.5.3.5 Rákkeltő használata csak akkor vezethető be, ha azt műszaki okokból nem lehet cél azonos, nem rákkeltő vagy kevésbé erős rákkeltővel helyettesíteni. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója írásban köteles indokolni a Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálynak a rákkeltő választását. Amennyiben rendelkezésre áll nem rákkeltő, vagy kevésbé erős rákkeltő, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója azt is köteles feltüntetni, hogy miért nem ezek alkalmazására kerül sor, illetve miért nem történik meg a rákkeltő cseréje.
- 7.3.5.3.6 Rákkeltő anyagot használni csak olyan munkahelyen szabad, ahol a felhasznált anyag jellegének, a technológiának, az abból fakadó tisztítási, mentesítési feltételeknek, a légtechnikai követelményeknek a munkahely megfelel.
- 7.3.5.3.7 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a munkavállalót írásban köteles tájékoztatni arról, hogy rákkeltővel kívánja foglalkoztatni, vagy, hogy rákkeltővel foglalkoztatja. A foglalkoztatásra vonatkozó valamennyi információt a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a munkavállaló részére megadni.
- 7.3.5.3.8 Rákkeltő alkalmazásakor a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a munkavállaló egészségére és biztonságára a legkevésbé veszélyes feltételeket biztosítani, és azt írásban dokumentálni.
- 7.3.5.4 Populációs és egyéni kockázatsökkentés
- A munkahelyen a rákkeltő hatásának kitett munkavállalók számát a munka elvégzéséhez szükséges lehető legalacsonyabb szinten kell tartani. Az expozíciós idő csökkentése nem járhat együtt az expozíciónak kitett munkavállalói létszám növekedésével.
 - Terhes nőt tilos, fiatalkorú személyt csak egyéni védőeszközök alkalmazása esetén és csak a gyakorlati képzéshez szükséges időben és mértékben szabad rákkeltővel foglalkoztatni. A foglalkozás-egészségügyi szolgálat által rákkeltő hatására különösen fogékonynak véleményezett munkavállalót nem lehet rákkeltő expozícióban foglalkoztatni.
- 7.3.5.5 Megelőzés és expozíciócsökkentés
- Rákkeltő anyagok alkalmazása esetén be kell tartani a jogszabályokban, biztonsági szabályzatokban a munkahelyre, munkavállalóra, munkakörnyezetre, korlátozásokra, környezetre vonatkozó biztonsági követelményeket.
 - Szükség szerint, de legalább hetenkénti gyakorisággal végzett takarítással megakadályozni a munkatér padozatán, falain, a munkatérben elhelyezett gépek, munkaeszközök, tárgyak felszínén a rákkeltő anyag felhalmozódását.
- 7.3.5.6 Előre nem látott veszélyhelyzet, illetve expozíció

A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója rendkívüli helyzetekre köteles riasztási és intézkedési terveket (balesetelhárítási, mentési, menekülési, dekontaminálási, helyreállítási, stb.) készíteni.

7.3.5.7 Előre látható veszélyhelyzet, illetve expozíció

Mindazon tevékenységnél, amelynél a munkatérben a rákkeltő koncentrációja, kiüledő mennyisége előreláthatóan megnő (pl.: karbantartás, zárt technológia megbontása), a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a foglalkozás-egészségügyi és munkabiztonsági szolgáltató képviselőivel és a munkavédelmi képviselővel történő egyeztetést követően köteles intézkedni, hogy a munkavállalót érő expozíciós koncentráció ne haladja meg a határértéket.

7.3.5.8 Belépés a veszélyeztetett területre

A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles biztosítani, hogy azokon a munkahelyeken, ahol a munkavállaló egészségét rákkeltő okozta egészségkárosodás fenyegeti, csak azok a munkavállalók legyenek jelen, illetve oda kizárólag azok léphessenek be, akiknek az a munkájukból vagy feladatukból adódóan kötelességük.

7.3.5.9 Személyi higiéné, egyéni védelem

a) A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója valamennyi olyan tevékenység során, amely következtében a munkavállalót rákkeltő okozta egészségkárosodás érheti, köteles

- biztosítani, hogy a munkahelyen a munkavállaló ne étkezzon, ne igyon, ne dohányozzon, kozmetikai szereket ne alkalmazzon;
- gondoskodni arról, hogy a munkavállaló a munkahelyet csak zuhanyozás után, utcai ruhában hagyja el;
- elegendő számú és alkalmas szociális helyiséget biztosítani, így a fekete-fehér rendszerű – a külön jogszabály szerinti "erősen szennyezett" tisztasági fokozatnak megfelelő – öltözőt, mosdót, zuhanyzót, WC-t, tartózkodót az épületen belül, illetve szabadtéri telepítésű üzemben telephelyen belül; kizárólag kezeletlen fapor-expozícióval járó munkavégzés esetén a fekete-fehér rendszerű öltöző helyett az utcai ruházat védelmét biztosító (pl. műanyag, a pormentességet biztosító) ruhavédő is alkalmazható;
- nyílt téri munkavégzés esetén megfelelően temperált tartózkodó- és pihenőhelyiséget biztosítani;
- a fehér öltöző, a tartózkodó- és pihenőhelyiségek rákkeltő expozíciós koncentrációja nem haladhatja meg az immissziós értéket, illetőleg immissziós érték hiányában az adott rákkeltőnek a legközelebbi településen, illetve lakóhelyi környezetben mérhető háttér-koncentrációját;
- a munkavállalókat megfelelő minőségű és mennyiségű tisztálkodó és dekontamináló szerrel ellátni;
- gondoskodni arról, hogy a védőeszközöket az arra kijelölt helyen és az előírt módon helyezték el; minden használat előtt ellenőrizték, biztosítsák azok hibátlanságát, védőképességük megfelelőségét és tisztaságát, továbbá köteles gondoskodni az előírt karbantartásról, a hibás vagy nem tiszta egyéni

védőeszköz – használat előtti – kijavításáról vagy cseréjéről, valamint az e pontban foglaltak teljesítésének ellenőrzéséről.

b) A munkavállalók tájékoztatása, oktatása

A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója soron kívüli oktatás keretében gondoskodik a munkavállaló és a munkavédelmi képviselők – rákkeltő anyagok használatával kapcsolatos – oktatásáról és képzéséről, ennek keretében írásban – szükség esetén szóban – tájékoztatást ad a munkavállalók számára:

- a rákkeltők hatásairól, kockázatokról, valamint a dohányzás, az alkoholfogyasztás, és az életmód okozta kockázatt növelő hatásokról és többletkockázatokról,
- az expozíció elkerülésére és csökkentésére alkalmazandó óvintézkedésekről, a munkahelyen, illetve létesítményen belül,
- az expozíció és kockázat csökkentő előírásokról,
- az egyéni védőeszközök használatáról és viseléséről,
- munkavállalók magatartásáról havaria és katasztrófa esetén,
- havaria, katasztrófa esetén a mentőszemélyzet által teendő intézkedéseket.

c) A rákkeltő anyag expozíciójában dolgozó munkavállalók nyilvántartása, dokumentumok megőrzése.

d) A munkáltatónak a rákkeltő anyagok elleni védekezés és az általuk okozott egészségkárosodások, valamint daganatos megbetegedések megelőzésének céljából nyilvántartást kell vezetni azokról a munkavállalókról, akik munkavégzésük során rákkeltő vagy mutagén anyagok expozíciójának vannak vagy lehetnek kitéve. A munkáltató a nyilvántartásban szereplő adatokat az expozíció utolsó napját követő ötven évig köteles megőrizni.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- a munkavállaló nevét, születési helyét, idejét,
- az expozíciót okozó rákkeltő anyag nevét,
- a munkavállaló napi, heti és éves expozíciós idejét,
- az expozíciós koncentráció mért adatait anyagonként.

e) Az előző pontban meghatározott adatokat legalább évente kell rögzíteni a nyilvántartásban. A kiegészítést dátummal kell ellátni, amelyet a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa aláírásával igazol.

f) A bejelentést, nyilvántartást a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, illetve az orvosi feljegyzést, dokumentációt a foglalkozás-egészségügyi szolgálat az expozíció utolsó napját követő 50 évig köteles megőrizni. Amennyiben a szervezeti egység jogutód nélkül szűnik meg, a dokumentumokat a Munkavédelmi Ellenőrzési Osztály részére át kell adni.

7.3.5.10 A Munkavédelmi Ellenőrzési Osztály tájékoztatása

7.3.5.10.1 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója minden év január 10-ig a területileg illetékes Kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálynak köteles bejelenteni:

- a 26/2000. (IX.30) EüM rendelet 3. sz. melléklet 1. és 2. pontjának megfelelően a rákkeltővel végzett tevékenységeket, a tevékenység végzése során használt anyagot, készítményt, illetve eljárást;
- a felhasznált rákkeltőkben történő változást a 26/2000. (IX.30) EüM rendelet 3. sz. melléklet 2. pontjának megfelelően. A megismételt bejelentésnek az előző évi bejelentéshez viszonyított változásokat, illetve az év közben végzett légtérszennyezettség mérés adatait kell tartalmaznia

7.3.5.10.2 Soron kívül kell a Kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztályt tájékoztatni, ha

- a tárgyévben végzett mérés a határértéket meghaladó szennyezettségre utal;
- a rákkeltő expozíciónak kitett munkavállalói létszám megnő;
- a munkahely méretében vagy elhelyezésében változás történt;
- a rákkeltő expozícióban rendkívüli munkavégzés elrendelésére került sor.

7.3.5.11 Azbesztre vonatkozó különleges előírások

a) A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója az azbeszt okozta egészségkárosító kockázatok minimálisra csökkentése céljából köteles biztosítani, hogy:

- azbesztpor ne jusson a levegőbe, illetve ha ez a gyakorlatban nem biztosítható, gondoskodik arról, hogy az azbesztpor a kibocsátási helyéhez a lehető legközelebb kerüljön összegyűjtésre;
- a munkavégzés során keletkező azbeszttartalmú hulladékot zárt tartályokban kell összegyűjteni, amelyeken fel kell tüntetni, hogy azbesztet tartalmaznak (e tartályokat a munkahelyről a veszélyes hulladékok kezelésére és tárolására vonatkozó külön jogszabály szerint el kell távolítani.).

b) Az azbeszttel kapcsolatos egyéb vizsgálatokat, megelőző intézkedéseket a 12/2006. (III.23.) EüM rendelet szerint kell végrehajtani.

A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója minden olyan tevékenységet, amikor a munkavégzés során a munkavállaló azbesztből, vagy azbeszt tartalmú anyagból, termékből, vagy azbeszttartalmú termékkel végzett tevékenységből származó kockázatnak van, vagy lehet kitéve, a munka megkezdése előtt 15 nappal írásban köteles bejelenteni a munkavégzés helye szerinti illetékes fővárosi, és megyei kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztályára nyilvántartásba vétel céljából.

Minden olyan tevékenység esetében, amikor azbesztexpozíció kockázata feltételezhető, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles az Mvt. 54 §-a szerint a kockázatértékelést elvégezni, amelyből megállapítható az azbesztexpozíció jellege és mértéke. A kockázatértékelés munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.

7.4 Foglalkoztatási korlátozás alá eső munkahelyek, munkafolyamatok, munkakörök

7.4.1 Egyszemélyes munkavégzés korlátozása

7.4.1.1 A következő, fokozottan veszélyes munkahelyeken, munkafolyamatoknál nem szabad egyedül munkát végezni:

- a biztonsági szabályzatok, utasítások szerint egy személy által nem végezhető munkafolyamatoknál, illetve munkahelyeken;
- beszállással történő munkavégzés;
- egyéb, a helyi viszonyoktól függő – az *MvSz Helyi Függelékében meghatározott* –korlátozások esetén.

7.4.1.2 A veszélyesség megállapításánál vizsgálni kell:

- a kazánházak;
- a vasúti pálya és a tolatási terület beláthatóságát, (ív, alagút, híd, átjáró, stb.), és a vonatforgalom sűrűségét;
- magasban történő munkavégzés körülményeit;
- víz feletti munkavégzés körülményeit (hidak, folyók);
- a villamos kapcsolóterek;
- a transzformátorházak;
- a villamosenergia-átalakítók;
- a gépeken, berendezéseken végzett tevékenység;
- alkalmazott technológiai utasítások;
- a szennyvízderítők;
- a gázfogadók;
- gőzfogadók;
- a veszélyes anyagokkal végzett tevékenységek;
- a veszélyes anyagok tárolására használt területek;
- a tűz-, és/vagy robbanásveszélyes helyiségek;

veszélyességét, és az ott végzett tevékenység jellegét.

7.4.1.3 Az előző pontban meghatározott körülmények közötti foglalkoztatásnál a második személy jelenlétének szükségességét a szervezeti egységnél munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó munkavállaló írásos véleményének figyelembevételével kell meghatározni.

7.4.1.4 Azoknak a jellemzőbb munkahelyeknek, munkafolyamatoknak a jegyzéke, amelyekben a szervezeti egységnél egyedül nem szabad munkát végezni:

- villamos felsővezeték közelében (kivételek a kapcsolási és földelési műveletek, a szakfelügyeleti tevékenységek, valamint az ellenőrzési és üzemfelügyeleti tevékenységek),
- feszültség alatt lévő berendezésen, illetve annak közelében végzett villamos szerelési munkánál,
- áramellátó helyiségekben és berendezéseken,

- villamos vontatási állomásokon, kapcsolóterekben végzett munkák,
- akkumulátor helyiségben,
- savkezelésnél és szállításnál,
- vágányok között, mellett elsodrési határon belül (kivétel az ellenőrzési tevékenység), a váltótisztítás távolba látás korlátozottság esetén,
- vágányok között, mellett elsodrési határon belül hó eltakarítás,
- nem belátható vágányszakaszon, vágánykapcsolaton keresztül végzett tolatás vagy távolbalátás korlátozottsága esetén, ha a tolatásvezető és a mozdonyvezető között nincs jól működő, megbízható, zavarmentes rádiókapcsolat,
- ha a tolatási mozgás a tolatószemélyzet által fedezendő útátjárót érint,
- a biztosítóberendezést (valamint védelmi berendezéseket) a tolatócsapatnak a tolatási körzettől távolabbi helyről kell kezelnie,
- sajátcélú pályahálózat, bérelt rakodóterület kiszolgálását végző tolató személyzet,
- vonali kiszolgálást végző tolató személyzet,
- állomási tolatómozdonnyal végzett elegyrendezési, vonat összeállítási tevékenység,
- zúzottkő szállítókosci kezelése (dozátorkezelő),
- géplánc melletti munkavégzés,
- nyíltvonal szerelvényeken,
- 2 m-nél magasabban lévő munkahelyeken (pl.: oszlopokon, jelzőkön, tetőn, hidakon, víz felet, stb.)
- ideiglenesen magasban végzett munkák,
- mélyben végzett munkák,
- zajos munkagépek, felépítményi kisgépeket alkalmazó technológiák,
- mérés, kitűzés, hídgondozás, hídvizsgálat,
- kábelaknában,
- hegesztési és gázpalack szállítási munkáknál,
- emelőgépek kezelése,
- 50 kg feletti kézi anyagmozgatás,
- nem belátható vágányszakaszokon végzett ellenőrzési munka (vasúti infrastruktúra),
- alagutakban, átvezetőkben végzett munka.

és minden olyan esetben, amelynél a munkát kiadó, vagy annak elvégzéséért felelős személy indokoltnak tartja. A meghatározott munkakörben, illetve körülmények között munkát végző személy mellé olyan munkavállalót kell beosztani, aki a munkahelyen, munkafolyamatnál fellépő esetleges veszélyhelyzetben a mentést, beavatkozást, az alapvető elsősegélynyújtást biztonságosan el tudja végezni.

7.4.1.5 A biztosító vagy figyelő személy a figyellel egy időben nem bízható meg más tevékenységgel, amely a figyelési és – veszélyhelyzetben – a mentési kötelezettségét zavarja, illetve késlelteti.

7.4.2 Nők, fiatalok és idősödő munkavállalók foglalkoztatási korlátozása

7.4.2.1 Egészségkárosító kockázatot jelentő, vagy veszélyes megterheléssel járó munkakörben, illetve munkakörülmények között a nők, illetve fiatalok nem foglalkoztathatók. Ha a helyi körülmények indokoltá teszik, a szervezeti egységek – vagy a foglalkozás-egészségügyi orvos kezdeményezésére – a nők, fiatalok és idősödő munkavállalókra további korlátozásokat határozhatnak meg. A további korlátozások meghatározásánál a 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 8. számú mellékletében meghatározott foglalkozási kockázattal járó megterheléseket valamint a 9. és a 9/A. számú mellékletet figyelembe kell venni.

A. Nők részére tiltott munkakörök, tevékenységek, munkakörülmények

- akkumulátor javító, karbantartó;
- a zárttéri hegesztés helyi elszívás hiányában;
- hagyományos szennyvíztisztító berendezések kezelése;
- magasban lévő és feszültség alatt álló villamos vezetékek szerelése;
- kézi anyagmozgatási munka 20 kg felett, 20 kg-nál nagyobb erőkifejtést igénylő munka;
- 20 kg tömegű anyag kézi szállítása 60 m-nél nagyobb távolságra sík talajon;
- kézi adagolású kazánoknál kazánfűtő, kezelő;
- tartályokban és egyéb zárt fémszerkezetekben hegesztő;
- magas hőterheléssel járó, az *MvSz Helyi Függelékben meghatározott munkakörök*;
- vasúti járművek bontása, darabolása;
- egyéb, kockázatbecslés alapján az *MvSz Helyi Függelékben meghatározott munkakörök*. A 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 9. számú melléklet figyelembe vételével.

B. Fiatalok részére tiltott munkakörök, tevékenységek, munkakörülmények

- az „A” pontban felsorolt munkakörök, tevékenységek és munkakörülmények;
- lányok részére a közepesen nehéz fizikai munkánál nagyobb terhelést jelentő munka
- 14-16 éves fiúk, vagy 16-18 éves lányok 0 %-os emelkedésű úton 15 kg, 1 % emelkedésű úton 10 kg, 2 % emelkedésű úton 5 kg nagyobb tömegű anyag szállítása, vagy a normák szerinti súly alatti tömegű anyagok rendszeres szállítása;
- a 16-18 éves fiúk 20 kg feletti tömegű anyag mozgatása, vagy 20 kg alatti tömegű anyag 60 m-nél nagyobb távolságra történő mozgatása;
- állandó, teljes műszakos foglalkoztatás nedves munkakörnyezetben, amelyben a munkavállaló munkaruhájának és/vagy lábbelijének átnedvesedése csak vízhatlan védőöltözék viselésével kerülhető el;
- vegyi anyagok fokozott terhelést jelentő expozíciós eseteiben;
- éjszakai munkavégzés, idősödő munkavállalók az alkalmassági vizsgálatok alapján foglalkoztathatók;
- egyéb, kockázatbecslés alapján az *MvSz Helyi Függelékben meghatározott munkakörök*. A 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 9/A. számú melléklet figyelembe vételével.

C. Várandós nők részére tiltott munkakörök, tevékenységek, munkakörülmények

- az „A” és „B” pontokban felsorolt munkakörök, tevékenységek, munkakörülmények;
- anyagmozgatási munka;
- 10 kg feletti tömeg emelése;
- kényszerterhelésben végzett munka;
- éjszakai munkavégzés;
- egyéb, kockázatbecslés alapján az *MvSz Helyi Függelékben meghatározott munkakörök*.

7.4.2.2 A tanulónak a szakma gyakorlati elsajátításához szükséges – egészségkárosodás kockázatával járó munkakörülmények közötti – foglalkoztatása nem haladhatja meg azt az időtartamot, amely a szakma megtanulásához szükséges.

7.4.2.3 A szervezeti egységek fent leírtak alapján az MvSz Helyi Függelékben – a területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi feladatokat ellátó orvos bevonásával – kötelesek meghatározni a működési területükön a foglalkoztatási korlátozások, illetve tilalmak helyi jegyzékét.

7.4.2.4 A tilalmak helyi jegyzékét felülvizsgálatát minden esetben el kell végezni:

- új technológia bevezetésénél,
- újabb, veszélyes termelési tényezők megjelenésénél vagy megszűnésénél,
- a foglalkozás-egészségügyi szolgálat vagy a Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv kezdeményezésére.

7.4.2.5 A „C” pontban felsorolt munkakörökben foglalkoztatott nő köteles a várandósságát a terhesség megállapítását követően lehető legrövidebb időn belül bejelenteni, és a várandósság orvosi igazolását a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának bemutatni.

7.5 A nemdohányzók védelmével kapcsolatos követelmények

7.5.1 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény alapján a hatályos elnök-vezérigazgatói utasítás „A MÁV Zrt. nemdohányzók védelmével kapcsolatos szabályzata”, tartalmazza.

7.5.2 A dohányzási korlátozással és az elektronikus cigaretta, valamint a dohányzást imitáló elektronikus eszköz használatának korlátozásával érintett, valamint a dohányzásra, elektronikus cigaretta és dohányzást imitáló elektronikus cigaretta használatára kijelölt helyeket, helyiségeket felirat, vagy más egyértelmű jelzés alkalmazásával – tűzvédelmi szempontú tilalom esetén szabványos tiltó táblával, illetve piktogrammal – szembetűnő módon meg kell jelölni.

7.6 Képernyő előtti munkavégzés egészségügyi és biztonsági követelményei

7.6.1 A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményéről szóló 50/1999. (XI.03.) EüM. rendelet 1.§ figyelembevételével a szervezeti egységeknél *az MvSz Helyi Függelékében* meg kell határozni azoknak a munkavállalóknak körét, akik a napi munkaidejükből legalább 4 órán keresztül rendszeresen képernyős eszközt

használnak, ideértve a képernyő figyelésével végzett munkát is. Az erről készült listát kimutathatóan a humánpartnerek részére is a munkáltatónak rendelkezésre kell bocsátania.

- 7.6.2 Amennyiben a tevékenység folyamatos képernyő előtti munkavégzésnek minősül, a munkavégzést óránként legalább 10 perces – a 7.6.3. pontban foglalt esetkör kivételével össze nem vonható – szünetekkel meg kell szakítani. A képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi 6 órát nem haladhatja meg.
- 7.6.3 A tízperces szünetekben a munkavállaló képernyő előtti – képernyő-figyeléssel járó – tevékenységet nem végezhet. Amennyiben a képernyő előtti munkavégzés 7.6.2. pontja szerinti megszakítása mások életét, testi épségét, vagy egyes vagyontárgyak biztonságát veszélyezteti, vagy az adott technológia miatt nem lehetséges, a tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy – a munka jellegéhez igazodóan, a veszélyhelyzet kizárásával – a képernyő előtti munkavégzést:
- időszakonként szünetek szakítsák meg,
 - vagy más tevékenységre cserélik fel.
- 7.6.5 A munkavégzés megszakításának egyszeri időtartama ebben az esetben sem lehet kevesebb, mint 10 perc, és a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje nem haladhatja meg a napi munkaidő 75%-át.
- 7.6.6 A szervezeti egységek kötelesek a területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi orvosnál kezdeményezni a munkavállaló szem- és látásvizsgálatának elvégzését:
- a képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt;
 - ezt követően kétévenként;
 - soron kívül, amennyiben a munkavállalónak olyan látási panasza jelentkezik, amely a képernyős munkával hozható összefüggésbe.
- 7.6.7 A vizsgálat, valamint az éleslátást biztosító szemüveggel történő ellátás rendjét az Elnök-vezérigazgatói utasítás tartalmazza.
- 7.6.8 A képernyős munkahelyeket az 50/1999.(XI.3.) EüM rendelet 3. sz. melléklete szerint kell kialakítani.
- 7.6.9 A szervezeti egységek kockázatértékelésével egy időben el kell végezni a képernyős munkahelyek kockázatértékelését is.

7.7 Hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás egészségi és biztonsági követelményei

- 7.7.1 Kézi tehermozgatásnak kell tekinteni az olyan terhek, egy vagy több munkavállaló által történő szállítását, tartását – beleértve azok felemelését, levételét, letevését, tolasát, húzását, továbbítását vagy mozgatását – amelyek jellemző tulajdonságaik, vagy a kedvezőtlen ergonómiai feltételek miatt elsősorban a munkavállalók hátsérüléseit okozhatják.
- 7.7.2 A szervezeti egységeknek az éves gazdasági tervezésük során tervezniük kell és munkavédelmi intézkedési tervben meg kell határozni azoknak a gépeknek, berendezéseknek, munkaeszközöknek, anyagmozgatási segédeszközöknek a beszerzését és a technológiák korszerűsítését, amelyekkel a kézi tehermozgatás kiküszöbölhető, illetve káros hatása csökkenthető. Az eszközök beszerzését elsősorban azokra a

- munkahelyekre kell tervezni, illetve azokat ott kell használni, ahol a kézi tehermozgatás a napi munkaidő jelentős részét képezi, illetve súlyos terhek kézi mozgatására kerül sor.
- 7.7.3 A végrehajtási szervezeti egységeknek – feladataik, körülményeik figyelembevételével – olyan szervezési intézkedéseket kell alkalmazniuk, amelyek a kézi anyagmozgatással járó kockázatot csökkentik (pl.: az expozíciós idő csökkentésével, az anyagmozgatáshoz szükséges munkaerő átcsoportosításával, regenerálódási idő beiktatásával, stb.).
- 7.7.4 A kockázatok megítélésénél a 25/1998. (XII.27.) EüM rendelet 1. és 2. számú mellékletében foglaltakat kell figyelembe venni. Azok a tevékenységek, amelyeknél hátsérülés kockázatával járó kézi tehermozgatás rendszeresen előfordul, a *7. számú melléklet* tartalmazza.
- 7.7.5 Ha a munkavállalók részéről a súlyos terhek kézi mozgatása nem kerülhető el, a munkavégzés helyeit – amennyiben ez lehetséges – a munkáltatónak úgy kell kialakítani, hogy a feltételek a legbiztonságosabbak legyenek.
- 7.7.6 Osztatlan teher több munkavállaló által történő egyidejű mozgatásánál a munkairányítójának a műveleti elemeket mindenki számára félreérthetetlenül kell közölnie. A munkavégzés megkezdése előtt a közvetlen munkairányítónak fel kell mérni az adott munka jellegének megfelelő biztonsági követelményeket – elsősorban a teher jellemzőit – majd ezek figyelembevételével kell a munkát megszervezni. A munkavégzés megkezdése előtt a tevékenységhez használt eszközök biztonságos állapotáról meg kell győződni, a munkában résztvevőket tájékoztatni kell a teher súlyáról, egyenlőtlen teherelosztás esetén a súlypontról vagy a teher legnehezebb oldaláról. Több munkavállaló által egyidejűleg végzett tehermozgatásnál a műveletelemeket (pl.: emelés, lerakás, stb.) össze kell hangolni és azt egyértelműen az érintettek tudomására kell hozni
- 7.7.7 A kézi tehermozgatással csak az a munkavállaló bízható meg, aki a munkára egészségileg alkalmas, továbbá megfelelő ruházatot, lábbelit, valamint az előírt egyéni védőeszközt viseli, és a tehermozgatáshoz megfelelő ismeretekkel és gyakorlattal rendelkezik. A szakmai és munkavédelmi oktatások keretében a kézi anyagmozgatás általános szabályait, a sérülések kockázati tényezőit a munkavállalóknak oktatni kell.

7.8 Közúti gépjárművezetés munkaegészségügyi és munkabiztonsági követelményei

7.8.1 A munkavégzéséhez kötődően, gépkocsi vezetési feladatokat is ellátó munkavállalók kockázatait kiemelten kell a tevékenységre vonatkozó kockázatok között értékelni.

7.8.2 A gépkocsivezetés főbb veszélyei és kockázatai:

- fizikai veszélyek és kockázatok:
 - A gépjármű vezetése
 - Mechanikai hatások (mozgó vagy leeső tárgyak, illetve járművek általi ütés), az ajtók általi becsípődés, elkapás, fejbeütődés veszélye
 - Rezgésnek, vibrációnak való kitettség: A rezgések káros hatásai a gépjármű típusától, az átlagsebességtől és a vezetéssel töltött órák számától függenek.
 - Hosszan tartó ülőhelyzet
 - Zajexpozíció

- Gőzök és gázok belégzése, (kipufogógázok, üzemanyag gőze, az útpor, a jármű tisztításakor fellépő vegyi expozíciók);
- Klímából eredő legionellózis;
- Az ergonomikus munkakörülmények és egészséges életmód korlátozott rendelkezésre állása.
- A gépjármű megközelítéskor, elhagyásakor a botlás és elesés.
- A gépkocsiba történő be- és kirakodás. Kézzel történő rakodás, nagy kiterjedésű, tömegű terhek ki- és beemelése.
- Hőhatás, ha a járműben nincs klíma.
- A szállított anyagból eredő fizikai, kémiai, biológiai veszélyek, rakományrögzítés.
- Kerékcsere veszélyei.
- Vontatás veszélyei.
- Pszichés veszélyek és kockázatok:
 - Monotonitás
 - Éjszakai vezetés
 - Fáradtság, kimerültség
 - Magányos munkavégzés
 - Munkaidőn túli munkavégzés
 - Rossz látási viszonyok melletti vezetés
 - Csúszós, vagy úthibákkal terhelt útviszonyok
 - Kommunikációs akadályok (korlátozott telefonos térerő)
 - A pihenési, étkezési és tisztálkodási nehézségek
 - Egyes létesítmények és szolgáltatások (higiéniai, étkezési és egészségügyi) változó elérhetősége
 - A közúti közlekedésből eredő kockázatok, a forgalom erősödése. A közlekedéshez kapcsolódó erőszak és zaklatás lehetősége.
 - Fertőző betegségek, erőszak és bántalmazás, előre nem látható körülmények kockázatai stb.
 - A változó körülményekhez való állandó alkalmazkodás igénye

7.8.3 A gépkocsival történő elindulás előtt elvégzendő feladatok:

- A gépkocsi általános forgalombiztonsági ellenőrzése a KRESZ szerint.
- Útvonaltervezés (tervezett távolság, időtartam, stb.)
- Dokumentumok ellenőrzése:
 - forgalmi engedély (kérjük, hogy soha ne hagyja az autóban, lopásnál kizáró ok a kártérítésre!),
 - ADR papírok,
 - szállított veszélyes anyagok feltüntetése a menetlevélen,
 - sárga-kék baleseti esemény-rögzítő papír,
 - környezetvédelmi zöldkártya,
 - szerviz / garancia füzet,
 - gépjármű üzemeltetési kézikönyv,
 - gépjármű-felelősségbiztosítás igazolása,
 - meghatalmazás a gépjármű vezetésére.

- Tartozékok ellenőrzése:
 - elakadásjelző háromszög,
 - elsősegély doboz,
 - gépkocsi emelő és kerékkulcs,
 - pótkerék,
 - jól láthatósági védőmellény (autópályán történő közlekedés esetén a szállított személyek számának megfelelő db)
 - a beépített telefon kihangosító ellenőrzése,
 - raktér ajtók, oldalfal magasítók, rögzítő hevederek, vontató köté, stb.
 - tűzoltó készülék/ek.

7.8.4 A vezetés közbeni fellépő kockázatok és csökkentésük:

- 7.8.4.1 A fáradtság általános egészségügyi problémát jelent a közúti közlekedésben. Egyre nagyobb a munkaterhelés, a gépjárművezetőkre nehezedő nyomás fokozódik (időkényszer). Ennek nyomán többek között a rendszertelen időbeosztás, táplálkozás, a kényszerűen megnyúlt munkaidő okozhat problémát. Ezenkívül az állandó időkényszer foglalkozási eredetű stresszhez, akár helytelen étkezési szokásokhoz, alváshiányhoz, túlságosan rövid pihenési szünetekhez és a munkanapok közötti elégtelen pihenéshez vezethet. Mindezek egyben a magas vérnyomás kialakulásának kockázatai.
- 7.8.4.2 Hosszú távú gépjárművezetéskor a pihenést úgy kell megszervezni, hogy a vezetési szünetek (megszakítások), valamint a vezetési- és pihenő idők mértéke és aránya a gépjármű vezetőjének biztonságos vezetésre alkalmas állapotát folyamatosan biztosítsa!
- 7.8.4.3 A kényelmetlen vezetőülésben végzett tartós ülőmunka eredményeképpen hátproblémák alakulhatnak ki. A hosszan tartó ülőhelyzetből eredő kockázatok közül kiemelten a nyak, a váll és a hát váz- és izomrendszeri zavaraira, valamint a szív- és érrendszeri betegségek kialakulására lehet számítani.
- 7.8.4.4 A monoton vezetés nemcsak a figyelem lankadását idézheti elő, hanem a hosszú vezetési órák, a magányos munkavégzés érzését is erősítik.
- 7.8.4.5 Vezetés közben gyakran más jellegű tevékenységekre is kényszerítve vannak (kapcsolattartás a munkahelyi vezetővel, kollégákkal, a főnök elvárásai, a munkahelyi vezető által gyakorolt nyomás, vezetés közben a gépjárművezetőnek küldött utasítások stb.), mindezek szintén magas vérnyomáshoz és szív- és érrendszeri megbetegedésekhez vezethetnek. A gépkocsivezetés szempontjából különösen nagy igénybevételt jelent a fenti kockázatok összeadódása egymásra épülése.
- 7.8.4.6 Javasolt a benzinkutaknál, illetve a kijelölt pihenőhelyeken szüneteket tartani. A hosszan tartó ülőhelyzet és természetellenes testtartás miatt a gépkocsiból kiszállva a végtagok megmozgatása, légző- és vérkeringést fokozó testgyakorlatok végzése.
- 7.8.4.7 Amennyiben a gépkocsiban van beépített telefon kihangosító azt indulás előtt le kell ellenőrizni és a telefontal összekapcsolni. Ilyen eszközön csak hívást szabad fogadni.
- 7.8.4.8 Amennyiben van a gépjárműben légkondicionáló berendezés, érdemes használni, mert a megfelelően lehűtött légtér hatékonyan késlelteti a hőség miatti figyelemlankadást, továbbá a vezetés közbeni közérzetet is javítja. A meleg munkakörnyezetben a vérnyomás leesik, a szívverés szaporább lesz, a reakcióidő megnő, a

figyelemkoncentráció pedig lecsökken. A légkondicionálás működtetése mellett azonban az alábbi előírásokról sem szabad megfeledkezni:

- A gépkocsi légterének lehűtésével a levegő relatív páratartalma jelentősen leeshet. A túl alacsony légnedvességi szint a légutak, illetve a nyálkahártya túlzott kiszáradásához szem- és kötőhártya- szárazsághoz, gyulladáshoz vezethet.
- Az emberi test folyadék tartalékát ugyanúgy pótolni kell, mint a hőségnek kitett környezetben.
- A külső-belső hőmérséklet javasolt különbsége 8-10 Celsius foknál ne legyen nagyobb. A nagyon lehűtött (túlhűtött) gépkocsiból a kánikulai hőségbe kiszállva sokkhatásként érezhető a szervezetet hirtelen érő hőhullámot.
- A kánikulában felhevült szervezet meg is fázhat. A meghűlés, a nátha, a felfázás a torok- és arcüreggyulladás mind fennálló kockázatot jelentenek. Előfordulhat még akár reumás panasz, vagy akár ízületi fájdalom is.
- A klímaberendezésből bejövő levegőt lehetőleg ne irányítsuk közvetlenül magunkra, így megelőzhetők az ízületi-, valamint az erőteljes huzat okozta fülgyulladás, ezért fokozott figyelmet kell fordítani a bejövő légáram szétosztására, elkeverésére.

7.8.5 Baleset esetén:

7.8.5.1 Baleset, káresemény bekövetkezésekor minden esetben értesíteni kell a területi főüzemirányítót (személyi sérülés esetén a munkavédelmi szervezetet is) és rendőrt kell hívni, aki a vétkességet hivatalos eljárás keretében megállapítja. Ez teszi majd lehetővé a biztosító felé a kár késelem nélküli és egyértelmű rendezését. A kárt okozó másik fél hiába ismeri el a baleseti bejelentő nyomtatványon aláírásával a vétkességét, mert a biztosító az eljárás folyamán utólag még egyszer nyilatkoztatja a károkozót, aki korábban tett nyilatkozatát ezúttal akár vissza is vonhatja. Ekkor – rendőrségi határozat hiányában – csak polgári peres eljárás keretében van lehetőség a kárigény érvényesítésére, ami hátrányosan érintheti mind a MÁV Zrt-t, mind a gépkocsi használóját.

7.9 Kullancscsípési eseménnyel kapcsolatos intézkedések

7.9.1 A kullancscsípést megelőző és a kullancscsípéssel összefüggő intézkedések

- 7.9.1.1 A biológiai kockázatértékelésben és az MVSZ helyi függelékében meghatározott munkakörökben foglalkoztatott, kullancscsípés veszélyének kitett munkavállalók oktatásáról és aspecifikus védelméről gondoskodni kell.
- 7.9.1.2 Azokon a munkahelyeken, ahol a járványügyi információk szerint nagyobb a kullancs-encephalitis veszélye a kullancsok fertőzöttsége miatt – ott a védőoltásról is gondoskodni kell még a tavaszi időszak előtt.
- 7.9.1.3 Kullancsveszélyes munkakörökben foglalkoztatott munkavállalókat a munkáltatóknak a munkavédelmi oktatás során – a foglalkozás-egészségügyi szolgálat felvilágosítása és tanácsai alapján – a munkavállalókkal meg kell ismertetni kullancsveszélyes környezetben történő munkavégzés szabályait, a kullancscsípés megelőzésének lehetőségeit, a kullancs kiszedésének módját, a kullancskiszedő csipesz tárolását, fertőtlenítésének szabályait, a kullancscsípési esemény rögzítését a

sérülési bejelentőn megküldve az illetékesek felé és jelentését a VNK Kft. foglalkozás-egészségügyi orvosának. Gyakorlati ismeretek közül oktatni kell az adott évben beszerzésre került kullancsriasztó szer tájékoztatóján található információkat (főként, hogy milyen időközönként és hogy kell alkalmazni, milyen veszélyei lehetnek, azokat, hogy kell kivédeni), a kullancs kiszedésének technikáját és a kullancscsípési esemény jelentését, valamint aktív kullancsveszélyes időszakban (márciustól-októberig) a jelentési kötelezettség menetét. Az oktatást minden év március 15-ig a szolgálati hely vezetőjének, vagy annak megbízottjának a kiadott oktatási tematika alapján oktatni kell a kullancsveszélyes környezetben történő munkavégzés szabályait. Az oktatás meglétét oktatási naplóba kell rögzíteni.

- 7.9.1.4 Kullancscsípés esetén az „Összesítés kullancscsípésben érintett munkavállalók részére” elnevezésű 8. számú mellékletet kell kitölteni és a tárgyhót követő 15-ig eljuttatni az Operatív HR igazgatóság részére az egeszseg.munkabiztonsag@mav.hu e-mail címre. Az Operatív HR igazgatóság a kapott adatokat országosan összesíti és a tárgyhót követő hónap 20. napjáig elküldi a VNK Kft. illetékese részére, valamint a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem illetékese részére.
- 7.9.1.5 A kiadásra ajánlott kullancsriasztó spray, vagy krém mennyiségét munkakörönként az **MvSz Helyi Függelékében** kell meghatározni. A munkáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy a kullancsriasztó spray vagy krém kiadása a munkavállalók részére kimutatható módon történjen meg. A kullancsriasztó spray és krém beszerzéséről a munkáltatónak kell gondoskodnia.
- 7.9.1.6 Kullancscsípésből származó megbetegedési eseményt a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a munkabiztonsági, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálat felé jelenteni, a jelentést a *8/A. számú mellékletben* található nyomtatványon kell megtenni. A bejelentéshez csatolni kell a kiadott orvosi szakvélemény másolatát. A bejelentést a 7.9.1.4. pontban meghatározott útvonalon kell eljuttatni a munkabiztonsági és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató számára.
- 7.9.1.7 A kullancskiszedő csipeszt és a hozzá tartozó eszközöket (fertőtlenítő folyadék, gézlap) a munkáltatónak rendszeresíteni kell az egészségügyi dobozban, illetve ahol erre nincs lehetőség, a munkáltatónak meg kell határozni annak tárolási helyét az **MvSz helyi függelékben**. A kullancskiszedő csipesz és egyéb tartozékainak beszerzéséről a munkáltatónak kell gondoskodnia.

7.10 A méh- és darázscsípés megelőzése érdekében szükséges munkáltatói teendők

7.10.1 A méh- és darázscsípés megelőzése érdekében szükséges munkáltatói teendők és javaslatok:

- A méh-, vagy darázscsípés veszélyével érintett munkaterületeken végzett munkák előtt a munkáltatók tájékozódjanak a rovarcsípés kezelésével kapcsolatban a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosánál.
Különösen fontos ez a rovarméregre érzékenyek esetében.
- A munkáltatónak a munkavállalók által végzett munkafolyamatokat és munkaterületeket elemezve fel kell tárni mindazon lehetséges élőhelyeket illetve veszélyes körülményeket, amelyek méh/darázs általi hirtelen támadást eredményez.

A munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében intézkedéseket kell tenni, különösen ott, ahol a munkaterület járművel történő megközelíthetősége korlátozott.

- A munkaterületeken indokolt esetben kerülni kell az egyedül végzett munkát, hogy időben felismerésre kerüljön az esetleges rosszullét.
Segítség hívásra mindig legyen mobiltelefon a munkaterületen. Ellenőrizni kell, hogy van-e térerő. Ha nincs, akkor ki kell deríteni a legközelebbi pontot, és ezt közölni kell a munkavállalókkal a munka irányítására kijelölt dolgozónak.
- Az elsősegélynyújtókat ki kell képezni a sérülések azonosítására és kezelésére.
- A munkáltatónak, munkairányítónak, illetve az elsősegélynyújtónak tudnia kell, hogy hol van a legközelebbi egészségügyi létesítmény, amelyben az anafilaxiás sokk elkerülésére szolgáló injekció rendelkezésre áll.
- A munkáltatóknak a munkavédelmi oktatás során – a foglalkozás-egészségügyi szolgálat felvilágosítása és tanácsai alapján – a munkavállalókkal meg kell ismertetni a méh/darázscsípés veszélyeit és a szükséges megelőző intézkedéseket.
- A munkavállalók figyelmét fel kell hívni arra, hogy figyeljenek egymásra, a rovarcsípés esetén a munkát azonnal hagyják abba és igényeljék az elsősegélynyújtást vagy az orvosi ellátást. Nem szabad a sérültet magára hagyni, még ha rögtön életveszélyes tünetek nem is jelentkeznek nála. Tapasztalat szerint a jóindulatú munkatársak gyakran árnyékos, félreeső helyre küldték pihenni a sérültet, később már eszméletlen állapotban találtak rá illetve elhunyt a dolgozó.
- Ha valaki tudja magáról, hogy érzékeny a méh vagy darázscsípésre, köteles jelenteni a foglalkozás-egészségügyi orvosnak és a munkáltatónak. Az orvosi határozatban meghatározottak szerint szabad csak munkát végezni. Amennyiben feltétellel engedélyezett a szabadban történő munkavégzés vigye magával az allergiás reakció megelőzését/csökkentését szolgáló gyógyszert, illetve injekciót és ezt a munkairányító ellenőrizni köteles. Ennek hiányában ne kezdje meg a munkavégzést!
- A munkavállalók hordjanak zárt ruházatot és zárt cipőt. Az élénk színű ruhák – mint a sárga, piros – viselése nem javasolt.
- A munkavállalókat tájékoztatni kell, hogy indokolatlanul ne bolygassák a növényzetet. Nem szabad fa-, szikla- vagy mesterséges üregekbe nyúlni, hiszen a darazsak szívesen építik a fészkeket e helyekre.
- Ha megjelenik egy-egy méh, vagy darázs a közelben, a munkavállalók igyekezzenek megőrizni a nyugalmukat, a hadonászás csak ingerli a rovarokat.
- Ha van rá lehetőség, az élelmiszereket a veszélyes időszakban inkább zárt térben (pihenőhelyen) fogyasszák el. Fogyasztás előtt mindig ellenőrizték az italt, hogy nem került-e bele rovar.
- Gépjárműbe történő beszállás előtt ellenőrizni kell, hogy nincs-e az utastérben méh vagy darázs.

7.10.2 Tájékoztatás a méh- és darázscsípés veszélyeivel kapcsolatban

- 7.10.2.1 Főleg erdészeti tevékenység (erdőápolás, fakivágás), mezőgazdasági munka során illetve közterületen takarítás, folyóparton kézi kaszálás közben éri rovarátadás a munkavállalókat.
- 7.10.2.2 A veszélyes időszak az időjárás hűvösebbre, illetve csapadékosabbra válásáig tarthat. A méh, vagy darázscsípés helyén kialakuló piros, fájdalmas duzzanat nagyon kellemetlen, leggyakrabban azonban veszélytelen. Fontos tudni ugyanakkor, hogy ha a rovarcsípést követő két napon belül a távolabbi bőrfelületen kiütések jelentkeznek, illetve légzési, keringési zavar és hasi panaszok lépnek fel, szakorvoshoz kell fordulni, mert ezek allergiás reakcióra utalnak.
- 7.10.2.3 Legrosszabb esetben a csípés azonnal akár anafilaxiás sokkot is okozhat, ami azonnali sürgősségi ellátást igényel.
- 7.10.2.4 A rovarcsípésekkel mérgezőanyag kerül a szervezetbe, ez pedig minden esetben kisebb-nagyobb helyi reakciót, akut gyulladást vált ki. Ha azonban az a csípés helyével egybefüggő területen jelentkezik, függetlenül attól, hogy milyen ijesztően néz ki, vagy mennyire tartós, nem ad okot aggodalomra. Például, ha valaki darázsba, vagy méhbe lép, majd megdagad akár az egész lába, más tünete azonban nincs, akkor is mindössze tüneti kezelést igényel. A Semmelweis Egyetem tájékoztatása szerint ilyenkor antihisztamin tartalmú, viszketéscsillapító és gyulladáscsökkentő kenőcsök használata, a bőrfelület hűtése, illetve ha végtagról van szó, annak felpolcolása javasolt.
- 7.10.2.5 Veszélyt jelent viszont, ha valaki véletlenül lenyeli a darazsat vagy a méhet. A szájban, garatban kialakuló duzzanat ugyanis elzárhatja a felső légutakat és légzési nehézséget, akár fulladást okozhat. Ilyen esetben nincs idő mérlegelni: azonnal ki kell hívni a mentőt!
- 7.10.2.6 Szintén tragédiát okozhat, ha a csípést követően életveszélyes, egész szervezetet érintő allergiás reakció, anafilaxia jelentkezik. Ilyenkor súlyos hasi görcs, hasmenés, hányás, testszerte megjelenő csalánkiütés, sápadtság, nyelési zavar, szédülés, ájulásérzés, szájban vagy szemben jelentkező duzzanat, köhögés, torokszorító érzés, sípoló, vagy nehézlégzés, de akár eszméletvesztés is előfordulhat. Ez azonnali sürgősségi ellátást igényel: be kell adni a combizomba a betegnél lévő életmentő adrenalin injekciót (ha már tud az allergiájáról, általában magánál hordja), és azonnal mentőt kell hívni. Életveszélyes anafilaxiát egyébként hazánkban csak a méh és a darázs mérge okozhat, a többi rovar csípése csak jórészt ártalmatlan, helyi reakciót vált ki.
- 7.10.2.7 Az allergiás reakciók a csípést követően később, 48 órán belül is jelentkezhetnek, akkor azonban már nem jelentenek akkora veszélyt. Ilyen esetben is feltétlenül fel kell keresni rovarmérge allergiások ellátásával foglalkozó allergológus szakorvost, aki kideríti, mi okozta az allergiás reakciót. Rizikóelemzést végez a vérvizsgálatok, bőrpróba és a tünetek alapján, hogy eldöntse, igényli-e a páciens a 3-5 éven keresztül tartó, rovarmérge-alapú immunterápiát. Az allergológus emellett a sürgősségi ellátás lépéseiről is tájékoztatja a beteget, begyakorolja vele, mi a teendő vészhelyzet esetén, illetve ellátja a szükséges gyógyszerekkel.
- 7.10.2.8 Sajnos olyan teszt egyelőre nem létezik, ami már a csípést megelőzően kimutatná a rovarmérge allergiát, illetve azt, hogy csípés esetén ki milyen tünetet fog produkálni.

7.10.2.9 Nem allergiás reakció, de szintén orvosi ellátást igényel, ha nyirok- vagy érgyulladás alakul ki, erre pedig a csípés helyétől a törzs felé kiinduló piros csík utal. Ez fertőzésből ered, jóval később jelentkezik, általában akkor, ha a fullánkkal nemcsak a mérég, hanem valamilyen kórokozó baktérium is bekerül a bőr alá.

7.11 A vasúti pályán elütött emberekkel és állatokkal kapcsolatos pályavasúti teendők munkaegészségügyi, munkabiztonsági és környezetvédelmi követelményei

7.11.1 A vasúti pályán elütött emberekkel és állatokkal kapcsolatos pályavasúti teendők főbb veszélyei

7.11.1.1 Előforduló főbb kockázatok:

- Elsodrési határon belül történő közlekedés, munkavégzés
- Biológiai kockázatok
- Kémiai kockázatok (mésszel történő fertőtlenítés)
- Pszicho-szociális kóroki tényezőknek való kitettség
- Fizikai kockázatok (teheremelés)

7.11.1.2 Vasúti pályán elütött állatokkal kapcsolatos egyéb veszélyforrások:

- Még élő állat, védekezése, támadása
- Közvetlen kontaktus az elütött, élettelen állattal, bomlásnak indult tetemmel (pl.: az állat csontja felsértheti a bőrt)
- Másik állat támadása

7.11.1.3 A mentesítésben az alábbi munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók vehetnek részt:

7.11.1.3.1 Közvetlenül a tetemmel kapcsolatba kerülhetnek:

- Pályamunkás; betanított munkás
- Vonalgonozó; betanított munkás
- Kitérőlakatos
- Előmunkás
- Egyéb vasúti járművezető
- Felsővezetéki vasúti járművezető
- Vasútépítő, karbantartó
- Kárhelyparancsnok

7.11.1.3.2. Kárhelyparancsnoki feladatot a hatályos Elnök-vezérigazgató utasítás (A MÁV Magyar Államvasutak Zrt. Műszaki mentési és segélynyújtási utasításának kiadásáról) alapján a Pályavasúti területi igazgatóságon megbízott munkavállalók látják el, területi szinten.

7.11.2 A baleseti helyszínen történő munkavégzés tárgyi és személyi feltételei (munkaeszközök, orvosi alkalmasság, kioktatottság, stb.)

7.11.2.1 A baleseti helyszínt megközelíteni, a tetemet eltávolítani az elsodrési határon belüli területről, csak az alábbi feltételek meglétével (személyi és tárgyi) és a 17/1993 KHVM rendelet 1a mellékletében foglaltak alapján vasúti közlekedés, munkavégzés szabályainak megtartásával lehet.

- 7.11.2.2 Vonatmentes időben, szükség esetén a helyi függelékben meghatározott számú figyelőőr kiállításával lehet a rókánál / macskánál nagyobb, nem szárnyas, úrszelvényben lévő tetemeket eltávolítani az érintett vágányon, vasútvonal szakaszon elsodrési határon kívülre.
- 7.11.2.3 Hatósági intézkedés – emberelütés, illetve vad-, háziállat vagyonkár – esetén az érintett vonal ki van zárva a közlekedésből mindaddig, amíg a hatósági intézkedés, hulla / tetem eltávolítás, illetve a fertőtlenítés le nem zárul.
- 7.11.2.4 A fertőtlenítést végző, esetlegesen vérrel érintkező személyeknek rendelkeznie kell a szükséges oktatással, egyéni védőeszközökkel, valamint a szükséges orvosi alkalmassági vizsgálatokkal.
- 7.11.2.5 A felsorolt munkavédelmi eszközöket a fertőtlenítést végző, esetlegesen vérrel, tetemmel érintkezésbe kerülő személyek részére a munkáltatónak készletezni kell és kiadását bizonyíthatóan el kell végeznie.
- 7.11.2.6 Személyi feltételek:
- érvényes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat megléte
 - oktatáson való részvétel, az oktatási anyag elsajátítása
 - az egyéni védőeszközök használata, a fertőtlenítés betartása
 - a higiénés rendszabályok betartása
- 7.11.2.7 Szakmai oktatás tartalmi elemei:
- Szakmai oktatás keretén belül oktatni kell az elütött állatokkal és emberekkel kapcsolatos teendőket.
 - A védőeszközök felvételével, használatával és levételével kapcsolatos információkat. A helyzet megfelelő felmérésének módszerét.
 - A kézfertőtlenítés és a ruházat fertőtlenítésének a fontosságát és menetét.
 - A már használt, de még használható többször használatos védőkesztyű vagy cipővédő kámzsa fertőtlenítésének, tárolásának feltételeit.
 - A keletkezett veszélyes hulladékok csomagolására, tárolására és elszállítására vonatkozó követelményeket.
 - Az állati tetem helyes megfogása, különös tekintettel a teheremelésre, a hátsérülés kockázatainak elkerülése érdekében.
 - A terület fertőtlenítésének eszközei, módszerei, higiéniai szabályai.
 - A fertőtlenítő szerek biztonsági adatlapjaiban foglaltak ismertetése az érintett munkavállalókkal
 - Kármentesítés közben történt személyi sérülések azonnali jelentése munkabalesetként, a sérüléssel foglalkozás-egészségügyi orvoshoz fordulás szükségessége.
- 7.11.2.8 Az egyéni védőeszközök megfelelő használata (a helyes felvétel és levétel) rövid ismertetése a *13. számú melléklet* tartalmazza.
- 7.11.2.9 Egyéni védőeszköz alkalmazása kis- illetve nagymértékű szennyeződés lehetősége esetén**
- 7.11.2.9.1 A kismértékű szennyeződés esetén, - például, amikor már eltakarították a tetemet a területről– elegendő a cipővédő kámzsa, az egyszer használatos gumikesztyű és az arcvédő eszköz alkalmazása. Pl.: emberi elütés.

7.11.2.9.2 Nagymértékű szennyeződésnél – például, amikor nagyméretű, vagy nagyobb számú (tömeges állati elütés) tetemet kell eltávolítani a pályáról - a teljes ruházatot használni kell, ezzel is védve a munkavállaló saját ruházatát és óvva a munkavállalót a sérülés kockázatától.

7.11.2.9.3 A munkairányítónak kell döntenie az adott szituáció szerint a védőfelszerelés használatának mértékéről.

7.11.3 A vasúti pályán elütött emberekkel és állatokkal kapcsolatos bejelentés

7.11.3.1 A szervezetten belüli bejelentés menetét „A MÁV Zrt. és a jelen utasításban felsorolt leányvállalatok válságkezelési és válságkommunikációs feladatairól” szóló utasítás tartalmazza.

7.11.3.2 A vasúti pályán történt emberi gázolás esetén:

A halálos gázoláskor, az elhunyt miatti intézkedés során a jogszabály figyelembevételével történik a vizsgálat és az elhunyt elszállíttatása (351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról). Az elhunyt személlyel kapcsolatban a rendőrséget kell értesíteni, akik a helyszíni szemle után intézkednek az elhunyt elszállíttatásáról. Ezt a feladatot a halottszállítóknak és a temetkezési vállalat szakembereinek kell elvégezni.

7.11.3.3 A vasúti pályán elütött macskánál nagyobb testű, nem szárnyas állatok esetén:

- Háziállat(ok) gazdája – abban az esetben, ha azonosítható a személy – intézkedik a maradványok elszállíttatásáról.
- Vadon élő állatok esetén értesítendő a területileg illetékes vadásztársaság.
- A pályatesten levő állati maradványokat a kijelölt munkavállaló távolítja el, a vasútforgalom akadályoztatásának elkerülése érdekében.
- Lehetőség van az állati maradványok elszállítással kapcsolatban eseti szerződéskötésre.

7.11.4 A vasúti pálya mentesítés gyakorlati rendje

7.11.4.1 A mentesítés gyakorlati rendje állati tetem esetén

- Az állati tetem bejelentése
- Az állati tetem vasúti pályáról történő lehúzása előtt a munkavállalónak fel kell mérnie, hogy a lehúzási tevékenység milyen kockázatokkal jár számára.
 - Szemrevételeznie kell a tetemet, hogy az állat biztosan elpusztult-e
 - A váladékok, a vér fröccsenésének elkerülésére, ha még esetleg életben van az elütött állat annak váratlan támadására is fel kell készülni.
 - A lehúzás során törött csont, vagy egyéb éles, hegyes kiálló rész nem veszélyezteti-e a munkavállaló testi épségét. (Az éles-hegyes, az átszúrást, vágást okozó részek, csontvégek felismerése
 - Figyelni kell az állati tetem helyes megfogására tekintettel a hátsérülések kockázataira vonatkozó tehermozgatás szabályainak betartására.
 - Figyelemmel kell lenni a helyes munkaszervezésre, valamint a tetem pályatesten kívüli megfelelő elhelyezésére.

- Szemrevételezés után a megfelelő védőeszközök kiválasztása és felvétele. (A tetemmel érintkező munkavállalóknak legalább egyszer használatos gumikesztyűvel, illetve fóliaköténnyel rendelkeznie kell.)
- Az állati tetem lehúzése. Javasolt korrózióálló acél húzókampó alkalmazása, a kézzel történő érintés minimalizálására.
- Kiterjedt szennyeződés esetén a terület fertőtlenítése.
- Az egyszer használatos egyéni védőeszközök veszélyes hulladékot tároló zsákba történő elhelyezése.
- A többször használatos eszközök tisztítása, lemosása és fertőtlenítése.

7.11.4.2 A mentesítés gyakorlati rendje emberi elütés esetén

- Észlelés után ezen szabályzatban meghatározottak alapján kell eljárni
- A helyszíni eljárás lefolytatása után az érintett területen a fertőtlenítés elvégzése.
- A továbbiakban a vonalbejárás vagy karbantartás során észlelt egyéb emberi testrészekről haladéktalanul értesíteni kell a rendőrséget.

7.11.4.3 A terület fertőtlenítésének rendje

7.11.4.3.1 A talaj fertőtlenítése csak akkor válik szükségessé, amikor nem várható a talaj öntisztuló képessége. A talaj fertőtlenítését úgy kell végrehajtani, hogy a fertőzött talaj felületét kb. 10 cm mélyen 10%-os klórmészoldattal, vagy 20%-os mésztejjel átitatjuk oly módon, hogy a talajt m²-ként 5 liter fertőtlenítő oldattal belocsoljuk.

7.11.4.3.2 A frissen elkészített mésztej: 1 rész frissen oltott mészhez 4 rész vizet adunk, erre a célra szolgáló eszközzel (pl. fabot, műanyag pálca) folyamatos keverés mellett, fokozatosan öntjük az oltott mészhez a vizet. Ügyeljünk arra, hogy csomó- és maradékmentes legyen, majd az oldatot leszűrjük. A frissen elkészített 20%-os mésztej 6 órás behatási idő alatt baktérium, gomba és parazitaölő hatású.

7.11.4.3.3 A mésztej előállításához, valamint az oldattal történő fertőtlenítéshez - az erősen maró hatás miatt- arcvédő, gumikesztyű, gumikötény, gumicsizma viselése kötelező!

7.11.4.4 A keletkezett veszélyes hulladékok kezelése, környezetvédelmi feladatok

7.11.4.4.1 A baleseti helyszínelés során keletkezett hulladékokat, minősített gyűjtőeszközökben szükséges gyűjteni, melyek fertőzésveszélyes hulladékok gyűjtésére alkalmas minőségűek és speciális jelöléssel vannak ellátva. A baleseti helyszínen gyűjtött hulladékot 30 literes 10 kg teherbírású a fenti tulajdonsággal ellátott fóliazsákba javasoljuk gyűjteni. A zsákokat ADR minősített merev falú külső csomagolóeszközben kell elhelyezni. A külső csomagolóeszközre hordót javaslunk, amelynek anyaga lehet acél, alumínium, egyéb fém.

7.11.4.4.2 A hordókat a legközelebbi Pályafenntartási szakaszon, kijelölt utasforgalom által elzárt, jogszabályoknak megfelelően kialakított (műszaki és jogszabályi feltételek) munkahelyi gyűjtőhelyre javasoljuk szállítani (ADR 1.1.3.1d) mentesség alkalmazásával.

7.11.4.4.3 A hulladék törvény lehetőséget ad a termelési hulladékok telephelyek közötti mozgatására, így a keletkezés helyéről a legközelebbi munkahelyi gyűjtőhelyre szállítható.

7.11.4.4.4 A Pályafenntartási szakaszra beszállítást követően 12 órán belül a hulladék típusára hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szállítónak kell átadni.

7.11.4.4.5 A balesetek számát tekintve (400-500 db/ év) célszerű, a fertőtlenítés, tetem eltakarításához szállító gépjármű(vek)ben elhelyezni legalább:

- 1 db fertőzésveszélyes hulladékok gyűjtéséhez specializált 30 literes vagy 60 literes-es ADR minősített merev falú külső csomagolóeszköz,
- 10 db fertőzésveszélyes hulladékok gyűjtéséhez specializált 30 literes 10 kg teherbírású fóliazsák,
- A fóliazsák megfelelő lezárására alkalmas záró eszköz (pl. műanyag gyorskötöző, pántoló-szalag)

7.11.4.4.6 A baleseti helyszínelés során keletkezett előreláthatóan előforduló hulladékok:

- Egyéb hulladékok, amelyek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében.

7.11.5 A higiénés előírások, intézkedések végrehajtása, a higiénés normák

7.11.5.1 Fertőtlenítés letörléssel

7.11.5.1.1 A fertőtlenítendő tömör felszínű tárgyakat, eszközöket fertőtlenítő (dezinficiens) oldattal átítatott törőruhával letöröljük. Vékony un. folyadékfilm formájában visszük fel a fertőtlenítő oldatot. A fertőtlenítendő felületet egyenletesen, jól átdörzsöljük. A letörlés elvégzése után a fertőtlenítőoldat-filmet a felületen kell hagyni, illetve rá kell hagyni, száradni.

7.11.5.2 Kézfertőtlenítés

7.11.5.2.1 Higiénés kézfertőtlenítés, mely során kézfertőtlenítő készítménnyel a kezeken elpusztítjuk a bőr felületén lévő kárt okozó kórokozókat (átmeneti mikroflórát). Két formája van, a fertőtlenítő kézmosás és az alkoholos kézbedörzsölés.

7.11.5.2.2 Fertőtlenítő kézmosás: kézfertőtlenítő készítménnyel, víz hozzáadása mellett, elpusztítva a bőr felületén lévő kárt okozó kórokozókat (átmeneti mikroflórát), valamint feloldva és eltávolítva a kezeken lévő szennyeződések. (egyfázisú kézfertőtlenítés)

7.11.5.2.3 Alkoholos kézbedörzsölés: Alkohol alapú kézfertőtlenítő készítmény alkalmazásával, mely a kezek bőrfelületén egyenletesen elosztva, majd a kéz bőrébe bedörzsölve, víz hozzáadása és letörlés nélkül csökkenti vagy gátolja a kéz bőrfelületén lévő kárt okozó kórokozókat (átmeneti mikroflórát).

7.11.5.3 Csapterlep fertőtlenítése

7.11.5.3.1 A csapterlep fertőtlenítéséről – a felületfertőtlenítő kendővel – a munkavállalónak gondoskodnia kell miután a kézfertőtlenítést elvégezte, annak érdekében, hogy az arra került szennyeződés ne kerülhessen vissza a már megtisztított és fertőtlenített kézre.

7.11.5.4 Kéz bőrének védelme, kézápolás

7.11.5.4.1 A kézfertőtlenítő szerek rendszeres használata előidézheti a kéz bőrének kiszáradását, a bőr érdessé, repedezetté válik, az erre érzékeny személyeknél bőrirritáció, enyhe bőrgyulladás is kialakulhat, mely lehetőséget teremt a mikroorganizmusok elszaporodásának. A bőrápolás céljára, különböző kézápoló készítmények állnak rendelkezésre, melyek szigorú higiéniai követelménye, hogy nem tartalmazhatnak fertőző mikroorganizmusokat (patogén mikroorganizmusokat)!

7.11.5.5 A baleseti helyszín környezetére vonatkozó étkezési és dohányzási előírások, tilalmak

- A személyi tisztaság elsődleges fontosságú része a kéz megfelelő ápolása és tisztántartása.
- Be kell tartani a kézfertőtlenítő szer használati utasítása szerinti behatási időt.
- Rövid behatási idejű fertőtlenítőszer használata javasolt.
- Kéztörléshez egyszer használatos kéztörlőt, vagy kézszáritót kell használni.
- Kezet kell mosni:
 - munkakezdéskor, illetve az üzemi területre való visszatéréskor;
 - munkavégzés közben, olyan gyakorisággal, ahogy a szennyeződés mértéke indokolja;
 - WC használat előtt és után azonnal,
 - dohányzás, a fül, orr, száj vagy haj érintése előtt;
 - az állati tetem eltávolítása, a tevékenység befejezése után azonnal;
 - a fertőtlenítési munkálatok befejezése után azonnal;
 - hulladék eltávolítása után.

A kéz körmeit rövidre vágva és tisztán kell tartani. Ahol körömkeféket alkalmaznak, az legyen műanyagból, és rendszeres fertőtlenítéséről, cseréjéről gondoskodni kell. Gondoskodni kell a kéz bőr kiszáradásának, berepedezésének megakadályozásáról, megfelelő kézápoló krém használatával.

7.11.6 Sérülés bejelentése

7.11.6.1 Sérülés, vagy munkabaleset esetén e szabályzat 8. pontjában foglaltak előírásait kell alkalmazni.

7.11.6.2 Szükség esetén orvosi ellátást kell igénybe venni. Az elütött, de még élő állat támadása, harapása, vagy a nyálkahártyát, szemet, nyílt felhám-sérülést érő közvetlen fertőzésveszélyes érintkezés esetén (pl. a munkavállaló belsővel érintkezik, vagy az elütött tetem felszínre kerülő törött csontvége bőrsérülést okoz stb.) a foglalkozás-egészségügyi orvossal kell konzultálni a további teendőkről, az esetlegesen szükséges védőoltásokról.

7.12 A magasban lévő munkahelyen ideiglenesen végzett munka szabályozása

7.12.1. Magasban levő munkahelyen ideiglenesen végzett munka: az 1 méternél nagyobb szintkülönbségen – kivéve, ha a rendelet eltérően nem rendelkezik – végzett, nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka, ahol a biztonsági és ergonómiai követelményeknek megfelelő munkahelyi körülmények nem biztosítottak, ezért egyedi kockázatmegelőző intézkedések megtétele szükséges

7.12.2. Magasban lévő munkahelyen, ahol ideiglenesen végeznek munkát, és a munka elvégzéséhez szükséges biztonságos és ergonómiai feltételeket kielégítő munka- vagy tartózkodási területet nem lehet biztosítani, olyan eszközt kell a munkavállaló rendelkezésére bocsátani, amely megfelel az elvégzendő munka jellegének, az előre látható igénybevételnek és lehetővé teszi a veszélytelen közlekedést.

7.12.3. A munkavégzésnél figyelembe kell venni a távközlő-, az erősáramú-, a biztosítóberendezési-, a hidász, valamint az ingatlanüzemeltetés szakterületek munkavállalóinak magasban történő munkavégzéssel kapcsolatos technológiákra vonatkozó utasításokat is!

- 7.12.4. Az ingatlanokkal kapcsolatos építési munkákhoz tartozó magasban végzett tevékenységek munkabiztonsági tartalmát a TIZF főnökségvezető Munkavédelmi Technológiai Utasításában köteles szabályozni, az általa irányított területre.
- 7.12.5. Magasban ideiglenes munkavégzésre csak akkor kerülhet sor, ha az időjárási feltételek a munkavállaló egészségét és biztonságát nem veszélyeztetik!

7.12.6 Létrák használatára vonatkozó előírások

- 7.12.6.1. A létrák fellépői, illetve fokai munkaszintként akkor használhatók, ha más biztonságosabb munkaeszköz alkalmazása kockázatértékelés alapján nem indokolt a kockázat alacsony szintje, a tervezett használat rövid ideje, vagy a helyszín olyan adottságai miatt, amelyeket a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója nem tud megváltoztatni.
- 7.12.6.2. A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata alatt stabil legyen. A hordozható létra lábait tartós, erős, megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve függesztett létrákat – a kötélletrák kivételével – elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.
- 7.12.6.3. A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.
- 7.12.6.4. A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az egyéb kapaszkodási lehetőség hiányában legalább 1 méterre nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé.
- 7.12.6.5. A kitolható, az átalakítható és az egymásba illeszthető létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható létrát használat előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.
- 7.12.6.6. A létrát úgy kell használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét, ha a létrára teherrel kell felmenni.
- 7.12.6.7. A létrát a használat megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Sérült, deformálódott, hiányos létra nem használható.
- 7.12.6.8. A támasztólétrának a vízszinteshez képest 60–75°-os szöget kell bezárnia a létra típusától függően.
- 7.12.6.9. A nagyfeszültség alatti munkavégzés során használatos, különböző típusú létrák anyaguk szerinti használhatóságának feltételeit, részletes szabályait a magasban történő munkavégzéshez kapcsolódó technológiai utasítások tartalmazzák.

7.12.7 A munkaállványok használatára vonatkozó követelmények

- 7.12.7.1. Csak olyan, a helyszínen épített munkaállványt, előre gyártott munkaállványt és gördíthető munkaállványt szabad használni, amelyet a vonatkozó nemzeti szabvány előírásai vagy azzal legalább egyenértékű műszaki megoldás szerint terveztek, méreteztek, és a stabilitását ellenőrizték.
- 7.12.7.2. Ha a kiválasztott munkaállványnak a méretezési adatai nem állnak rendelkezésre vagy a méretezési adatok a tervezett szerkezeti összetételnek nem felelnek meg,

akkor szilárdsági és állékonysági számításokat kell végezni az általánosan elismert, munkaállványra vonatkozó építési és méretezési szabályoknak megfelelően.

- 7.12.7.3. A kiválasztott munkaállványt csak a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által kijelölt, megfelelő képesítéssel és szakmai gyakorlattal rendelkező személy által készített építési - az alkalmazás követelményeit rögzítő -, üzemeltetési és bontási terv szerint kell felépíteni, használatba venni, illetve lebontani. Az általános alkalmazási terv készülhet a nemzeti szabványban meghatározottak alapján vagy azzal legalább egyenértékű, olyan műszaki megoldás szerint, amely részletesen tartalmazza az alkalmazás helyén fennálló körülményekre vonatkozó követelményeket.
- 7.12.7.4. Az alkalmazandó munkaállvány elemeinek méretét, formáját és elhelyezését az elvégzendő munka követelményeinek megfelelően kell meghatározni. Az elemek legyenek alkalmasak a munkaműveletekből adódó terhelés viselésére, biztosítsák a veszélytelen munkavégzést és közlekedést. Az állványelemeket úgy kell elhelyezni és összeszerelni, hogy az egyes elemek a használat során ne tudjanak elcsúszni. A munkaállvány egyes elemei és a leesés elleni védelem elemei között nem lehet a munkavállalók életét, vagy testi épségét veszélyeztető közbenső nyílás, vagy tér.
- 7.12.7.5. Munkaállványokat csak a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által kijelölt, megfelelő képesítéssel és szakmai gyakorlattal rendelkező személy közvetlen irányításával szabad építeni, bontani, vagy azokon jelentős átalakítást végezni.
- 7.12.7.6. A munkaállvány építését, átalakítását, bontását végző munkavállalókat az e tevékenységek biztonságos elvégzéséhez szükséges szakmai ismeretekről, továbbá a lehetséges veszélyekről és kockázatokról, a védekezés módjáról ki kell oktatni.
- 7.12.7.7. Az oktatásnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:
- A munkaállvány építési, bontási, illetve átépítési tervének megismertetése.
 - A munkaállvány építési, bontási, illetve átépítési munkáinak biztonságos elvégzésére vonatkozó műszaki és biztonsági követelmények megismertetése.
 - A személyek és tárgyak lezuhanásának megelőzése érdekében szükséges intézkedések.
 - Azok az előírások, amelyeket az állványzatot veszélyeztető kedvezőtlen, viharos időjárás körülményei között meg kell tartani.
 - A megengedett terhelhetőség.
 - Az építés, bontás, illetve átalakítás során felmerülő, a munkavállalók életét, testi épségét veszélyeztető kockázatok.
- 7.12.7.8. A megbízott személynek és az érintett munkavállalóknak rendelkezniük kell a munkaállvány építési és bontási tervével, illetve a szükséges utasításokkal.
- 7.12.7.9. Munkaállvány tartóelemeinek elcsúszását a felfekvési területen történő rögzítéssel vagy elcsúszást megakadályozó elemmel vagy más hasonló, azonos értékű megoldással kell biztosítani. A terhelt felület teherviselő képességének meg kell felelnie az állványosztálynak. A munkaállvány állékonyságát biztosítani kell. A gördíthető munkaállványt akaratlan elmozdulás ellen e célra kialakított rögzítő berendezéssel kell stabilizálni. A gördíthető munkaállvány mozgásakor az állványon tartózkodni, anyagokat, tárgyakat tárolni nem szabad.

8. Munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések bejelentésének, kivizsgálásának nyilvántartásának rendje Üzemi-úti balesetek bejelentése, kivizsgálása

8.1 A munkabalesetek bejelentése

- 8.1.1 A munkabalesetet be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és nyilvántartásba kell venni.
- 8.1.2 A bekövetkezett munkabalesetet a sérült, akadályoztatása esetén a balesetet észlelő személy köteles a munkát közvetlenül irányítónak haladéktalanul bejelenteni. Ha a sérült neki felróható okból ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a baleset munkáltatói kivizsgálása során a sérültet terheli annak bizonyítása, hogy a baleset a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben történt.
- 8.1.3 A sérült munkáját közvetlenül irányítónak szükség szerint intézkednie kell az elsősegélynyújtásról, a sérült ellátásáról, a sérült és balesettel összefüggésbe hozható személyek ittasság vizsgálatáról, a balesetvizsgálathoz szükséges körülmények (helyszín biztosítása, munkaeszköz állapota, környezeti tényezők tanúk adatai stb.) rögzítéséről.
- 8.1.4 A munkát közvetlenül irányítónak az összegyűjtött információk alapján ki kell töltenie a "**Sérülési bejelentő**" dokumentumot (9. számú melléklet), függetlenül attól, hogy a munkabaleset várhatóan okoz-e munkaképtelenséget vagy sem.
- 8.1.5 A sérült munkáját közvetlenül irányító személy a „**Sérülési bejelentő**” nyomtatvány megküldésével (személyesen, faxon, vagy e-mailben) a balesetet köteles haladéktalanul bejelenteni a sérült felett munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek.
- 8.1.6 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója vagy az általa írásban meghatalmazott személynek – egyeztetve a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó munkavállalóval – meg kell állapítania, hogy a bejelentett balesetet munkabalesetnek tekinti-e. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának a "**Sérülési bejelentő**" dokumentumot ki kell tölteni és azt aláírva megküldeni:
- a területileg illetékes Területi Munkavédelem szolgáltatás egységes e-mail címére,
 - a társadalombiztosítási kifizetőhely részére, annak érdekében, hogy a baleset társadalombiztosítási szempontból elbírálásra kerüljön (üzemi, vagy nem üzemi baleset),
 - a Társaság részére foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító (VNK Kft.) foglalkozás-egészségügyi igazgató e-mail címére.
- 8.1.7 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának a kivizsgálás megkezdéséről a Társaság részére foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító (VNK Kft.) foglalkozás-egészségügyi igazgatóját – a sérülési bejelentő e-mailben való megküldésével – tájékoztatni kell. A kivizsgálásban történő orvosi közreműködésről a VNK Kft. foglalkozás-egészségügyi igazgatója dönt. Súlyos munkabaleset és fokozott expozíció esetén a VNK Kft. orvosának részt kell venni a kivizsgálásban. Súlyos munkabaleset és fokozott expozíció esetén a 9. D számú mellékletnek megfelelő nyomtatványon kell értesíteni (e-mailben) a VNK Kft. foglalkozás-egészségügyi igazgatóját.

- 8.1.8 A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló munkabiztonsági szakelőadóján keresztül kimutatható módon értesíti a munkáltatónál megválasztott munkavédelmi képviselőt.
- 8.1.9 Belföldön más munkáltatóhoz történő kirendelés (kiküldetés) esetén a baleset bejelentésével, kivizsgálásával és nyilvántartásával kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért – a kirendelő (kiküldő) szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának értesítése mellett – a sérült munkáját közvetlenül irányító szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a felelős.
- 8.1.10 Ha a Társaság más szervezeti egységéhez munkavégzésre irányított munkavállalóját a munkavégzés helyén éri baleset, akkor – munkáltatói jogkör gyakorló szervezeti egység értesítése mellett – a sérült munkáját közvetlenül irányító szervezeti egység köteles a balesetet bejelenteni és kivizsgálni, a balesetet a létszámban tartó szervezeti egységnél kell nyilvántartani.
- 8.1.11 Ha a baleset tanulót, hallgatót a Társaság területén végzett – a szakképesítése megszerzéséhez szükséges – gyakorlati képzés során érte, akkor a munkáltatón a tanuló, hallgatót foglalkoztató Társaság szervezeti egységét kell érteni, ugyanakkor a munkabalesetről értesíteni kell az oktatási intézményt, és annak a vizsgálatban történő részvételét biztosítani kell.
- 8.1.12 A MÁV-csoport más leányvállalatának munkavállalóját a társaság területén ért munkabalesete esetén a felek között kötött megállapodásban (a kapcsolódási pontokra) szabályozottak szerint kell eljárni.
- 8.1.13 A külső vállalkozó köteles a személyi sérüléssel járó és/vagy dologi kár következményű baleseteket és a kialakult veszélyhelyzeteket a Társaság szerződő szerve, vagy az általa megbízott szervezet részére azonnal bejelenteni, ha a bekövetkezett esemény a Társaság eszközeivel, vagy munkavállalóinak tevékenységével összefüggésbe hozható, vagy a Társaság közlekedésbiztonságát, alkalmazottainak, vagy ügyfeleinek személyi, vagy vagyonbiztonságát veszélyezteti. Baleset, vagy veszélyeztetés esetén bármelyik szerződő fél közös vizsgálatot igényelhet, amelynek a másik szerződő fél köteles eleget tenni.
- 8.1.14 A szervezeti egység vezetője vagy megbízottja köteles – a munkaképtelenséggel nem járó sérülésről 9. B. számú melléklet szerinti „Keresőképtelenséggel nem járó baleset jelentése” kitöltött nyomtatványon a minősítést megküldeni e-mailben, vagy telefaxon:
- a társadalombiztosítási kifizetőhely részére,
 - a Társaság részére foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító (VNK Kft.) foglalkozás-egészségügyi igazgató e-mail címére.
- A nyomtatvány kitöltése (és egyben döntés előkészítés a Munkáltató számára) a szaktevékenységet végző munkabiztonsági szolgáltató feladata. A szolgáltató által megjelölt minősítési javaslatot a munkáltató az aláírásával, és pecsét lenyomat elhelyezésével hagyja jóvá.

8.2 Súlyos munkabaleset bejelentésének eltérő szabályai

- 8.2.1. A súlyos munkabalesetet a legrövidebb időn belül telefonon be kell jelenti a sérült felett munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek, munkavédelmi területi szakmai vezetőnek, a területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató munkavállalójának valamint a

Pályavasúti területi igazgatóság munkavállalója esetén (illetve nem a Pályavasúti területi igazgatóság munkavállalójánál vasúti területen bekövetkezett súlyos munkabaleset esetén) a területi főüzemirányítónak. Nyíltvonalon bekövetkezett baleset esetén a bejelentést a legrövidebb időn belül elérhető állomás vezetője, vagy megbízottja köteles megtenni.

- 8.2.2. A sérült munkáltatója, illetve a területi főüzemirányító telefonon, a rendelkezésre álló adatok közlésével haladéktalanul köteles bejelenti a súlyos munkabalesetet:
- a munkabaleset helyszíne szerint illetékes fővárosi, illetve megyei kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálya;
 - a munkabiztonsági szolgáltató munkavédelmi készenlétese;
 - valamint a területi értesítési rendben előírtak részére;
 - a Központi Munkavédelmi Bizottság elnökének.
- 8.2.3. Ezt követően a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a bejelentést telefaxon, vagy e-mailben is megismételni a *9. számú melléklet* (területi munkavédelem részére) és a *9. C számú melléklet* (fővárosi, illetve megyei kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálya részére) szerinti nyomtatvány kitöltésével.

8.3 Munkabalesetek kivizsgálása

- 8.3.1 A sérültet foglalkoztató szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles intézkedni minden munkaképtelenséget okozó baleset kivizsgálására, nyilvántartására és a „*Munkabaleseti jegyzőkönyv*” felvételére.
- 8.3.2 Amennyiben a baleset vizsgálata során felmerül, hogy a baleset bekövetkezésében közrehatott a sérült munkáltatójától eltérő másik Társasági szervezeti egység, vagy más vasúti társaság, illetve idegen (a Társaság területén munkát végző) vállalkozás munkavállalója, tevékenysége, abban az esetben a baleset vizsgálatba be kell vonni az érintett szervezet, vállalkozás képviselőjét is.
- 8.3.3 A munkáltatónak minden bejelentett, illetve tudomására jutott munkavégzéssel összefüggő balesetről meg kell állapítani, hogy munkabalesetnek tekinti-e. Ha nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről a sérültet, halálos baleset esetén a közvetlen hozzátartozót írásban értesíteni kell. Az értesítésnek tartalmaznia kell azokat a jogszabályi előírásokat, tényállást, megállapítást, amelyek alapján a munkáltatót nem terheli bejelentési és kivizsgálási kötelezettség. Az értesítés tartalmi követelményeit a *9. A számú melléklet* tartalmazza. A baleset jogszabályi minősítése, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló feladata a munkabiztonsági szolgáltató szakmai közreműködésével.
- 8.3.4 Nem kell kivizsgálni és nyilvántartani a baleset bekövetkezése után három év elteltével bejelentett, illetve a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója tudomására jutott munkabalesetet, kivéve, ha a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlóját a baleset bekövetkezésének idején kivizsgálási és nyilvántartási kötelezettség elmulasztása terheli.
- 8.3.5 Munkaképtelenséget nem okozó, de munkabalesetnek minősülő esemény körülményeit legalább a szükséges intézkedések, illetve a munkabaleseti minősítés eldöntéséhez szükséges mértékig ki kell vizsgálni.

- 8.3.6 A munkaképtelenséget okozó munkabaleset kivizsgálásának kezdeményezése annak a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának a feladata, amely a sérültet szervezett munkavégzés keretén belül foglalkoztatja. A kivizsgálást a munkabiztonsági szolgáltató végzi.
- 8.3.7 A balesetek vizsgálatát a munkabiztonsági szolgáltató a lehető legrövidebb időn belül (súlyos munkabaleset esetén haladéktalanul) köteles elkezdni, illetve végezni. A baleset vizsgálatába (pl. a meghallgatási jegyzőkönyv felvételénél, a helyszíni vizsgálatánál stb.) a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló képviselőjét és a munkavédelmi érdekképviselőt be kell vonni.
- 8.3.8 A területi munkabiztonsági szakelőadó a „**Munkabaleseti jegyzőkönyv**”-et aláíratás és a munkavédelmi hatóságnak való elküldése előtt a területi munkavédelmi szakmai vezetőjével, vagy az általa megbízott munkavállalójával egyeztetni köteles.
- 8.3.9 Amennyiben a balesetnél közreható munkaeszköz, technológia vizsgálata speciális szakismeretet igényel, a vizsgálatot végző kérésére a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles biztosítani a megfelelő szakismerettel rendelkező munkavállaló, vagy szakértő vizsgálatban történő részvételét.
- 8.3.10 Ha a munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, megfelelőségét a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának soron kívül vizsgálatnia kell. A vizsgálat elvégzéséig annak működését, illetve használatát meg kell tiltani. A vizsgálat elvégzése a veszélyeztetés jellegétől függően munkabiztonsági illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- 8.3.11 Ha a Társaság munkavállalóját külföldi kiküldetés (külszolgálat) során éri munkabaleset, akkor azt a létszámban tartó szervezeti egység székhelye szerint illetékes Kormányhivatal Munkavédelmi Ellenőrzési Osztálynak kell bejelenteni. Ebben az esetben a kivizsgálási kötelezettség csak a munkabaleseti jegyzőkönyvi adatok felvételére terjed ki.
- 8.3.12 Ha a sérült a munkáltatónak a munkabaleset bejelentésével, kivizsgálásával kapcsolatos intézkedését, illetve ha a munkavállaló vitatja a sérülés súlyosságával kapcsolatos munkáltatói megállapítást, az 1993. évi XCIII. törvény 1. melléklet szerinti bejelentőlapon elektronikusan vagy egyéb úton a területileg illetékes munkavédelmi hatósághoz fordulhat. A munkavállaló bejelentése alapján a munkavédelmi hatóság az eljárást hivatalból folytatja le.

8.4 Súlyos munkabalesetek vizsgálata

- 8.4.1. Súlyos munkabalesetek esetében a sérült munkáját közvetlenül irányító köteles gondoskodni róla, hogy a helyszíni, a bizonyításhoz szükséges nyomok a munkabaleset kivizsgálását végzők (munkavédelmi hatóság, munkabiztonsági szolgáltató, rendőrség illetékes munkatársa) megérkezéséig érintetlen maradjon.
- 8.4.2. Ha a személyek mentése, vagy további veszélyek megelőzése szükségessé teszi – a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt, vagy egyéb, a munkabaleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni – a helyszíni megváltoztatására a baleset

helyszíne szerint intézkedésre jogosult munkavállaló a rendőrségi helyszínelő hozzájárulásával engedélyt adhat.

- 8.4.3. Az engedély megadását a helyszíni balesetvizsgálati jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A helyszíni megváltoztatásáért – mivel ez a baleset körülményeinek megállapítását jelentősen befolyásolhatja – az engedélyt adó a felelős.
- 8.4.4. A helyszíni megváltoztatása, illetőleg a munka folytatása előtt a helyszínről rajzot vagy fényképfelvételeket kell készíteni, vagy egyéb módon, a helyszínen meg kell jelölni a balesetben érintett személyek, tárgyak helyzetét úgy, hogy a balesetet megelőző eredeti állapot minél pontosabban rekonstruálható legyen. A tárgyi bizonyítékul szolgáló eszközöket meg kell őrizni.
- 8.4.5. A súlyos munkabaleset azonnali helyszíni vizsgálatát munkaidőben (7:30 – 15:50) a területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató munkavállalója, készenléti időben a munkabaleseti készenlétet ellátó munkavállalója végzi. A vizsgálatban a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatónak, sérült munkáltatójának szakmai felügyeletét ellátó irányítási szervezet vezetője, vagy az általa megbízott köteles részt venni.
- 8.4.6. Ha vasútüzemi rendkívüli esemény következtében vasúti munkavállaló súlyos munkabalesetet szenvedett, az azonnali helyszíni vizsgálatot a vasútbiztonsági és munkabiztonsági szolgáltató szervezet központi vizsgálat keretében közösen végzi. A közös helyszíni vizsgálat kiterjed:
- a vasúti jármű – vasúti vagy közúti járművel történt – ütközésének;
 - vasúti jármű kisiklásának, vagy egyéb okból történő sérülésének;
 - tűzesetnek;
 - veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásának következtében történt súlyos munkabalesetekre.
- 8.4.7. A közös vizsgálat vezetője a vasútbiztonsági szervezet balesetvizsgálója. A vasútbiztonsági szervezet balesetvizsgálója köteles a vizsgálat teljes folyamatában a munkabiztonsági szervezet balesetvizsgálóját bevonni, és a balesetvizsgálati zárójelentést közösen aláírni.
- 8.4.8. A súlyos munkabaleset vizsgálatát a Társaságnál hatályos Balesetvizsgálati utasítás előírásai szerint kell végrehajtani.
- 8.4.9. A Társaság területén – ahol a munkaterület közös – a külső vállalkozót vagy munkavállalóját ért súlyos munkabaleset vizsgálatában (beleértve a helyszínelést is) munkaidőben (7:30 – 15:50) a területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató munkavállalójának, készenléti időben a munkabaleseti készenlétet ellátó munkavállalójának részt kell venni. A részvétel lehetőségét vállalkozási szerződésben kell rögzíteni.

8.5 Munkabalesetek vizsgálati anyagának megküldése

- 8.5.1 Legkésőbb a tárgyhót követő hó 8-áig a vizsgálatot végző munkabiztonsági szolgáltató előkészítése mellett a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles elküldeni a munkabaleseti jegyzőkönyv:
- 1 példányát a sérültnek, halála esetén hozzátartozójának,

- 1 példányát, valamint a teljes vizsgálati anyagot a társadalombiztosítási kifizetőhely részére,
 - 1 példányát aláírva, lepecsételve beszkenelve meg kell küldenie a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem által kijelölt munkavállalója részére, aki elektronikus úton (cégkapunk keresztül) feltölti a munkabaleset helyszíne szerint területileg illetékes munkavédelmi hatóság részére (ha a munkabaleset három napot meghaladó munkaképtelenséget okozó, vagy súlyos munkabalesetnek számít),
 - Munkaerő kölcsönzés, kirendelés esetén a kölcsönbeadó, kirendelő szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló részére.
- 8.5.2 Súlyos munkabaleset esetén a teljes vizsgálati anyagot az előző pontban lévő határidő figyelembevételével meg kell küldeni:
- 1 példányt a területileg illetékes Társadalombiztosítási Igazgatóságnak;
 - 1 példányt a munkabaleset helyszíne szerint területileg illetékes munkavédelmi hatóságnak;
 - 1 példányt a felügyeletet ellátó főtevékenységi kör vezetőnek.
- 8.5.3 A hatályos kártérítési utasítás szerint egy példány munkabaleseti jegyzőkönyvet, illetve vizsgálati anyagot kell küldeni a kártérítési igény elbírálásához az Mt. és a KSz. szerinti kártérítési igényt elbíráló szervnek.

8.6 Alkoholos állapot vizsgálata munkabalesetknél

- 8.6.1 Irányadó eljárás 10. pont „Munkabiztonsági eljárások rendje”-ben a 10.3. pont „A munkára képes állapot ellenőrzésének rendje”-én belül a rendkívüli ellenőrzések megtartása.
- 8.6.2 Súlyos munkabaleset esetén, vagy ha a sérült állapota nem teszi lehetővé az alkoholszondás ellenőrzést, a munkáltatónak a sérültet ellátó intézménynél, vagy az illetékes hatóságnál kezdeményeznie kell a sérült, illetőleg az elhunyt véralkohol vizsgálatát. A véralkohol vizsgálati eredményt tartalmazó jegyzőkönyvet az összefoglaló (véleményes) jelentéshez kell csatolni.
- 8.6.3 Ha a véralkohol vizsgálati eredményt tartalmazó dokumentum a vizsgálat lezárásáig nem készült el, a balesetvizsgálati zárójelentésben utalni kell arra, hogy a véralkohol-vizsgálati eredményét tartalmazó dokumentumot utólag fogják a vizsgálati anyaghoz csatolni.
- 8.6.4 Ha véralkohol vizsgálat eredménye a vizsgálati anyag lezárásakor még nem áll rendelkezésre, akkor utólag, az eredmény megérkezésekor kell megküldeni a 8.3. pontban meghatározottaknak, és a vizsgálat eredményétől függően kell módosítani a „Munkabaleseti jegyzőkönyv”-et.

8.7 Súlyos munkabalesetet követő vezetői beszámoltatás

- 8.7.1 A beszámoltatást, a megelőző intézkedések végrehajtásának ellenőrzését a szervezeti egység központi irányítását ellátó szervezet vezetője a munkabalesetet szenvedett munkavállaló szolgálati helyén a vizsgálat befejezését követő 30 napon belül köteles megtartani.

- 8.7.2 A vezetői beszámoltatástól el lehet tekinteni, ha a baleset bekövetkezésében a Társaság részéről elháríthatatlan körülmények játszottak közre.
- 8.7.3 A beszámoltatásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet csatolni kell a munkabaleseti vizsgálati anyaghoz. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell:
- a balesetet kiváltó okok megszüntetésére tett megelőző intézkedések végrehajtását;
 - az esetlegesen még fennálló hiányosságok, baleseti veszélyforrások megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket, határidőket, felelősöket.

8.8 Munkabalesetek nyilvántartása

- 8.8.1 A központi nyilvántartás vezetése elektronikusan történik a DMS rendszerben. A nyilvántartás naprakész vezetéséért a Területi Munkavédelemi Szolgáltatók illetékes munkavállalója a felelős.

Amelyben minden balesetről a következő adatokat kell rögzíteni:

- a munkabaleset – minden évben 1-es sorszámmal kezdődő – számát;
- sérült adatai (név (ideértve a születési nevet is), anyja neve, taj-száma, születési hely és időpont, lakóhely (lakcím))
- a sérült munkakörét;
- a sérülés időpontját, helyszínét, jellegét, rövid tényállását;
- a sérült ellátására tett intézkedést;
- annak tényét, hogy a sérült folytatta-e a munkáját.

8.9 Foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentése, kivizsgálása, nyilvántartása

- 8.9.1 A foglalkozási betegség bejelentését a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló rendelet alapján kell megtenni.
- 8.9.2 A munkáltatói jogkörgyakorló az általa észlelt fokozott expozíciós esetet a területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi orvosnál be kell jelenteni.
- 8.9.3 A tömeges fokozott expozíciós esetet a munkáltatónak az esetről való tudomásszerzést követően – telefonon, telefaxon, e-mailben vagy személyesen – haladéktalanul be kell jelentenie a fokozott expozíció kialakulásának helyszíne szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak, mint a súlyos munkabaleset során.
- 8.9.4 A szervezeti egység köteles a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás kezdeményezésére, foglalkozási megbetegedés, illetve fokozott expozíciós esetek vizsgálatában részt venni, a vizsgálathoz a szükséges információkat megadni.
- 8.9.5 A foglalkozás-egészségügyi szolgálat által megküldött, a vizsgálatról készült jegyzőkönyvet, és vizsgálati lapot évente nyilvántartásba kell venni. Halálos esetek dokumentációja nem selejtezhető.
- 8.9.6 Az évente jelentkező új foglalkozási megbetegedésekről, fokozott expozíciókról statisztikai adatgyűjtést kell végezni az illetékes hatáskörű hatóság részére.
- 8.9.7 A foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa az általa észlelt, külön jogszabályban meghatározott vegyi anyagok, továbbá zaj okozta fokozott expozíciós esetről a munkavállaló leletének kézhezvételét követő 1 munkanapon belül értesíti a munkáltatót.

8.9.8 A munkáltatónak a fokozott expozíciós eset kivizsgálását a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül meg kell kezdeni, valamint az esetről való tudomásszerzés napjától számított legkésőbb 30 napon – különösen bonyolult esetekben hatvan napon – belül a lehetséges okokat fel kell tárni, és intézkedni kell a további fokozott expozíciós esetek megelőzése érdekében. A kivizsgálást a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, a munkavédelmi szakember és a munkavédelmi képviselő bevonásával kell lefolytatni.

8.10 Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés kártérítésének rendje

8.10.1 A kárigény bejelentések rendjét és az ügyek intézését a Társaságnál hatályos EVIG utasítás szabályozza (A MÁV Zrt.-t érintő kárigények, valamint a munkabalesetekre és munkavállalók nem munkabaleseti halála esetére vonatkozó Kollektív Szerződés szerinti szolgáltatások elbírálásáról szóló utasítás).

8.10.2 Munkabaleset következtében elhunyt Társasági munkavállaló temetésénél – amennyiben a halálos munkabaleset bekövetkezésének körülményei indokolják – a munkáltatónak kezdeményezni kell, hogy az elhunyt munkavállalót a Társaság saját halottjának tekintse. Ebben az esetben a temetés megszervezése és lebonyolítása a létszámban tartó szervezeti egység feladata.

8.11 Az Üzemi-úti balesetek bejelentése

8.11.1. A bekövetkezett úti balesetet a sérült – akadályoztatása esetén a sérült által megbízott személy (pl. családtag) – köteles a munkáltatójának, vagy a munkahelye szerinti szervezeti egység vezetőjének, illetve megbízottjának haladéktalanul bejelenteni és egészségügyi/baleseti ellátás céljából orvoshoz fordulni.

8.11.2. A munkáltatói jogkörgyakorló, - vagy a megbízása alapján - a sérült munkáját közvetlenül irányító személy a balesetről telefonon értesíti a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó munkabiztonsági szakelődöt, majd mérlegelés, a munkabiztonsági szakelődóval történt egyeztetést követően dönt, hogy a bejelentett esemény úti balesetnek minősül-e. Amennyiben igen a munkáltatói jogkörgyakorló írásban (e-mailben vagy faxon) a „MÁV Magyar Államvasutak Munkavédelmi Szabályzata” 9. számú melléklet szerinti „Sérülés bejelentő” nyomtatvány kitöltésével és elküldésével köteles haladéktalanul bejelenteni az esetet:

- a munkabiztonsági szolgáltató területi szakmai vezetője;
- valamint a társadalombiztosítási kifizetőhely részére.

8.12 Üzemi-úti balesetek kivizsgálása

8.12.1. Az úti baleset kivizsgálásának kezdeményezése annak a szervezeti egységnek a feladata, amely a sérültet – kölcsönzött munkaerőt is – foglalkoztatja.

8.12.2. Az úti balesetek kivizsgálását a bejelentés alapján a munkabiztonsági szolgáltató területileg illetékes munkabiztonsági szakelődója végzi.

8.12.3. A balesetet a vizsgálatra kötelezett munkabiztonsági szakelődó a baleset tudomására jutását követően a tárgyhót követő hónap 15-ig köteles kivizsgálni.

8.12.4. Nem kell kivizsgálni (és nyilvántartani) a baleset bekövetkezése után 6 hónap elteltével bejelentett, illetve a munkáltató tudomására jutott úti balesetet, kivéve, ha a munkáltatót a baleset bekövetkezésének idején kivizsgálási és nyilvántartási kötelezettség elmulasztása terheli.

8.13 Üzemi-úti balesetek vizsgálati anyagának megküldése

8.13.1. Az „Üzemi baleseti jegyzőkönyv”-et, és a kapcsolódó vizsgálati anyagot a kivizsgálás lezárását követő 5 munkanapon belül, de legkésőbb a tárgyhót követő hó 15. napjáig meg kell küldeni:

- a társadalombiztosítási kifizetőhelynek (1 példány);
- a munkabiztonsági szolgáltató területi szolgáltató központjának (elektronikusan)
- a sérült munkáltatói jogkörgyakorlójának.

8.14 Üzemi-úti balesetek nyilvántartása

8.14.1. Az úti balesetet társasági szinten nyilvántartásba kell venni.

8.14.2. A nyilvántartás vezetése elektronikusan történik a DMS rendszerben. A nyilvántartás naprakész vezetéséért a Területi Munkavédelmi Szolgáltatók illetékes munkavállalója a felelős.

9. Munkavédelmi eljárások rendje

9.1 A Társaság területén használatos munkaeszközök biztonságos alkalmazásának követelményei

9.1.1 A munkaeszköz használata akkor biztonságos, ha:

- önmagában, termékként megfelelő;
- a megfelelő munkaeszközt választották ki;
- telepített munkaeszköz esetén megfelelő a létesítés;
- folyamatos ellenőrzése, karbantartása biztosított;
- kezeléséhez a megfelelő számú és felkészültségű kezelő rendelkezésre áll, valamint a technológiai, műveleti, kezelési és karbantartási utasítások rendelkezésre állnak;
- munkaeszközhöz előírt egyéni védőeszközök rendelkezésre állnak;
- rendelkezik a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló által aláírt üzembe helyezés elrendeléssel.

9.1.2 Munkaeszközök kiválasztása

9.1.2.1 Munkaeszközt üzembe helyezni, valamint használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti és rendelkezik az adott munkaeszközzel, mint termékre, külön jogszabályban meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal (pl. tanúsítvány).

9.1.2.2 Ha egyes munkaeszközök üzembe helyezését külön jogszabály hatósági engedélyhez köti, a hatósági engedély egyenértékű a megfelelőségi tanúsítvánnyal. Gép, biztonsági berendezés átalakítása, módosítása esetén az üzemeltető az EK megfelelőségi

nyilatkozat, illetve az EK típusvizsgálati tanúsítvány érvényességére, esetleges új eljárás lefolytatásának szükségességére vonatkozóan a munkabiztonsági szolgáltató véleményét köteles kikérni és az állásfoglalása szerint eljárni.

9.1.2.3 Munkaeszközök beszerzése előtt a beszerzést végző szervezeti egység köteles meggyőződni, hogy a munkaeszköz rendelkezik-e megfelelőségét tanúsító dokumentummal, ennek hiányában az eszköz nem rendelhető meg. Ha a beszerző nem tudja egyértelműen eldönteni a dokumentum alkalmasságát, a beszerzés előtt az üzemeltető munkáltató, illetve üzemeltetés helye szerinti munkabiztonsági szolgáltató véleményét köteles kikérni.

9.1.2.4 A munkaeszközök megfelelőségét tanúsító dokumentumok kezelésével megbízott munkavállaló kijelöléséről az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles gondoskodni.

A kijelölt munkavállaló a szervezeti egységhez bevételezett gép, berendezés megfelelőségi tanúsítását, szükség esetén a géphez tartozó teljes dokumentációval együtt elektronikusan vagy papír alapon megőrzi a gép, berendezés teljes élettartama alatt. A gép, berendezés más szervezeti egységhez történő végleges átadása esetén a megfelelőséget igazoló dokumentumot a gép, berendezés egyéb dokumentumaival együtt – igazolható módon – átadja.

9.1.3 Külső munkavállalók munkaeszköz használata

9.1.3.1 Idegen, külső fél által alkalmazott munkaeszközök esetében a megrendelő/szerződéskötő feladata, hogy az adott tevékenység megkezdése előtt az idegen féltől nyilatkozatot kérjen, hogy az általa alkalmazott munkaeszközök megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, műszaki követelményeknek, rendelkeznek magyar nyelvű üzemeltetési dokumentumokkal, megfelelőséget igazoló dokumentumokkal és a szükséges felülvizsgálatokat elvégezték.

9.1.3.2 A megrendelőnek/szerződéskötőnek kötelessége az idegen fél részére az általa biztosított munkaeszközök használatára vonatkozó eljárási szabályok írásbeli meghatározása (pl. szerződésben). A megrendelő/szerződéskötő engedélye nélkül semmilyen (a megrendelő tulajdonát képező) munkaeszközt nem használhat az idegen fél, külső munkavállaló.

9.1.3.3 Munkaeszközök visszavételénél az átvevő kötelessége az eszközök épségéről való meggyőződés.

9.2 Létesítési eljárás

9.2.1 A létesítés során a munkavédelmi követelmények érvényre juttatása a létesítésben közreműködők feladata, amelynek teljesítésében együtt kell működniük. A létesítési eljárással kapcsolatos feladatok ellátása saját beruházás esetén a projekt lebonyolításáért felelős vezetőnek, külső vállalkozó általi kivitelezéskor a beruházói kötelezettséget a vállalkozóval kötött szerződésben megjelölt kapcsolattartó személy kötelessége, akinek ebben szakmailag együtt kell működnie a munkavédelmi szaktevékenységet ellátóval, és a szolgálati hely szerinti munkavédelmi képviselővel.

9.2.2 A létesítéssel kapcsolatos szerződésben rögzíteni kell az adatszolgáltatási kötelezettségeket, a létesítésben közreműködők tevékenységének összehangolását.

- 9.2.3 A létesítésben közreműködő tervező, kivitelező írásban köteles nyilatkozni, arról, hogy a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott, ezek hiányában a tudományos, technikai színvonal mellett elvárható követelményeknek, kötelezettségeknek eleget tett.
- 9.2.4 A munkavédelmi követelmények érvényre juttatása érdekében a terveket munkavédelmi szempontból véleményeztetni kell, ennek érdekében a kivitelező munkavédelmi szaktevékenységet ellátója, vagy biztonsági és egészségvédelmi koordinátora köteles felvenni a kapcsolatot a Társaság munkavédelmi szaktevékenységet ellátójával és egyeztetni.
- 9.2.5 A kivitelező készre jelentése alapján a megrendelő (beruházást lebonyolító személy) műszaki átadás – átvételi eljárást hirdet meg, helyszíni bejárással, amelynek résztvevői:
- tervező(k),
 - kivitelező(k),
 - üzemeltető szervezeti egység(ek) munkáltatói jogkörgyakorlója, szolgálati egység(ek) vezetője,
 - munkavédelmi szaktevékenységet ellátók (munkabiztonság, munkaegészségügy).
- 9.2.6 Az új létesítmények, rendszerek használatba vétele csak akkor történhet meg, ha a műszaki átadás-átvételi eljárás befejeződött és a dokumentációk rendelkezésre állnak. Az átadás-átvételi eljárás során vizsgálni kell a szerződés szerinti teljesítést és a rendeltetésszerű használatra vonatkozó előírásokat.
- 9.2.7 Műszaki átadás-átvétel feltétele:
- a) tervezői nyilatkozat;
 - b) kivitelezői nyilatkozat;
 - c) műszeres mérések (villamos, zaj, rezgés, megvilágítás, szellőzés, klíma stb.) jegyzőkönyvei;
 - d) a telepített gépek, berendezések üzemeltetési dokumentációja (magyar nyelvű gépkönyv, kezelési, karbantartási utasítás);
 - e) a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok;
 - f) érintésvédelmi-, tűzvédelmi szabványossági-, villámvédelmi mérési jegyzőkönyv (szükség szerint);
 - g) hatósági engedélyköteles gép, berendezés, épület, építmény, műtárgy esetén a szükséges hatósági engedély, vagy a hatóság előzetes jóváhagyási engedélye, nyilatkozata;
 - h) megvalósulási terv;
 - i) az épület, építmény, műtárgy készültségi állapota legyen alkalmas az átadásra (megfelelő szerkezetű és szilárdságú);

9.2.8 Műszaki és kivitelezési tervek munkavédelmi követelményei

- 9.2.8.1 A tervezési folyamatban a Társaság munkavédelmi érdekképviselőének véleményezési, részvételi lehetőségét a terv tárgya szerinti üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója (általános és műszaki vezérigazgató-helyettes) biztosítja, illetve a szükséges tájékoztatást megadja.
- 9.2.8.2 A tervezés megrendelésére vonatkozó szerződésben a megrendelő, vagy a megrendelő nevében eljáró személy, szervezet (pl.: beruházó) köteles a tervezővel közölni az

MvSz-ben a tervekre meghatározott követelményeket és kötelezettségeket, az általánostól eltérő, valamint azokat a munkavédelmi követelményeket, amelyeket csak a Társaság területén kell alkalmazni. Ha a megrendelő az erre vonatkozó ismeretekkel nem rendelkezik, a tervezői megbízásnak ki kell terjednie az erre vonatkozó adatgyűjtésre is.

- 9.2.8.3 A munkavédelmi követelményeket a tervdokumentáció jellegétől függő részletességgel kell kidolgozni, utalva a vonatkozó előírásokra, ismertetve az ártalom jellemző adatait, a választott műszaki vagy egyéb megoldást, indoklását és a tervben foglaltak megvalósítása után várható és biztosítható eredményeket.
- 9.2.8.4 A műszaki és kivitelezési (megvalósítási) tervnek a tervezett munkavédelmi követelményeket és a megvalósítás módját olyan részletezettséggel kell tartalmaznia, hogy a terv alapján a létesítés egyértelműen megvalósítható legyen (pl.: villamos vezetékek keresztmetszete, légtechnikai berendezések teljesítménye, jelleggörbéje, típusa, lejtési viszonyok mértéke, stb.).
- 9.2.8.5 A műszaki és kivitelezési (megvalósítási) tervek jóváhagyását megelőző tervtárgyalásra a létesítmény, berendezés későbbi üzemeltetését elrendelő szervezeti egység szerint illetékes munkabiztonsági szolgáltatót meg kell hívni, és az előzetes véleményezési lehetőséget részükre biztosítani kell. A tervtárgyaláson részt kell vennie a terv készítésében részt vevő biztonsági és egészségvédelmi koordinátornak, ha ezt a feladatot nem a tervező látta el. A tervtárgyalás összehívása az adott ügyben a kapcsolattartásra kijelölt szervezet feladata.
- 9.2.8.6 A műszaki és kivitelezési (megvalósítási) tervtől való – szándékos – eltérés esetén előzetes eltérési engedélyt kell kérni. Az eltérési engedély megadása előtt ki kell kérni a későbbi üzemeltető szervezeti egység és az üzemeltetés helye szerinti munkabiztonsági szolgáltató írásos véleményét.
- 9.2.8.7 A kivitelezés megkezdéséről, várható befejezéséről, a kivitelező szervezet megjelöléséről az üzemeltetés elrendelése előtti munkavédelmi felülvizsgálatot végző munkabiztonsági szolgáltatót a beruházást lebonyolító köteles tájékoztatni.
- 9.2.8.8 A kivitelezést követően, a műszaki átadást megelőzően a ténylegesen megvalósított állapotnak megfelelő adatokat tartalmazó megvalósulási tervet kell az üzemeltető részére készíteni. A megvalósulási tervnek nem szabad olyan berendezést, állapotot, stb. tartalmaznia, amelynek létesítése, illetve megvalósulása csak később várható.
- 9.2.8.9 Meglévő létesítményhez, berendezéshez illesztett berendezés tervezése során vizsgálni kell a meglévő és a létesíteni tervezett berendezés egymásra hatását, illeszthetőségét (kompatibilitását), a várható üzemi körülmények közötti működési módját, megbízhatóságát. Ha a terv szerinti kivitelezés – átmenetileg – a biztonsági állapot romlását eredményezné, vagy a technológiai folyamatban zavart okozhat, erre a megrendelő, beruházó figyelmét a tervező köteles írásban felhívni.
- 9.2.8.10 Nem kell tartalmaznia a tervdokumentációnak azokat a követelményeket és megvalósítási módját, amelyet a jogszabályban és szabványokban előírt tartalmi és alakú követelményeket kielégítő – a tervdokumentációhoz csatolt – okmánnyal (pl.: minőségtanúsítás) bizonyítanak.
- 9.2.8.11 Ha szervezési (organizációs) terv is készül, a tervnek ki kell térnie a munkaterületek körülzárására, a tereprendezésre, az útvonalak kijelölésére, a tároló helyek

kialakítására, a térvilágítás szükségességére, a víztelenítés megoldására, külső vagy külföldi kivitelező esetén a Társaság területén végzendő munkavégzés munkavédelmi feltételeire, stb.

- 9.2.8.12 A műszaki és kivitelezési tervek munkavédelmi tartalmi követelményeinek megtartását és szakmai helyességét a tervjóváhagyás keretében is ellenőrizni kell.
- 9.2.8.13 Nem szükséges ellenőrizni azokat a követelményeket (pl.: méretezés, statikai vizsgálat, szabványnak való megfelelés, stb.), amelynek teljesülésére vonatkozóan a tervező egyértelműen nyilatkozott.
- 9.2.8.14 A tervező írásban köteles nyilatkozni arról, hogy a vonatkozó munkavédelmi követelményeket a tervezés során figyelembe vette és betartotta. Ha az építési kivitelezési (megvalósítási) tervek készítése során a biztonsági és egészségvédelmi koordinátori tevékenységet a tervező látta el, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell az erre vonatkozó információt is. Ha a tervező a követelmények teljesítéséről nyilatkozott, de az üzembe helyezés előtt végzett vizsgálat, vagy az üzemeltetés során bizonyíthatóan megállapítást nyer, hogy a személyi biztonságot csökkentő állapot a tervezéskor figyelmen kívül hagyott munkavédelmi követelmények miatt következett be, a felelősség – a teljesítésre vonatkozó nyilatkozat megléte esetén – a tervezőt terheli.

9.3 A veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia munkavédelmi üzembe helyezése

- 9.3.1 Az üzemeltető munkáltatónak a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetését írásban kell elrendelnie (továbbiakban munkavédelmi üzembe helyezés). A munkavédelmi üzembe helyezés (10. számú melléklet) feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat.
- 9.3.2 Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell végezni:
- a) A munkavédelmi törvény végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM-rendelet 1/a, és 1/b sz. mellékletekben szereplő veszélyes munkaeszközöknél.
 - b) Azon veszélyes létesítmény, munkahely, technológia, munkaeszköz, gép, berendezés esetében, amelyet jogszabály, szabvány, üzemeltetési dokumentáció előír, illetve az üzemeltető annak minősít.
 - c) Munkavédelmi szempontból egyszer már üzembe helyezett veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia korszerűsítésekor, felújításakor, illetve 30 napot meghaladó folyamatos üzemszünet (újraindítás), valamint teljes szétszereléssel járó nagyjavítás után.
- 9.3.3 A veszélyesnek minősített létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia használatbavétele, üzembe helyezése előtt meg kell győződni, hogy a jogszabályokban, szabványokban előírt munkavédelmi követelmények és előírások megfelelően teljesültek-e.
- 9.3.4 Veszélyesnek kell tekinteni:
- A 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendeletben meghatározott gépeket, berendezéseket, tevékenységeket.
 - A munkavédelmi törvény végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendeletben meghatározott munkaeszközök.

- A felsoroltakon túl olyan létesítmények, munkahelyek, munkaeszközök, technológiák amelyet a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, a munkabiztonsági szaktevékenységet és a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátóval előzetes egyeztetés alapján annak minősít.
- 9.3.5 A vonatkozó jogszabályban meghatározott veszélyes munkaeszköz üzembe helyezése csak a megfelelőségi nyilatkozat, illetve megfelelőségi tanúsítvány és a gép magyar nyelvű üzemeltetési utasítása (gépkönyv) birtokában történhet meg. A hatósági engedélyhez kötött berendezések, munkaeszközök beszerzésénél és használatba vételénél a vonatkozó jogszabályi előírásokat kell betartani. Az előírások betartása és betartatása az illetékes Területi Igazgatóság igazgatója és a területileg illetékes szervezetek osztályvezetői a felelősek.
- 9.3.6 Az üzembe helyezési / használatbavételi eljárást megelőző munkavédelmi felülvizsgálatot a létesítmény, berendezés, gép, technológiai folyamat üzembe helyezése / használatbavétele, illetve alkalmazása előtt, de legkésőbb, az üzembe helyezési / használatbavételi eljárással egy időben kell lebonyolítani.
- 9.3.7 A munkavédelmi szempontú vizsgálat elvégzése az Mvt. 21. § (3) bekezdés alapján munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- 9.3.8 Bonyolult gép, berendezés, technológia esetén a megalapozott szakvélemény elkészítése érdekében a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatásának érdekében a munkabiztonsági szaktevékenységet és a munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátót, valamint a munkavédelmi érdekképviselőt a tervezett üzembe helyezés előtt legalább 15 nappal korábban írásban értesíteni kell. Bonyolult gép, berendezés, technológia munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatásához indokolt esetben külső szakértő is igénybe vehető. A szakértői szolgáltatás igénybevétele a beruházás lebonyolítójával, vagy az üzemeltetés elrendelőjével történő előzetes egyeztetést, megállapodást követően lehet.
- 9.3.9 Veszélyes létesítmény, technológia, munkahely, munkaeszköz csak munkavédelmi üzembe helyezési eljárással üzemeltethető / vehető használatba. A munkavédelmi üzembe helyezési eljárás feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatása, a vizsgálat megállapításait írásban / jegyzőkönyvben dokumentálni kell.
- 9.3.10 A veszélyes létesítményeknek, munkahelyeknek, munkaeszközöknek, technológiáknak az üzembe helyezés időpontjában a hatályos munkavédelmi előírásoknak kell megfelelni.
- 9.3.11 A munkavédelmi üzembe helyezést az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója rendeli el a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatása után.
- 9.3.12 A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégztetése, szervezése, a vizsgálatot végző személyek, szervezetek, intézmények bevonása a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló feladata, aki felelős a szaktevékenység végzésére jogosultság előzetes ellenőrzésére.
- 9.3.13 A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat során legalább ellenőrizni kell:
- a szükséges dokumentumok és üzemeltetési dokumentációk (magyar nyelvű gépkönyv, kezelési- és karbantartási utasítás, alkalmazási engedély [pl.: CE jel,

hatósági engedély, megfelelőségi tanúsítvány, típusbizonyítvány, stb.]) meglétét és kielégítő tartalmát;

- a gép, berendezés, technológia, létesítmény biztonságos üzemeltetési feltételeit.

9.3.14 Az előzetes vizsgálatot végző számára lehetővé kell tenni az üzembe helyezés tárgyának megtekintését, szükség szerinti kipróbálását.

9.3.15 A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat alkalmával készülő jegyzőkönyvet összefoglaló értékeléssel kell lezárni.

9.3.16 A végleges üzemeltetést az üzemeltető csak akkor rendelheti el, ha a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat megállapításai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés során várhatóan nem lép fel a munkavállaló, vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek, szolgáltatást igénybe vevők egészségre káros, veszélyes hatás, illetve a fellépő veszélyek és ártalmak ellen a megfelelő védelem biztosított. A munkaeszközök az előírt EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal (pl. tanúsítvány) – hatósági engedélyhez kötött munkaeszköz esetén hatósági engedéllyel – rendelkeznek.

9.3.17 Az elrendeléshez szükséges dokumentumot a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó készíti elő és javaslatot tesz az elrendelhetőségre.

9.3.18 Az elrendelő dokumentum és a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálati jegyzőkönyvet az üzemeltető, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, a szolgálati hely közvetlen vezetője (pl. állomásfőnök, mester) és a munkabiztonsági szolgáltató kapja, amelyet az üzemeltetés időtartamáig meg kell őrizni.

9.3.19 Próbaüzem

9.3.19.1 A végleges üzembe helyezés elrendelését megelőzően lehetőség van próba-, vagy kísérleti jelleggel – legfeljebb 180 napig – üzemeltetni a veszélyes munkaeszközt, technológiát, amely idő alatt a szükséges méréseket, beállításokat el lehet végezni.

9.3.19.2 A próba- vagy kísérleti üzem a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának írásban kell engedélyezni.

9.3.19.3 A próba-, vagy kísérleti jelleggel történő üzemeltetés csak akkor rendelhető el, ha a próbaüzem hatósági engedély nélküli megkezdése nem esik jogi korlátozás alá, vagy ha a munkaeszköz nem rendelkezik az előírt EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal (pl. tanúsítvány) és a munkavédelmi üzembe helyezési vizsgálatot végzők véleménye szerint a tanúsítványok hiánya nem jelent elfogadhatatlan kockázatot, és a biztonsági szint annak hiányában is megállapítható.

9.3.19.4 A próbaüzem előtt a biztonságos és az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit meg kell határozni (szükséges egyéni védőeszközök, biztonságos munkakörülmény, stb.), a próbaüzemeltetésben résztvevő munkavállalókat munkavédelmi oktatásban kell részesíteni, és a próbaüzemet ezek betartásával, indokolt esetben erre a feladatra szervezett felügyelet mellett kell lefolytatni. A próbaüzemről naplót kell vezetni, amelyben a tapasztalt hiányosságokat rögzíteni kell. A próbaüzemet csak a hiányosságok megszüntetése után lehet befejezni.

9.3.20 Veszélyes munkaeszköz, technológia újraindítása

9.3.20.1 A veszélyes munkaeszköz, technológia újraindítása esetén az üzembe helyezési eljárást ismételten el kell rendelni, illetve munkavédelmi üzembe helyezési eljárás alá kell vonni, ha:

- a munkaeszköz, technológia műszaki okból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használtak,
- vagy amelyen teljes szétszereléssel együtt járó javítási munkafolyamatot végeztek.

9.3.20.2 A munkaeszköz újraindítása előtt munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell végezni, amelyet dokumentálni kell. Munkaeszközt újraindítani csak akkor lehet, ha a vizsgálat során a munkaeszköz kielégíti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, és erről a vizsgálatot végző írásban nyilatkozik.

9.4 Időszakos biztonsági felülvizsgálat

9.4.1 Időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni:

- a veszélyes technológiákat,
- az 5/1993. (XII. 26.) MüM-rendelet 1/a, és 1/b sz. mellékletekben szereplő veszélyes munkaeszközöket,
- a hatósági felügyelet alá tartozó munkaeszközöket,
- azokat a munkaeszközöket, amelyek időszakos biztonsági felülvizsgálatát jogszabály, szabvány vagy a vonatkozó dokumentáció előírja.

9.4.2 Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot – ha jogszabály, szabvány vagy üzemeltetési dokumentáció ennél gyakoribb felülvizsgálati időszakot nem ír elő – ötévenként kell elvégezni vagy elvégeztetni a 9.4.5. és 9.4.6. pont szerint megfelelő végzettséggel rendelkező személyekkel vagy intézményekkel.

9.4.3 A szervezeti egységeknél az időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök jegyzékét az *MvSz Helyi Függelék*ében kell feltüntetni.

9.4.4 Veszélyes technológiát szabályozónak minősülnek azok a MÁV Utasítások (*II. C. számú melléklet*), amelyek az alábbi tevékenységek végzésére vonatkozó előírásokat tartalmazzák:

- a forgalom alatt álló vágányok elsodrasi határán belül, illetve közelében történő munkavégzés, közlekedés;
- a villamos vontatási berendezéseken és azok közelében történő munkavégzés;
- leesési veszéllyel járó munkavégzés;
- biztosítóberendezési és erősáramú helységek, ahol a feszültség alatt lévő berendezések nem zárt technológia alapján működnek;
- beszállással végzett munkával jár;
- a technológia során olyan anyagot használnak fel, vagy olyan anyag keletkezhet, amely jogszabály alapján veszélyes az emberre nézve;
- a tevékenység veszélyei előre nem határozhatóak meg (havaria helyzetek).

9.4.5 Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot – kivéve a veszélyes technológia esetét – szakirányú képzettséggel és munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy

(munkabiztonsági szaktevékenység) vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy, illetve erre akkreditált intézmény végezheti.

- 9.4.6 A veszélyes technológia vizsgálatát szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy, vagy erre akkreditált intézmény végezheti.
- 9.4.7 A veszélyes munkaeszközök – a hatósági felügyeleti és szakértői felülvizsgálati körbe tartozók kivételével – időszakos biztonsági felülvizsgálatának elvégeztetéséről, a felülvizsgálati dokumentáció elkészítéséről, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának kell gondoskodni. A biztonsági állapot megítéléséhez szükséges – szabványok, jogszabályok által előírt – műszeres vizsgálatok dokumentációit az üzemeltetőnek az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzéséhez a vizsgálatot végző rendelkezésére kell bocsátani.
- 9.4.8 A hatósági felügyeleti és a szakértői felülvizsgálati körbe tartozó munkaeszközök felülvizsgálatát, a munkaeszközt állagban tartó szervezeti egységnek kell megrendelni, érvényességét figyelemmel kísérni. A hatósági felülvizsgálattal összefüggő üzemeltetői felülvizsgálatok elvégzése, a vizsgálatok dokumentálása az üzemeltető feladata.
- 9.4.9 A felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálatot végzőknek jegyzőkönyvbe kell foglalnia és annak egy példányát az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló rendelkezésére kell bocsátania. Az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója és a szolgálati hely közvetlen vezetője (pl. állomásfőnök, mester) a felülvizsgálatot követő vizsgálatig köteles a vizsgálati jegyzőkönyvet megőrizni.
- 9.4.10 Ha az időszakos biztonsági felülvizsgálat során a vizsgált munkaeszköz „nem felelt meg” minősítést kapott, akkor az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a minősítés okát köteles azonnal vizsgálni és a következő intézkedéseket tenni:
- meg kell tiltani a munkaeszköz használatát, ha a felülvizsgálat olyan hiányosságot állapított meg, amely meglétét, működőképes állapotát munkavédelmi szabály (szabvány, biztonsági szabályzat, üzemeltetési dokumentáció, stb.) kötelezővé tette;
 - ha a munkaeszköz olyan követelményt nem elégít ki, amely közvetlenül és súlyosan veszélyezteti a munkaeszközzel munkát végző, vagy a hatókörében tartózkodók egészségét, testi épségét, és azonos biztonságot nyújtó más megoldással (pl. személyi feltételek megváltoztatása, szervezési intézkedések, egyéni védőeszköz alkalmazása, stb.) a veszély nem hárítható el, a munkaeszköz használatát a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója – a hiányosság megszüntetéséig – köteles megtiltani;
 - ha a hiányosság a munkavállalóra és a munkaeszköz hatókörében tartózkodóra veszélyt nem jelent, a munkaeszköz üzemeltetésére engedélyt adhat, de a hiányosság megszüntetésére – felelős személy, és határidő megjelölésével – köteles intézkedni;
 - a hiányosság megszüntetését írásban kell dokumentálni és a vizsgálati jegyzőkönyvhöz kell csatolni.
- 9.4.11 Telephelyen kívül is üzemeltetett veszélyes munkaeszközökön az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzésének időpontját jól látható helyen – időt állóan – fel kell tüntetni. A jelölés tartalmazza az üzemeltető megnevezését, az eszköz azonosítási számát, a

vizsgálat időpont-ját és érvényességét. Telephelyen kívül csak akkor szabad üzemeltetni, ha az eszközön elhelyezett jelzsről egyértelműen megállapítható, hogy a felülvizsgálatot elvégezték.

- 9.4.12 A veszélyes munkaeszközt, technológiát működtető szervezeti egységeknél az **MvSz Helyi Függelékében** kell felsorolni az időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközöket, technológiákat.
- 9.4.13 Az MvSz Helyi Függelékében felsorolt időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközökről a vizsgálat esedékességét, elvégzését tartalmazó nyilvántartást kell folyamatosan vezetni. A nyilvántartás vezetésére kötelezett személyt a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles kijelölni. A nyilvántartás tárolási helyét az MvSz Helyi Függelékében fel kell tüntetni.

9.5 Ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálat

9.5.1 Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálata

- 9.5.1.1 Az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó munkaeszközöket üzemeltetés megkezdése előtt ellenőrző felülvizsgálat alá kell vonni, amelyet jegyzőkönyvben dokumentálni kell (*11. számú melléklet*).
- 9.5.1.2 Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében – ha annak biztonsága függhet a szerelés körülményeitől – ellenőrző felülvizsgálatot kell végezni:
- a szerelést követően, de még a használatba vétel előtt,
 - és minden egyes új telephelyre vagy munkahelyre történő mozgatás után.
- 9.5.1.3 A felülvizsgálat keretében meg kell győződni a biztonságos szerelésről, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről.
- 9.5.1.4 Az ellenőrző felülvizsgálat elrendelője a szervezeti egység területi vezetője, aki ebben köteles együttműködni a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátóval.
- 9.5.1.5 A felülvizsgálat a dokumentumok ellenőrzéséből és helyszíni ellenőrzésből áll. A helyszíni ellenőrzésen részt vesz a szervezeti egység területi vezetője, a felelős üzemeltető vezetője és a munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó. Az üzemeltetést írásban kell engedélyezni.
- 9.5.1.6 Az üzemeltetés feltételei:
- gyártói megfelelőségi nyilatkozat, termékminőségi nyilatkozatok megléte,
 - kivitelezői munkavédelmi nyilatkozat megléte (ha szükséges),
 - magyar nyelvű üzemeltetési dokumentáció és a szükséges munkautasítások megléte (technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási, gépkönyv, a villamos biztonságot igazoló minősítő irat, stb.),
 - mérési eredmények, hatósági engedély (ha szükséges).
- 9.5.1.7 Az üzemeltetés akkor engedélyezhető, ha az ellenőrzést lefolytató személyek az állapotokat megfelelőnek értékelik.

9.5.2 Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálata

- 9.5.2.1 Időszakos ellenőrző felülvizsgálatot kell végezni a veszélyesnek nem minősülő munkaeszközökön annak érdekében, hogy a biztonsági és egészségügyi előírások betartásra kerüljenek, az esetleges károsodások időben észlelhetőek, a megelőző intézkedések bevezethetőek legyenek.

- 9.5.2.2 Időszakos ellenőrző felülvizsgálatot kell végezni a veszélyesnek nem minősülő munkaeszközökön:
- ha a munkaeszköz a használat során bekövetkező elhasználódás, vagy egyéb ok miatt a munkavállalók a munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő;
 - ha a gyártó (forgalmazó), vagy jogszabály a munkaeszköz biztonságos állapotának megőrzése céljából a munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálatát írja elő.
- 9.5.2.3 Az eszközt kezelő szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a szolgálati hely közvetlen vezetője (pl. állomásfőnök, mester) útján gondoskodik az időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzésére jogosult személy kijelöléséről és írásban megbízza a tevékenység végzésére.
- 9.5.2.4 Ha az időszakos ellenőrző felülvizsgálatba bevont munkaeszközökön rendszeres karbantartást végeznek, az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot lehetőleg az esedékes karbantartással egyidejűleg kell elvégezni.
- 9.5.2.5 Rendszeres karbantartás alá nem tartozó munkaeszközöknél az időszakos ellenőrző felülvizsgálatra vonatkozó gyakoriság, vizsgálati, műszaki tartalom stb. meghatározásánál – kötelező munkavédelmi előírás kivételével (pl.: jogszabályi előírás) – a gyártó által készített felhasználói utasításokban és üzemeltetési dokumentációkban (pl.: kezelési és karbantartási utasítás, gépkönyv, stb.) meghatározottakat, a használati körülményeket, a várható elhasználódást, az elhasználódásból adódó lehetséges egészségi és biztonsági kockázatokat kell figyelembe venni.
- 9.5.2.6 A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az **öt évet**.
- 9.5.2.7 A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni és annak egy példányát – telepített munkaeszköz esetén – a helyszínen kell tartani.
- 9.5.2.8 Ha a munkaeszközt a telephelyen kívül használják a legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a szolgálati hely közvetlen vezetője (pl.: állomásfőnök, mester) közreműködésével tárgyi eszköz alkalmazásával (pl. a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel) tájékoztatást kell nyújtania.
- 9.5.2.9 Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot – a Villamos Műszaki Biztonsági Szabályzat rendelet hatálya alá tartozó villamos berendezések kivételével – szabványossági felülvizsgálattal rendszeresen, legalább háromévente kell elvégezni a munkahelynek minősülő helyen.

9.6 Soron kívüli ellenőrzések

- 9.6.1 A munkaeszközt, a technológiát az üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának soron kívül ellenőriznie kell:
- ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, illetőleg

- rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén.

9.6.2 Az ellenőrzés elvégzéséig a munkaeszköz, a technológia üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése – a veszélyeztetés jellegétől függően – munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.

9.7 Munkahelyi kockázatértékelések

9.7.1 Az Mvt. 54. § figyelembevételével minőségileg, illetve mennyiségileg értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására.

9.7.2 Az Mvt. 54. § (3) bekezdés módosítása alapján a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását:

- a tevékenység megkezdése előtt,
- azt követően indokolt esetben, de legalább **3 évente** köteles elvégeztetni.

9.7.3 A munkahelyi kockázatértékelés munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A munkabiztonsági kockázatértékelés (munkahely, munkaeszköz, technológia) szakmai irányítását, ellenőrzését és egységesítését a munkabiztonsági szolgáltató látja el. A kémiai kockázatbecslés, biológiai kockázatértékelés, rákkeltő anyagok expozíciója esetén végzendő kockázatbecslés, valamint a pszicho-szociális kockázatértékelés szakmai irányítását, ellenőrzését és egységesítését a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató látja el. Ennek megfelelően a kockázatértékelések gyakorlati végrehajtását – az érintettek bevonásával – a munkabiztonsági, illetve a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató végzi valamennyi szervezeti egység vonatkozásában. A kockázatértékelés megállapításai figyelembevételével intézkedési tervet kell készíteni a kockázatok csökkentésére. Az intézkedési terv a kockázatértékelési dokumentáció mellékletét képezi. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának az intézkedési tervben meg kell jelölni a feladatok végrehajtásának felelősét és határidejét az elkészített intézkedési terv javaslatot követő 15 napon belül. Minden év december 1-ig az adott évre vonatkozó, intézkedési tervben meghatározott feladatok teljesülését a munkabiztonsági szolgáltató figyelemmel kíséri és kimutatást vezet róla, amely a kockázatértékeléshez kerül csatolásra.

9.7.4 A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM-rendelet alapján a biológiai kockázatok becslését **évente**, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

9.7.5 A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény előírja a veszélyes anyaggal, és a veszélyes keverékkel tevékenység végzése során, a tevékenység megkezdése előtt a tevékenységet végző az adott tevékenység emberi egészséget és környezetet károsító kockázatairól becslés készítését, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény

- rendelkezéseinek figyelembe vételével. A kockázatbecslés elvégzéséért a felhasználás helye szerinti szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója a felelős.
- 9.7.6 A kockázatértékelési dokumentációt **tíz évig** meg kell őrizni.
- 9.7.7 A munkahelyi kockázatok értékelését a munkabiztonsági, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatónak:
- a szervezeti egység illetékes foglalkozás-egészségügyi orvosa, munkabiztonsági szakelőadója,
 - a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által kijelölt – a technológiákat, eszközöket, berendezéseket jól ismerő – középvezetője (munkairányítója),
 - a szervezeti egység munkavédelmi képviselője, munkavédelmi bizottsága, bevonásával kell elvégezniük.
- 9.7.8 A kockázatértékelésbe bevontak közös, illetve részfeladatait, valamint az egységes dokumentáció elkészítését szervezeti egységenként a területileg illetékes munkabiztonsági szolgáltató köteles koordinálni.
- 9.7.9 A szervezeti egységvezető a Munkavédelmi törvény 54.§ (3) bekezdésében meghatározott minden olyan változásról, amely a kockázatértékelés elvégzését indokolja köteles tájékoztatni a munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatót írásban.
- 9.7.10 A kockázatértékelést végző munkabiztonsági, foglalkozás-egészségügyi szolgáltató javaslatára a kockázatértékeléshez szükséges műszeres mérési eredményeket, vagy az eredményeket tartalmazó dokumentációt az üzemeltető (szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló) biztosítja.
- 9.7.11 Ha a becsléssel megállapított, vagy a kockázatértékeléshez rendelkezésre álló műszeres mérések eredményei a határértéket megközelítik, vagy ha a tényleges munkakörnyezeti értékek – egészségi, biztonsági kockázatot jelentő mértékben – feltételezhetően meghaladják a rendelkezésre álló jegyzőkönyvek szerinti értéket, intézkedésként javaslatot kell tenni akkreditált mérések elvégzésére.
- 9.7.12 A kockázatértékelés tapasztalatairól, a kockázatok csökkentésére tervezett intézkedésekről a munkavédelmi képviselőket tájékoztatni kell. Ha a munkavédelmi képviselő a kockázatértékeléssel kapcsolatban észrevételeket tett, azt csatolni kell a kockázatértékelési dokumentációhoz.
- 9.7.13 A kockázatok felmérését az egységesen kiadott Kockázatértékelési dokumentumában kell rögzíteni a szervezeti egységre vonatkozóan, aminek az elkészült nyomtatott okmányát és intézkedési terv javaslatát a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának kimutathatóan át kell adni. Az elkészített dokumentumot a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatónak és a munkabiztonsági szolgáltatónak aláírásával kell ellátni.
- 9.7.14 Az új kockázatfelmérésnél az előző felméréseknél és értékelésnél megállapított kockázatokat, illetve azok változását vizsgálni kell. Az intézkedések végrehajtását és hatásukat ellenőrizni kell, a végrehajtás elmaradását meg kell állapítani és arról, valamint az intézkedésre kötelezettek megnevezéséről a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlót írásban tájékoztatni kell.

9.7.15 A kockázatértékelési dokumentációból egy-egy eredeti aláírással ellátott példánnyal a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlónak, a munkabiztonsági szakelőadónak és a foglalkozás-egészségügyi orvosnak rendelkeznie kell. Az elkészített dokumentumok átadását kimutathatóan kell elvégezni. Ha az informatikai háttér lehetővé teszi, az aláírt eredeti dokumentum elektronikusan beolvasott példányával is biztosítható a hozzáférés a szervezeti egységek munkavállalói részére.

10. Munkabiztonsági eljárások rendje

10.1 Munkabiztonsági szemlék

10.1.1 Rendszeres munkabiztonsági szemlék

10.1.1.1 Vezetői munkabiztonsági szemlék

a) Munkabiztonsági szemlét kell évente egyszer tartani:

1. Elnök-vezérigazgató
2. Biztonsági főigazgató
3. Beszerzési főigazgató
4. Pályaműködtetési vezérigazgató-helyettes
5. Beruházási vezérigazgató-helyettes
6. Pályalétesítményi igazgató
7. Forgalmi és üzemirányítási igazgató
8. TEB igazgató
9. Pályavasúti területi igazgató
10. Műszaki igazgató-helyettes

a Társaság illetve a terület bármely szervezeti egységénél.

b) A végrehajtó szervezeti egységek vezetőinek munkabiztonsági szemléje az irányításuk alá tartozó szolgálati egységeknél, legalább kettő szolgálati egységnél.

10.1.1.2 A munkabiztonsági szemlékről évente szemletervet kell készíteni. A tervezett szemlék helyszínét a munkabiztonsági helyzet, a balesetek gyakorisága, a kockázati tényezők tendenciájának figyelembevételével a munkabiztonsági szolgáltatónak – a szemlére kötelezettekkel egyeztetve – kell minden év február 28-ig elkészíteni és vezetői jóváhagyásra előterjeszteni.

10.1.1.3 A Pályavasúti területi igazgatói és Műszaki igazgató-helyettesi szemlék helyét és időpontját a szemlékre kötelezetteknek a Területi Munkavédelmi Szolgáltatókkal egyeztetve kell minden év március 20-ig, illetve a b) pont alatti szemléket – figyelembe véve a magasabb szintű szemléket is – április 10-ig kell kijelölni. A szemlékről az érintett végrehajtó szervezeti egységeket tájékoztatni kell.

10.1.1.4 Az a) pont 1 – 8. pontjáig a munkabiztonsági szemlék előkészítése, szervezése, a munka-biztonsági szakmai képviselő részvétele a Munkavédelem vezető feladata.

10.1.1.5 Az a) pont 9 – 10. pontjáig a munkabiztonsági szemlék szervezése, a munkabiztonsági szakmai képviselő a Területi Munkavédelmi Szolgáltatók feladata.

10.1.1.6 A munkabiztonsági szemle tartására kötelezett vezető a szemle vezetője. A szemle vezetője dönt a szemlén résztvevők köréről. A szemlére minden esetben meg kell hívni

a foglalkozás-egészségügyi orvost, az ingatlankezelésért felelős szervezeti egységet, valamint a munkavédelmi érdekképviselőt.

10.1.1.7 A munkabiztonsági szemlék előkészítését, szervezését végző feladatkörébe tartozik, hogy:

- a szemlét megelőzően legalább 15 nappal értesítse a szemlén résztvevőket a szemle helyéről és idejéről;
- szükség szerint előzetes ellenőrzés keretében meggyőződjön a munkabiztonsági helyzetről;
- megállapításairól a szemle tartására kötelezett vezetőnek beszámoljon;
- gondoskodjon a jegyzőkönyv felvételéről, az érdekeltek részére történő megküldéséről.

10.1.1.8 A munkabiztonsági szemlén a szemlére kijelölt szervezeti, szolgálati egység vezetőjének tájékoztatást kell adnia a munkabiztonsági helyzetről, a korábbi szemlék megállapításairól, a hiányosságok megszüntésére tett intézkedések végrehajtásáról, a továbbra is fennálló hiányosságok okairól.

10.1.1.9 A munkabiztonsági szemlén vizsgálni kell:

- az előző szemlén megállapított hiányosságok felszámolását, az elmaradás okát;
- az épületek (ajtók, ablakok, lépcsők, korlátok stb.), az épületgépészeti és villamos berendezések állapotát, karbantartottságát, időszakos felülvizsgálatait;
- a munkaeszköz(ök) védőberendezéseinek hatásos működését, használati előírásainak betartását;
- a gépek, berendezések, technológiai folyamatok kezelési és munkahelyi utasításainak meglétét, elhelyezését;
- a munkaeszközök, kéziszerszámok, kisgépek, anyagmozgató kötöző- és függesztő eszközök, stb. állapotát, előírás szerű használatát, tárolását, időszakos ellenőrző felülvizsgálat;
- a veszélyes gépek, berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálatait;
- a közvetlen munkahelyi irányítók munkavédelmi kötelezettségeiből eredő feladatok teljesítését;
- a munkahelyi anyagtárolást, a közlekedési utak, technológiai területek állapotát, botlásveszélyeit;
- a vágányok közötti közlekedést, magatartást, a munkavégzés ellenőrzését;
- a védőeszközök minőségét, használatát, a beszerzés, tárolás, csere előírásait, körülményeit;
- a technológiai utasítások, egyéb, a munkáltatás biztonságát befolyásoló szabályozások meglétét, betartását;
- az általános munkahelyi rendet és tisztaságot, higiéniai állapotokat;
- a szociális ellátás és a létesítmények helyzetét (öltözők, mosdók, zuhanyozók, laktanyák, ruházat, étkeztetés, védőital ellátás, egyéb szociális ellátás körébe tartozó normatívák);
- a foglalkoztatás jogszabályi előírásainak betartását (oktatás, orvosi vizsgálatok, szakképesítés stb.);

- a munkabalesetek bejelentésének, nyilvántartásának, a kivizsgálás jogszabályi előírásainak betartását;
- a balesetek megelőzésére tett intézkedések végrehajtását, hatékonyságát;
- a munkabiztonsági szabályozások meglétét, szakszerűségét;
- a munkahelyi elsősegélynyújtás rendszerét, személyi és tárgyi feltételeit;
- hatósági ellenőrzések megállapításaira tett intézkedések végrehajtását, hatékonyságát;
- a munkavédelmi intézkedési tervek végrehajtását;
- az alkoholos állapot ellenőrzésének rendjét;
- a veszélyes anyagok és készítmények tárolását, kiszolgálását, felhasználását, a biztonsági adatlapok meglétét;
- a munkabiztonsági oktatások megtartottságát;
- a munkafolyamati ellenőrzések megtartottságát, jegyzőkönyvezettségét;
- a kockázatok csökkentésére készített intézkedési tervben foglaltak végrehajtását.

10.1.1.10A szemlét követően a szemle vezetőjének részletesen értékelnie kell a szemlén tapasztaltakat.

10.1.1.11A munkabiztonsági szemle megállapításairól jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a megállapításokat, az intézkedések megtételének felelősét, a hiányosság megszüntetésének, vagy intézkedés megtételének határidejét, valamint a munkabiztonsági állapotok összefoglaló minősítését. Amennyiben a jegyzőkönyvben foglalt megállapítások a szemle megtartására kötelezett hatáskörét meghaladó intézkedéseket tartalmaznak, a jegyzőkönyvet – felelős és határidő megjelölése nélkül – meg kell küldeni a hiányosság megszüntetésére illetékes szakmai felügyeletet ellátó szervezeti egység részére, aki dönt a hiányosság megszüntetéséért, a felelőst és a határidőt illetően, és döntését írásban – 15 napon belül – közli a jegyzőkönyv készítőjével.

10.1.1.12A munkabiztonsági szemlén tapasztalt hiányosságok megszüntetésére a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának a saját hatáskörben meghozott intézkedések megtételét, illetve a hatáskörét meghaladó intézkedések kezdeményezését dokumentálni kell.

10.1.1.13Az a) pont szerinti szemléken megállapított hiányosságok felszámolásáról – a szemle vezetőjének vagy megbízottjának – 6 hónapon belül utóellenőrzés keretében meg kell győződni. Az utóellenőrzés szervezése, irányítása, az intézkedések hatékonyságának értékelése a szemlét szervező munkabiztonsági szakember feladata. Az utóellenőrzés megállapításairól a szemle vezetőjét tájékoztatni kell, illetve az arról készített dokumentációt a szemle jegyzőkönyv mellékleteként kell megőrizni.

10.1.2 Rendkívüli munkabiztonsági szemlék

10.1.2.1 Rendkívüli munkabiztonsági szemle tartására az a) pontban felsoroltak jogosultak.

10.1.2.2 A rendkívüli szemle szervezésére, lebonyolítására a rendszeres munkabiztonsági szemle eljárási előírások érvényesek azzal az eltéréssel, hogy sürgős esetben a 15 nappal korábbi értesítési kötelezettség nem terheli a szemle szervezőjét.

10.2 A munkabiztonsági célú ellenőrzések rendje

10.2.1 Munkafolyamati ellenőrzések

- 10.2.1.1 A munkavégzést közvetlenül irányító munkavállalók kötelesek az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeiről, követelményeinek betartásáról rendszeresen meggyőződni, az irányításuk alatt álló munkavállalókkal a munkabiztonsági előírásokat folyamatosan betartatni.
- 10.2.1.2 A szervezeti, szolgálati egységek vezetői, a rendszeres ellenőrzésre kötelezett munkavállalói a szakmai ellenőrzések során kötelesek – elsősorban a technológiákhoz kapcsolódó – munkabiztonsági előírások betartását, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétét, az egyéni védőeszközök rendeltetésszerű használatát, megfelelőségét, a munkakörülményeket folyamatosan és rendszeresen ellenőrizni az irányításuk alá tartozó szolgálati egységeknél.
- 10.2.1.3 A szakmai felügyeleti ellenőrzések során az ellenőrzést végzőnek a szakmai felkészültségéhez kapcsolódóan a munkabiztonsági követelmények meglétét, betartását is ellenőriznie kell.
- 10.2.1.4 Az ellenőrzés tényét, a megállapításokat az „Ellenőrzési napló”-ban, vagy a „Felügyeleti könyv”-ben rögzíteni kell. Ha az ellenőrzött területen nincs „Ellenőrzési napló”, vagy „Felügyeleti könyv”, akkor a megállapításokat más alkalmas módon (pl. jegyzőkönyv, e-mail) kell írásban az ellenőrzött terület vezetőjének a tudomására hozni. A szolgálati egységnél tartott ellenőrzésről készített feljegyzés egy példányát az intézkedésre jogosult szervezeti egységnek kell megküldeni. Az ellenőrzés hiányosságainak megszüntetésére az ellenőrzött szervezeti, szolgálati egység vezetője az előírt határidőre köteles intézkedni.

10.2.2 Rendszeres munkabiztonsági ellenőrzések

- 10.2.2.1 A Területi Munkavédelmi Szolgáltatók a működési területükön lévő szervezeti egységeken kötelesek rendszeres ellenőrzéseket végezni. Az ellenőrzéseknek ki kell terjedni különös tekintettel:
- a munkakörülményi állapotokra;
 - a Kollektív Szerződés illetve a MVSZ Helyi függelékeiben meghatározott pihenés tárgyi feltételeinek megtartására;
 - a technológiai utasítások, egyéb, a munkáltatás biztonságát befolyásoló szabályozások követelményeinek teljesítésére, betartására;
 - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, szervezési, tárgyi feltételeinek meglétére;
 - az egyéni védőeszközök előírás szerinti kiadására, használatára, a védőberendezések működőképességének próbaszerű ellenőrzésére.
- 10.2.2.2 Az ellenőrzéseket úgy kell szervezni, hogy legalább 6 hónap alatt minden szolgálati egység ellenőrzésre kerüljön.
- 10.2.2.3 Az ellenőrzések alkalmával megállapított hiányosságokat, észrevételeket az ellenőrzött szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának írásban kell tudomására hozni.

10.2.2.4 Az ellenőrzésnek – több műszakos, vagy fordulószoigálatos munkáltatás figyelembevételével – az éjszakai munkavégzésre is ki kell terjedni, ha a munkafegyelem, a baleseti helyzet, vagy egyéb kockázati tényezők ezt indokolják.

10.2.3 Rendkívüli munkabiztonsági ellenőrzések

10.2.3.1 Rendkívüli munkabiztonsági ellenőrzést kell elrendelni:

- halálos vagy súlyos munkabaleset bekövetkezése, illetve súlyos veszélyeztetés;
- a munkabaleseti helyzet kedvezőtlené válása;
- a munkakörülmények biztonságot, egészséget veszélyeztető rendszerbeli hiányosságai;
- súlyos munkabiztonsági mulasztások gyakori előfordulása esetén;
- ha az egyéni védőeszköz, munkaeszköz a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be;
- rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek, vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén.

10.2.3.2 Az ellenőrzés elvégzéséig a munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése – a veszélyeztetés jellegétől függően – munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül, amelyet a munkabiztonsági szolgáltató, illetve a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató munkatársa köteles elvégezni. Az ellenőrzés elvégzését írásban rögzíteni kell és azt az ellenőrzés tárgya szerint üzemeltető szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló részére írásban át kell adni.

10.2.3.3 Az ellenőrzés elrendelésére az irányító és végrehajtó szervezeti egységek munkáltatói jogkörgyakorlói jogosultak a Szervezeti és Működési Szabályzat szerinti hatáskörükből eredően a szakmai irányítási területük tekintetében.

10.2.3.4 Az előző pontban meghatározott vezetők, ellenőrzésre kötelezettek fokozottabb ellenőrzési tevékenységet kötelesek végezni:

- a munkabiztonsági helyzet, a munkabalesetek bekövetkezésének kedvezőtlené válása;
- a területen bekövetkezett súlyos munkabaleset vagy veszélyeztetés;
- a fordulószoigálat váltási időszakában;
- az átlagosnál erősebb munkaintenzitásnál, nagyobb leterheltséget jelentő munkavégzésnél;
- technológiai módosítások, új technológiák bevezetése;
- kedvezőtlen külső körülmények (pl.: időjárás) esetén.

10.2.4 Munkavégzéstől való eltiltás

10.2.4.1 A munkabiztonsági ellenőrzéseket végzők a megállapított hiányosságok felszámolására kötelesek intézkedést kezdeményezni.

10.2.4.2 A munkavállalót figyelmeztetni kell, ha magatartásával veszélyezteti a vasútüzem, a saját, vagy mások biztonságát, testi épségét, egészségét. A hiányosság további fennállása, vagy ismétlődése esetén az intézkedésre jogosult munkairányítónak

kezdemenyezni kell a munkavállaló munkavégzéstől való eltiltását addig, ameddig a veszélyhelyzetet meg nem szünteti, illetve ameddig a veszélyhelyzet fennáll.

10.3 A munkára képes állapot ellenőrzésének rendje

10.3.1 Általános előírások

10.3.1.1 A munkavállaló csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban végezhet munkát.

10.3.1.2 A közvetlen vezetőnek (pl.: állomásfőnök, mester) meg kell győződni a munkavállaló biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotáról munkavégzésre történő jelentkezése alkalmával és munkavégzés közben is.

10.3.1.3 A munkavállaló szervezetében nem lehet alkohol, illetve koncentrációképességét, reakcióképességét befolyásoló (szédülést kiváltó, nyugtató vagy izgató) gyógyszer vagy más egyéb kábító vagy bódító hatású szer:

- rendes és rendkívüli munkaidőben;
- osztott munkaidő megszakítási időtartama alatt, ha a munkahelyen kell eltölteni;
- a munkaidőnek minősülő egyéb tevékenység végzése közben (pl.: oktatás, vizsga, tanfolyam, orvosi vizsgálat stb.);
- készenléti, ügyeleti szolgálat alatt;
- a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója által szervezett társadalmi munka időtartama alatt.

10.3.2 Az alkoholos állapot ellenőrzése

10.3.2.1 Az alkoholos állapot ellenőrzésénél a jogok gyakorlása és a kötelességek teljesítése során a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlóját és munkavállalót együttműködési kötelezettség terheli. A munkavállaló köteles magát alávetni az alkoholos állapot jogszerű ellenőrzését szolgáló vizsgálatoknak. Az alkoholos állapot ellenőrzését kellő alap nélkül megtagadó munkavállalóval szemben ugyanolyan jogkövetkezményeket kell alkalmazni, mint alkoholos állapot megállapítása esetén.

10.3.2.2 A Társaság területén munkát végző külső munkáltatók munkavállalóinak alkoholos állapotának ellenőrzését – más megállapodás hiányában – az idegen feles munkáltatóknak kell elvégezni.

10.3.2.3 Külső munkáltató munkavállalója alkoholos állapotának ellenőrzését – indokolt esetben – a területen alkoholos ellenőrzésre jogosult Társasági munkavállaló kezdeményezheti az idegen feles munkáltató helyi képviselőjénél. Szerződés alapján ellenőrzési jogosultsággal rendelkező Társasági munkavállaló ellenőrizheti a külső vállalkozót, vagy munkavállalóját (megbízottját) is.

10.3.2.4 Az alkoholos állapot vizsgálatára rendszeresített eszközzel, készülékkel rendszeres, alkalmankénti próbaszerű, illetve rendkívüli ellenőrzéseket kell tartani, és a vizsgálat megállapítását dokumentálni kell. Az ellenőrzések gyakoriságát a végzett tevékenység veszélyességének, a munkafegyelmi helyzet és a helyi sajátosságok figyelembevételével az *MvSz Helyi Függelékében* kell szabályozni.

10.3.2.5 Rendkívüli ellenőrzést kell tartani:

- munkabaleset esetén a balesetet szenvedett munkavállalónál, – amennyiben a sérülés jellege, súlyossága lehetővé teszi – a közvetlen munkahelyi irányítójánál és a sérült közvetlen munkatársainál (amennyiben a munkabaleset bekövetkezésében volt közre-hatásuk);
- minden vasútüzemi rendkívüli esemény, baleset helyszíni vizsgálata alkalmával – az esemény, baleset vizsgálatát végző(k) szerint – érintett munkavállalóknál;
- minden olyan esetben, amikor a munkavállalón a munkába álláskor vagy munkavégzés közben az alkohol fogyasztására utaló jelek érzékelhetők.

10.3.2.6 Az ellenőrzést úgy kell végrehajtani, hogy az eljárás ne sértse a munkavállaló személyiségi és emberi méltóságához való jogait. Pozitív eredmény esetén az ellenőrzést a lehető legrövidebb időn belül 2 tanú jelenlétében meg kell ismételni. A szondáztatásnál tanúnak minősül a szondáztatást végző személy is. Pozitív eredmény esetén a helyzet tisztázásáig a vizsgált munkavállaló munkát nem végezhet. Vitatott esetben bármely fél részéről véralkohol vizsgálat kezdeményezhető.

10.3.2.7 Az alkoholos állapot alkoholszondával, vagy elektronikus készülékkel történő ellenőrzésére jogosultak:

- a Munkavédelmi hatóság, és a Rendőrségi ellenőrzés, rendkívüli eseményeknél eljárás lefolytatására jogosult munkavállalói, területi és személyi korlátozás nélkül bármely munkavállalót;
- a Társaság foglalkozás-egészségügyi orvosai területi és személyi korlátozás nélkül a Társaság bármely munkavállalóját;
- a munkabiztonsági szolgáltató és a Biztonsági Főigazgatóság ellenőrzés és rendkívüli eseményeknél eljárás lefolytatására jogosult munkavállalói területi és személyi korlátozás nélkül a Társaság bármely munkavállalóját;
- a Társaság vezetői, a szervezeti egységek vezetői a velük közvetlenül vagy közvetve (átruházott jogkörben) munkavállalói jogviszonyban álló munkavállalókat;
- a Társaság ellenőrzésre jogosult munkavállalói – közvetlenül, vagy közvetve – a szakmai irányításuk alá tartozó munkavállalókat;
- rendkívüli eseményeknél, vagy alkoholos állapot észlelésénél bármely vezető, vagy ellenőrzésre jogosult munkavállaló az irányítása, felügyelete alá tartozó munkaterületen a Társaság bármely munkavállalóját;
- az **MvSz Helyi Függelékek**ben felsorolt más munkavállalók a Helyi Függelék területi, személyi hatálya alá tartozó munkavállalókat;
- idegenek és külső vállalkozók munkavállalóit a Társaság ellenőrzésre jogosult munkavállalói a Társaság és külső vállalkozó közötti szerződés szerint.

10.3.2.8 Az alkoholos állapot ellenőrzésének nyilvántartására a *12. számú melléklet* szerinti "Alkoholos állapot ellenőrzési napló"-t kell a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának rendszeresíteni valamennyi, az MvSz Helyi Függelékében meghatározott szervezeti vagy szolgálati egységnél. Az ellenőrzési naplóba csak a negatív eredményű vizsgálatokat kell előjegyezni, pozitív eredmény esetén 10.3.2.9. pont előírása követendő.

10.3.2.9 Az elektronikus készülékkel jelzett alkoholos állapot gyanúja esetén – ha a készülék a vizsgálati eredményt kimutathatóan nem regisztrálja, illetve kétség merül fel a mutatott értéket illetően – el kell végezni az alkoholszondás ellenőrzést is.

- Ha az ellenőrzés alkoholos állapotot mutat, de az ellenőrzött személy kijelenti, hogy sem szeszesítalt, sem azzal azonos hatást kiváltó szert nem fogyasztott, az alkoholszondás ellenőrzést meg kell ismételni. Ha az ellenőrzés alkoholos állapotot mutat, vagy az ellenőrzést az előbbiek miatt megismétlik és az ismételt ellenőrzés is azonos eredményt ad, az alkoholos állapot alatti munkavállalót a további munkavégzéstől el kell tiltani. Ilyen esetben az Mt és a KSz szabályai szerint kell eljárni. Így kell eljárni akkor is, ha a munkavállaló a vizsgálat elvégzését kellő alap nélkül megtagadta.
- Ha az ellenőrzés alkoholos állapotot mutat, két tanú jelenlétében a *12. A. számú melléklet* szerinti "Ittasság vizsgálati jegyzőkönyv"-et kell felvenni legalább három példányban, amelyből egy példányt az ellenőrzött munkavállalónak, egy példányt a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának kell átadni, egy példány az ellenőrzést végző birtokában marad. A jegyzőkönyvnek megfelelően az ellenőrzött munkavállalót egyértelműen nyilatkoztatni kell az alkoholos állapot elismeréséről, a további vizsgálatban való közreműködésről, illetve a vizsgálat megtagadásáról.

A jegyzőkönyv szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló példányát – az alkoholfogyasztás tényét mutató alkoholszondával együtt – borítékban kell elhelyezni, amelyet lezárás után az ellenőrzést végzőnek aláírásával kell ellátnia.

10.3.2.10 Ha a munkavállaló alkoholos állapot ellenőrzésre és a jegyzőkönyv felvételére alkalmatlan, külső jelek alapján erősen alkoholos befolyásoltság alatt áll, a jegyzőkönyvet a vizsgált munkavállalóval nem kell aláírni, a munkavállalót vérvételre kell kíséreni.

- A jegyzőkönyv „tett intézkedés” rovatába tanúk jelenlétében rá kell vezetni, hogy a vizsgált munkavállaló a külső jelek alapján erősen alkoholos, ezért a befolyásoltság mértékét véralkohol vizsgálattal állapítják meg, és erről tanúk jelenlétében tájékoztatták.
- Amennyiben a súlyosan ittas munkavállaló agresszíven viselkedik, az illetékes rendőrség segítségét kell kérni. Nem zárja ki az alkoholfogyasztás megállapításának tényét, ha a munkavállaló agresszív viselkedésével vagy bármely más együttműködő magatartásának hiányával megakadályozza a véralkohol-vizsgálat elvégzését.

10.3.2.11 Ha a munkavállaló vagy a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló (az ellenőrzésre jogosult személy) az alkoholos állapot ellenőrzésének eredményét kifogásolja, véralkohol vizsgálatot kezdeményezhet. A munkavállalót tájékoztatni kell a véralkohol vizsgálat kérésének lehetőségéről, valamint hogy pozitív eredmény esetén a vizsgálat költségeit meg kell térítenie.

- A szervezeti egységnél az ellenőrzést végző köteles biztosítani a munkavállaló vérvételre történő kísérését. A kísérő személy köteles magával vinni a *12. B*

számú melléklet szerinti „Vérvételi kérelem véralkohol vizsgálatra” nyomtatványt és a véralkohol vizsgálati dobozt.

- Az igazságügyi szakértői vizsgálatához a vérvételt és a jegyzőkönyvben szükséges vizsgálatot:
 - munkaidőben (rendelési időben) a területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi orvosa,
 - az ügyeletes kórház belgyógyászati ambulanciája orvosa végzi.
- A vérvételt végző orvos által lezárt véralkohol vizsgálati dobozt az ellenőrzést végző köteles személyesen, vagy zárt (lebélyezett és aláírt) borítékban a legrövidebb időn belül a területileg illetékes Igazságügyi Orvostani Intézet részére, vagy a legrövidebb úton elérhető Igazságügyi Orvostani Intézet részére eljuttatni. Az eljuttatásig a vérvételi dobozt hűtőszekrényben kell tárolni.
- A véralkohol vizsgálat eredményét kimutathatóan a vizsgált személy tudomására kell hozni.

10.3.2.12Az *MvSz Helyi Függelékében* fel kell sorolni a véralkohol vizsgálati doboz tárolási helyét, valamint az egyes szervezeti egységek területéről a vér levétele szempontjából figyelembe vehető egészségügyi intézeteket. A véralkohol vizsgálati dobozok igény szerinti biztosítása a szervezeti egység feladata.

10.3.2.13A vérvétel és a vizsgálat költségeit a munkavállalót foglalkoztató szervezeti egységnek kell biztosítani, illetve kiegyenlíteni. A következő bekezdés szerinti eredményt kimutató véralkohol vizsgálatnál az érintett munkavállaló köteles a felmerült költségeket a munkavállalói anyagi felelősség szabályai szerint megtéríteni.

10.3.2.14A munkavállalót el kell tiltani a munkavégzéstől, ha alkoholt fogyasztott, az alkoholos állapot ellenőrzés eredményét nem ismeri el, illetve alkoholtól, kábítótól, vagy bódító szertől való befolyásoltság megállapítására irányuló eljárást jogellenesen megtagadja, vagy meghiúsítja. Az alkoholfogyasztás bizonyított, ha a munkavégzésre történő jelentkezéskor vagy munkavégzés közben az alkoholszondás ellenőrzés 0,21 ‰ vagy azt meghaladó eredményt mutat, és a munkavállaló az alkoholfogyasztást jegyzőkönyvben elismerte, vagy a véralkohol vizsgálat eredménye a 0,21 ‰ vagy azt meghaladó.

10.3.2.15Ha a munkavállaló viselkedésével, magatartásával azt a gyanút kelti, hogy koncentrációképességét, reakcióképességét befolyásoló (szédülést kiváltó, nyugtató, vagy izgató) gyógyszer, egyéb kábító, vagy bódító hatású szer hatása alatt áll, a munkavállalót a munkahely szerint illetékes foglalkozás-egészségügyi orvosi rendelőbe, vagy ügyeletet ellátó egészségügyi intézménybe haladéktalanul vizsgálatra kell küldeni, szükség esetén kísérni. A munkavállaló köteles közvetlen munkahelyi vezetőjének haladéktalanul bejelenteni, ha ilyen, vagy hasonló hatást keltő gyógyszer szedését írták elő. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója ilyen esetben köteles a foglalkozás-egészségügyi orvos véleménye figyelembevételével dönteni a munkavállaló további munkavégzéséről. Az előbbieket szerint kell eljárni akkor is, ha a munkavégzést korlátozó egyéb okok (szellemi vagy fizikai fáradtság, betegség utáni legyengült állapot, stb.) gyanúja a munkavállalónál fennáll.

10.3.2.16Amennyiben a munkavállaló munkaidő alatti alkoholos állapota, illetve kábító vagy bódító szerektől való befolyásoltsága hitelt érdemlő módon megállapítást nyert – ide

értve azt is, ha a munkavállaló az alkoholos állapot, illetve kábító, vagy bódító szertől való befolyásoltság megállapítására irányuló eljárást jogellenesen megtagadja vagy megghiúsítja – a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának vele szemben a KSz szerinti munkáltatói vizsgálatot kell kezdeményezni, és hátrányos jogkövetkezményt kell alkalmazni.

10.4 Munkabaleseti készenléti szolgálat ellátása

10.4.1 Az Mvt. alapján súlyosnak minősülő munkabaleset azonnali helyszíni vizsgálatának biztosítása érdekében munkaidőn kívüli (15:50 – 7:30) az Mt. 110.§ (1) bekezdés szerinti rendelkezésre állást kell biztosítani a munkabiztonsági szolgáltató szervezetnek:

- a Területi Munkavédelem szolgáltatói területein, a pályavasúti területi igazgatóságokkal megegyező területein.

10.4.2 A készenléti szolgálat feladata:

- a súlyos munkabalesetek azonnali helyszíni vizsgálata;
- szakmai támogatás a balesetek azonnali bejelentésénél;
- a területi főüzemirányító által jelzett rendkívüli események, balesetek információinak szakmai értékelése, szükség szerű pontosítása, a szükséges intézkedések megtétele;
- a balesetben érintett, illetve a Területi Munkavédelmi Szolgáltató illetékes vezetőinek szükséges tájékoztatása;
- a Társaság területén munkát végző külső vállalkozó munkavállalóját ért súlyos munkabalesetének vizsgálatakor helyszíni vizsgálatban való részvétel.

10.4.3 A Területi Munkavédelmi Szolgáltatók munkabaleseti készenléti szolgálata a működési területének földrajzi határain belül lévő valamennyi a Társaság szervezeti egységénél bekövetkezett súlyos munkabalesetek azonnali helyszíni vizsgálatát szervezet semlegesen végzi.

10.4.4 A Területi Munkavédelmi Szolgáltatók munkabaleseti készenléti szolgálatának szervezése a területi munkavédelmi szakmai vezető feladata.

10.4.5 A munkabaleseti készenléti szolgálat ellátásával csak munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező munkavállaló bízható meg. A készenléti szolgálatot - a szakmai felkészültség, rátermettség figyelembevételével – a Munkavédelem szervezet létszámából kell biztosítani.

10.5 A munkabiztonsági tevékenység rendszeres értékelése

10.5.1 A Társaság vezetése részére negyedévenként a negyedévet követő hónap 15-ig hálózati elemzést kell készíteni a munkabaleseti helyzetről, a bekövetkezett balesetek ok-okozati összefüggéseiről, a jellemző tendenciákról. Az értékelés elkészítése a munkavédelem vezetőjének, vagy az általa megbízott munkabiztonsági szakértő feladata. A hálózati elemzést a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató és a Központi Munkavédelmi Bizottság részére is meg kell küldeni a Társaság munkavédelmi feladatokkal megbízott illetékes munkavállalójának.

10.5.2 A Területi Munkavédelmi szolgáltatók munkabiztonsági szakmai vezetőinek közreműködésével és előkészítésével a szervezeti egységek munkáltatói jogkörgyakorlóinak minden év január 31-ig el kell készíteni a munkabaleseti helyzet, a munkabiztonsági tevékenység, a javító és megelőző intézkedések végrehajtását,

hatékonytágát tartalmazó beszámolót a mőködési területőnkön lévő végrehajtó szervezeti egységek vonatkozásában.

- 10.5.3 A szervezeti egységeknek vezetői értekezleten meg kell tárgyalni, minősíteni kell a munkabiztonsági helyzetet. A munkavédelmi tevékenység értékelésére meg kell hívni a helyi munkavédelmi képviselőt vagy bizottság vezetőjét. Az értékelésnél, minősítésnél figyelembe kell venni a munkavédelmi érdekképviselő véleményét.
- 10.5.4 A Területi Munkavédelmi szolgáltatóknak a mőködési területén lévő valamennyi szervezeti egység munkabiztonsági értékelését február 15-ig meg kell küldeni a Munkavédelem részére.
- 10.5.5 A Társaság munkabiztonsági értékelésének szakmai anyagát a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelemnek minden év március 31-ig kell elkészíteni, amelyet a Társaság vezetői értekezletén kell megtárgyalni. Az értékelésnek tartalmaznia kell a Társaság előző évi munkabaleseti adatait és elemzését, a megelőző intézkedések értékelését, a munkavédelmi program időarányos végrehajtását. A vezetői értekezletre a Központi Munkavédelmi Bizottság elnökét is meg kell hívni.

10.6 Eljárás munkavédelmi hatóság által kiadott határozatok esetén

- 10.6.1 A munkavédelmi hatóság az ellenőrzések során megállapított hiányosságok felszámolására kiadott határozatait – megállapodás alapján – a Társaság székhelyére küldi meg.
- 10.6.2 A felügyelői határozatokról a Társaságnál hálózati nyilvántartást kell vezetni.
- 10.6.3 A határozatokhoz mellékelni kell a kézbesítés időpontját bizonyító dokumentumot és meg kell küldeni az illetékes szervezeti egységek részére intézkedés megtételére, illetve a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Munkavédelem vezetője és a Területi Munkavédelem illetékes szakmai vezetője részére a végrehajtás elősegítése céljából.
- 10.6.4 A határozatokról az illetékes szervezeti egység részről tájékoztatni kell a területileg illetékes munkavédelmi érdekképviselőt.

10.7 Eljárás a szakszervezeti és munkavállalói érdekképviselők (munkavédelmi képviselők/bizottság és üzemi tanács/megbízott) munkabiztonságot érintő kezdeményezései esetén

- 10.7.1 A szakszervezeti és munkavállalói érdekképviselők az Mt-ben, illetve az Mvt-ben előírt jogaik gyakorlása során a szervezeti egységek vezetői felé kezdeményezéssel élhetnek, tájékoztatást kérhetnek az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik érvényesítése érdekében.
- 10.7.2 A munkavédelmi képviselőnek (bizottságnak) az 1. bekezdésben meghatározott kezdeményezésre a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának az intézkedésről, vagy az intézkedés elmaradásának okáról 8 napon belül tájékoztatnia kell a munkavédelmi képviselőt (bizottságot).
- 10.7.3 Amennyiben a kezdeményezéssel a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója nem ért egyet, álláspontjának indokait – kivéve az azonnali intézkedést igénylő esetben – írásban köteles megküldeni a kezdeményező számára.

10.8 A közfoglalkoztatott munkavállalók alkalmazásával kapcsolatos munkabiztonsági eljárások rendje

10.8.1 Általános előírások

10.8.1.1 A 2011. évi CVI. törvény – a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról – 4. § előírja, hogy a közfoglalkoztatási jogviszonyra a munkaviszonyra irányadó munkavédelmi szabályokat kell alkalmazni. A közfoglalkoztatási program végrehajtása során a munkavédelmi előírások betartása, illetve betartatása szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlóként a Társaság kötelessége. A munkáltatói jogkörgyakorló feladatokat „A MÁV Zrt. munkáltatói jogkörgyakorlásának rendjéről és a helyi függelék kötésére feljogosított vezetők köréről” utasításban megjelölt személyek látják el. A közfoglalkoztatottak vonatkozásában a munkáltatói jogkör gyakorlójának egyéb munkavédelmi feladatai megegyeznek a szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladataival (3.2.15. és 3.2.16.).

10.8.1.2 A közfoglalkoztatott munkavállalók alkalmazásával kapcsolatos, a MvSz-től eltérő munkabiztonsági előírásokat 10.8. pontjában meghatározott eljárási rend szerint kell alkalmazni.

10.8.2 Az alkalmazás feltételei

10.8.2.1. A közfoglalkoztatott munkavállaló alkalmazásának feltétele a foglalkoztathatóság szakvéleményezése.

10.8.2.2. A foglalkoztathatóság szakvéleményezését a 33/1998. NM rendelet 16/B § előírásának megfelelően a közfoglalkoztatás megkezdése előtt, vagy lejáró szakvélemény esetén a közfoglalkoztatás időtartama alatt a közfoglalkoztató munkavállalója kezdeményezi. A 30 napot meghaladó keresőképtelenség esetén a közfoglalkoztatottnak a felgyógyulást követően a munkavégzést megelőzően foglalkoztathatósági vizsgálaton kell részt vennie. A vizsgálat időpontjáig a munkavállaló nem folytathat tevékenységet a munkaterületen.

10.8.3 Munkavédelmi oktatás

10.8.3.1. A munkába állásuk előtt elméleti – és a tevékenység biztonsági kockázatainak figyelembe vételével – gyakorlati munkavédelmi oktatásban kell részesíteni minden közfoglalkoztatott munkavállalót az MvSz 5. pontjában „Munkavédelmi oktatások rendje”-ben előírtak ismertetésével. A munkavédelmi oktatást a munkába lépés napján a szolgálati hely vezetője vagy megbízottja tartja meg a közfoglalkoztatott munkavállaló részére. Villamosított vonalakon munkát végző közfoglalkoztatott munkavállalót az E. 101. sz. Utasítás tartalmából is ki kell oktatni. Az oktatást az üzemeltető központi erőáramú szervezet által feljogosított személy tartja.

10.8.3.2. Az oktatások tényét Oktatási naplóban kell dokumentálni.

10.8.4 Egyéni védőeszköz munkaköri meghatározása

10.8.4.1. A közfoglalkoztatottak számára az általános egyéni védőeszköz javaslata alapján a közfoglalkoztatott munkavállaló tevékenységéhez megfelelő egyéni védőeszközöket

kell biztosítani, amelyet a szervezeti egység *MvSz Helyi Függelékében kell leszábályozni.*

10.8.4.2. A kiadást a Közfoglalkoztatási iroda által rendszeresített „Munkavédelmi eszköz Átadás - Átvételi elismervény” nyomtatványon kell vezetni. A nyomtatványt MÁV Zrt. Pályavasúti területi igazgatóság irattárában – elkülönítetten – 5 évig meg kell őrizni.

10.8.4.3. Az egyéni védőeszköz juttatásával kapcsolatos egyéb kérdésekben az MvSz vonatkozó pontja az iránymutató.

10.8.5 A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése

10.8.5.1. A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából a MÁV Zrt. Kollektív Szerződésének 1/a és 1/b mellékletében meghatározott munkaszervezési intézkedéseket végre kell hajtani. Hidegnek minősülő munkakörnyezetben a közfoglalkoztatott munkavállaló munka idejének 50%-nál hosszabb időtartamban nem foglalkoztatható.

10.8.6 Elsodrési határon belül végzett munkák korlátozása

10.8.6.1. Az elsodrési határon belül, üzemi közlekedési téren balesetveszélyes körülmények között közfoglalkoztatott munkavállalónak munkát végezni **TILOS!**

10.8.7 A munkavédelmi törvény 21. § hatálya alá nem tartozó (nem veszélyes) munkaeszközök felülvizsgálata

10.8.7.1. A munkaeszközök átadás-átvételi elismervény ellenében a munkába lépés napján, vagy naponta, a közfoglalkoztatásban érintett terület aznapi munkatervéhez igazítva átadásra kerülnek. A személyre kiadott munkaeszközöket a munkakezdés előtt a közfoglalkoztatottnak szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Egyebekben az MvSz vonatkozó pontja az iránymutató.

10.8.8 Foglalkozási korlátozás alá eső munkahelyek, munkakörök

10.8.8.1. Ilyen munkahelyen a közfoglalkoztatott nem végezhet tevékenységet.

10.8.9 Munkahelyi kockázatértékelés

10.8.9.1. A szervezeti egységek meglévő kockázatértékelés vizsgálati dokumentációját ki kell egészíteni a közfoglalkoztatottak által végzett új, eddig nem végzett tevékenységek kockázatainak felmérésével és értékelésével (Kockázatértékelést a munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi szolgáltató végzi az MvSz vonatkozó pontjában meghatározottak szerint).

10.8.9.2. Egyebekben az MvSz vonatkozó pontja az iránymutató.

10.8.10A munkára képes állapot ellenőrzésének rendje

10.8.10.1. A közfoglalkoztatottak alkoholszondás ellenőrzését az MvSz 10.3 pont az alkoholos állapot ellenőrzésénél meghatározottak végzik azzal a kiegészítéssel, hogy a munkavégzési hely arra feljogosított munkavállalóin kívül ezt a tevékenységet a Közfoglalkoztatási koordinátorok és a Közfoglalkoztatási irodavezető is ellenőrizheti.

10.8.10.2. Egyebekben az MvSz vonatkozó pontját kell alkalmazni.

11. Munkavédelmi érdekképviseletek működése

- 11.1 Az Mvt. 70/A.§ (1) bekezdés figyelembevételével a munkavállalók munkavédelmi képviselőt (képviselőket) jogosultak választani. Ennek érdekében munkavédelmi képviselő választást kell tartani:
- minden olyan szervezeti egységnél (*1. számú mellékletben* meghatározott szervezeti egységek), ahol az Mvt. hatálya alá tartozó munkavállalók létszáma legalább 20 fő;
 - amennyiben húsz főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató szervezeti egységnél a munkavédelmi képviselő választást a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlónál működő szakszervezet, üzemi megbízott vagy ezek hiányában a munkavállalók többsége kezdeményezi, a választás megtartásával kapcsolatos, a 70/A.§ (1) bekezdés a) pontban meghatározott kötelezettség a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlóját terheli.
- 11.2 A húsz főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató szervezeti egységnél – amennyiben nem kerül sor munkavédelmi képviselő választásra – a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlójának az Mvt. 70. §-ban meghatározottak szerint kell a munkavállalókkal tanácskoznia.
- 11.3 A munkavédelmi képviselők megválasztásának, megbízása megszűnésének, visszahívásának rendjére, működési területére a Munka törvénykönyvének az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottakra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, ide értve a Központi Munkavédelmi Bizottság megalakításának lehetőségét is.
- 11.4 A Társaság felépítésének figyelembevételével a Társaság Központi Munkavédelmi Bizottsága látja el az Mvt.-ben biztosított jogok Társasági szintű gyakorlását. Működési feltételeit, kapcsolatrendszerét a Társaság és a Központi Munkavédelmi Bizottsága közötti együttműködési megállapodás szabályozza.
- 11.5 Azoknál a szervezeti egységeknél, ahol három, vagy három főnél több munkavédelmi képviselőt választottak, munkavédelmi bizottság hozható létre. A bizottság létrehozása esetén a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat a bizottság gyakorolja. A bizottság tárgyalásán – a bizottság kezdeményezésére – a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója, vagy hatáskörrel rendelkező megbízottja köteles részt venni.
- 11.6 A bizottságok, képviselők működésének feltételeit a szervezeti egységek vezetőinek a Mvt. alapján legalább következők szerint kell biztosítani:
- igazolást a jogosultságuk működési területen – a Központi Munkavédelmi Bizottság tagjai részére a hálózati szinten – történő igazolása céljából;
 - a feladatai elvégzéséhez szükséges, távolléti díjjal fizetett munkaidő-kedvezményt, amely a munkavédelmi képviselő, a testület tagja esetében a havi munkaideje legalább tíz százaléka;
 - a szükséges eszközöket, így különösen a működési, technikai, anyagi feltételeket, továbbá a vonatkozó szakmai előírásokat;
 - a képviselő megválasztását követő egy éven belül legalább 16 órás képzésben, ezt követően, valamint újraválasztása esetén évente legalább 8 órás továbbképzésben való részvétel lehetőségét.

- 11.7 Ahol a megválasztott munkavédelmi képviselők munkavédelmi bizottságot hoztak létre, ott a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló és a munkavédelmi bizottság – lehetőség szerint – együttműködési megállapodásban rögzíti a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló és a munkavédelmi érdekképviselő közötti együttműködés és kapcsolatrendszer, valamint a munkavédelmi érdekképviselő működésének helyi feltételeit.
- 11.8 A helyi együttműködési megállapodás tartalmazhatja annak lehetőségét, hogy a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló a munkavédelmi bizottság tagjai, illetve az egyéni munkavédelmi képviselő részére a munkaidő kedvezmény 10%-os mértékétől – kifejezetten indokolt és egyedi esetekben, kedvezőbb eltérést is biztosítson, a Munkajog vezető előzetes egyetértésével.
- 11.9 A munkavédelmi képviselő jogosult meggyőződni a munkahelyeken az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek érvényesüléséről, így különösen:
- a munkahelyek, a munkaeszközök és egyéni védőeszközök biztonságos állapotáról;
 - az egészség megővésére és a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról;
 - a munkavállalóknak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre történő felkészítéséről és felkészültségéről;
 - egyéb, az Mvt.-ben és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározottak teljesüléséről.
- 11.10 A munkavédelmi képviselők, bizottságok joggyakorlása működési területén a következőkre terjed ki:
- a Központi Munkavédelmi Bizottság, egyetértése szükséges az MvSz, illetve a helyi képviselő, bizottság egyetértése szükséges az MvSz Helyi Függelék kiadásához, módosításához;
 - működési területén a munkahelyekre munkaidőben beléphet, tájékozódhat az ott dolgozó munkavállalóktól;
 - részt vehet a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló azon döntései előkészítésében, amelyek hatással lehetnek a munkavállalók egészségére és biztonságára, a munkabiztonsági szakemberek foglalkoztatására, a munkavédelmi oktatásra, új munkahelyek létesítésére;
 - tájékoztatást kérhet a munkáltatótól minden kérdésben, amely érinti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést;
 - véleményt nyilváníthat, kezdeményezheti a munkáltatónál a szükséges intézkedés megtételét;
 - az adatvédelmi előírások betartásával részt vehet a munkabalesetek kivizsgálásában, közreműködhet a foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíciós eset körülményeinek feltárásában;
 - indokolt esetben a hatáskörrel rendelkező munkavédelmi felügyelethez fordulhat;
 - a hatósági ellenőrzés során az ellenőrzést végző személlyel közölheti észrevételeit;
 - a munkavédelmi képviselő (bizottság) jogosult az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő kérdésekben a munkáltatóval történő

előzetes megállapodás alapján szakértőt igénybe venni, továbbá ilyen kérdésekben megbeszélést folytatni a munkavédelmi hatósággal.

- 11.11 A munkavédelmi képviselő, bizottság szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója felé történő kezdeményezésénél, a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorló intézkedési kötelezettségénél a 10.7 pont előírásait kell figyelembe venni (határidő, írásbeliség, stb.).
- 11.12 Az Mvt. 70/B.§ (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a Társasági szinten paritásos munkavédelmi testületet kell működtetni, amelyben egyenlő számban vesznek részt a Társaság és a munkavédelmi érdekképviselők képviselői.
- 11.13 A paritásos munkavédelmi testület működési feltételeiről, eljárási rendjéről a testületben lévő munkavállalói képviselők, és a munkáltatói jogkörgyakorló állapodnak meg.
- 11.14 A munkavédelmi képviselő köteles a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlóját tájékoztatni, ha a munkavédelmi képviselői tevékenységet nem a munkáltatónál szokásos munkarend szerinti időpontokon belül végzi.
- 11.15 A munkavédelmi képviselőt megillető jogok gyakorlását a Központi Munkavédelmi Bizottság nem veheti át.
- 11.16 Valamennyi munkavédelmi képviselő munkajogi védelmére az Mt. 273. § (1), (2) és (6) bekezdése szerinti szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a közvetlen felsőbb szakszervezeti szervezen a bizottságot, annak hiányában a munkavédelmi képviselő választás során létrejött választási bizottság tagjait kell érteni.

12. A munkavállalókkal folytatott tanácskozás

- 12.1. A szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója az egészséges és biztonságos munkavégzés érdekében köteles a munkavállalókkal, illetve munkavédelmi képviselőikkel tanácskozni, valamint biztosítani részükre a lehetőséget, hogy részt vehessenek az egészségre és biztonságra vonatkozó munkáltatói intézkedés kellő időben történő előzetes megvitatásában.
- 12.2. A munkavállalók közvetlenül, vagy munkavédelmi képviselőik útján – az előző bekezdésben meghatározottak mellett – különösen a következő munkáltatói kötelezettségek tekintetében jogosultak tanácskozást folytatni:
 - a) a munkavédelmi feladatok elvégzésében érintett személyek kijelölése, foglalkoztatása, tevékenysége (Mvt. 8. §, 54/A. §, 57-58. §-ok);
 - b) a munkavédelmi tartalmú információk biztosítása [különösen az Mvt. 40. § (2) bekezdésében, a 42. § a) pontjában, a 45. § (2) bekezdésében, az 54. § (1) bekezdése i) pontjában, az 54. § (7) bekezdése a) pontjában, az 58. § (3) bekezdésében, az 59. § (2) bekezdésében, a 81. § (3) bekezdésében foglaltak alapján];
 - c) a munkavédelmi oktatás (Mvt. 55. §) megtervezése és megszervezése.
- 12.3. A tanácskozás során biztosítani kell a kiegyensúlyozott részvételt, a munkavállalók, illetve munkavédelmi képviselőik javaslattételi jogát. A kiegyensúlyozott részvétel érdekében a szervezeti egység munkáltatói jogkörgyakorlója köteles a munkavédelmi kérdésben intézkedési jogkörrel bíró személlyel képviseltetni magát a tanácskozáson.

13. Hivatkozások, módosítások, hatályon kívül helyezések

Az MvSz jogszabályi alapját az 1993. évi XCIII. törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek képezik. A munkavédelemmel kapcsolatos fontosabb jogszabályok, szabályzatok és egyéb munkavédelmi szabályok felsorolását a *15. számú melléklet* tartalmazza.

E Szabályzat hatályba lépésével hatályát veszti a 67/2020. (05.01. MÁV Ért. 14.) EVIG sz. utasítása MÁV Magyar Államvasutak Zrt. Munkavédelmi Szabályzata.

14. Hatályba léptető rendelkezések

Az utasítás a MÁV Értesítőben történő közzétételt követő napon lép hatályba.

Az MvSz Helyi Függelékek az MvSz közzétételét követő 90 napon belül lépnek hatályba.

15. Mellékletek jegyzéke

Az utasítás mellékletei az utasítás módosítása, újbóli kiadása nélkül is aktualizálhatók, kiegészíthetők, a karbantartásért felelős szervezeti egység által. Az utasítás mellékletei csak elektronikusan kerülnek közzétételre. Az utasítás hatályos mellékletei a Társaság utasítástárában érhetők el.

1. számú melléklet MvSz Helyi Függelék készítésére meghatározott szervezeti egységek
2. A. számú melléklet Oktatási tematika újonnan belépő munkavállalók elméleti munkavédelmi oktatásához
2. A/1. számú melléklet Oktatási tematika fizikai munkakörben foglalkoztatott munkavállalók elméleti munkavédelmi oktatásához
2. B. számú melléklet Oktatási tematika újonnan belépő munkavállalók gyakorlati munkavédelmi oktatásához
2. B/1. számú melléklet Oktatási tematika fizikai munkakörben foglalkoztatott munkavállalók gyakorlati munkavédelmi oktatásához
2. C. számú melléklet Oktatási tematika vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi oktatásához
2. D. számú melléklet Oktatási tematika külső munkáltatók munkavédelmi oktatásához
2. D/1. számú melléklet Oktatási tematika magáncélú fényképfelvételt készítő munkavédelmi oktatásához
2. E. számú melléklet Megbízás felügyelet alatti munkavégzés munkabiztonsági szempontú felügyelet ellátására
3. számú melléklet Általános egyéni védőeszköz javaslat
3. A. számú melléklet Egyéni védőeszközök kiadása, nyilvántartása nyomtatvány

4. számú melléklet Tevékenységek, munkahelyek tisztasági besorolási fokozata
5. számú melléklet Bőrvédő készítmény ellátásra jogosító tevékenységek, ártalmak jegyzéke
6. számú melléklet A rendkívüli meleg időjárás (hőségriadó) esetén követendő eljárás szabályai
7. számú melléklet Hátsérülés kockázatával járó tevékenységek
8. számú melléklet Összesítő táblázat a kullancscsípésben érintett munkavállalókra
- 8/A. számú melléklet Kullancs által közvetített megbetegedés bejelentése
9. számú melléklet Sérülési bejelentő
9. A. számú melléklet Munkabalesetet elutasító írásbeli értesítés tartalmi követelményei
9. B. számú melléklet Keresőképtelenséggel nem járó baleset jelentése
9. C. számú melléklet Azonnali bejelentésre kötelezett balesetek bejelentőlapja
9. D. számú melléklet Foglalkozás-egészségügyi szolgáltató értesítése
10. számú melléklet Munkavédelmi üzembe helyezési elrendelés
11. számú melléklet Munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálata
11. A. számú melléklet Veszélyesnek nem minősülő munkaeszközök iratkezelése
11. A/1. számú melléklet Jegyzőkönyv a veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálatáról
11. B. számú melléklet Veszélyes munkaeszközök iratkezelése
- 11.C. számú melléklet Veszélyes technológiát szabályozó MÁV Utasítások jegyzéke
12. számú melléklet Alkoholos állapot ellenőrzési napló
12. A. számú melléklet Ittasság vizsgálati jegyzőkönyv
12. B. számú melléklet Vérvételi kérelem véralkohol vizsgálatra
13. számú melléklet Elütött emberekkel és állatokkal kapcsolatos pályavasúti teendők során használandó kiegészítő egyéni védőeszközök megfelelő használata (a helyes felvétel és levétel)
14. A. számú melléklet Veszélyes anyagok, keverékek csomagolása, tárolása, szállítása
14. B. számú melléklet A veszélyes anyagok és készítmények feliratozása, címkézése
15. számú melléklet Fontosabb jogszabályok jegyzéke